

Rabčiansky CHÝRNIK

1/2013
Bezplatne

RABČIANSKY CHÝRNIK
1. MIESTO v celošt. súťaži
MIESTNE NOVINY 2011

ZHODNOTENIE 2012 ... 3-4
ZAUJÍMAVOSTI Z OZ . 4 - 10
ŠTASTNÁ 13-TKA 12

MOST UŽ JE V PREVÁDZKE
NOVÝ ZBERNÝ DVOR PRÍL.
20 ROKOV CHÝRNIKA .. 14

VOJACI RABČI POMOHLI . 7
20. ROKOV OSVETÁRA .. 11
ODKIAL POCHÁDZAM ... 13

50. ROKOV ZŠ 17
ŠTRAJK UČITEĽOV .. 19-20
SÚKROMNÁ ŠKÓLKA .. 12

60. ROKOV TJ ORAVAN 22
NA KONCI SVETA 16
RABČA V ČÍSLACH 29

V RABČI NÁM ZAČÍNA BYŤ TESNO

Vízia našej obce
„Rabča je miesto, kde
sa dobre žije, kam sa
ľudia radi vrátia“ je ne-
realizovateľná pri úz-
kých súkromných
cestách a pozem-
koch s veľkým poč-
tom spoluvlastníkov.

Ešte dôležitejšie je či
sa dokážeme medzi se-
bou dohodnúť, či do-
kážeme hľadať rieše-
nia, ktoré by priniesli
nielen náš prospech
ale najmä prospech
pre celú obec.

Ak budeme hľadať
výhodné riešenie v spo-
lupráci s našou samo-
správou obce, tak aj
napriek nepostačujú-
cim finančným pros-
triedkom nám samo-
správa môže pomôcť.

V. Briš, šéfredaktor RCH

RIEŠENIE PETÍCIE STOP VÝSTAVBE SÚKROMNEJ BYTOVKY NIELEN kvôli jej veľkosti ale
predovšetkým z dôvodu úzkej súkromnej ulice Nad riekou, ktorá pôvodne ani nebola ulicou. **VIAC → s. 8** E-FOTO V. BRIŠ

STOP bioodpadu

Od Nového roka
nám zákon zakazuje
dávať bioodpad do
KUKA nádob!
Musíme si ho doma
skompostovať.
Vyrobiť drevený
kompostér je
jednoduché.
Ušetríme tak na vá-
he odpadu a tým
sa nám znížia výdav-
ky za odpad. V. Briš

HĽADAJME DOHODU

Bez dohody s inými
sami nič nezmôžeme.
Ani stavebný
pozemok pri toľkých
spoluvlastníkoch
bez dohody s inými
nevysporiadame.
Hľadáme vzájomné
výhodné riešenia
dohodou, nie krikom,
zlostou a výhražkami,
alebo prehnými
cenami. — OcÚ

VOLAJTE 0903/659 113

Ak zbadáte, že
na hlavnom kanali-
začnom zberači chý-
bajú poklopy, že sú
odkryté, oznámte
to na obecný úrad
0903/659 113.
Nahláste aj iné ne-
bezpečné miesta
v obci, napr. rôzne
hlboké jamy v tráve,
odkryté žumpy, vá-
penné jamy... V. Briš

NIČITELIA MAJETKU

Vytrhnuté lavičky,
vytrhané a polámané
stromky, zohýbané
odtokové rýne na
námestí sú dielom
ničiteľov nášho
spoločného majetku.
Opäť chýbajú
svedkovia a obec
musí míňať tisíce
eur na nákup ďalších
bezpečnostných
kamier.

PÔDA MÁ CENU

Dedením na každého
sme dosiahli, také ma-
lé pozemky, že nás už
neuživá a trvalo stratili
na cene. Rozdrobenosť
je už taká veľká, že na
to, aby sme sa dohodli
a vyriešili 100-ročné zá-
meny a spoluvlasníctvo,
nám nepomôže ani ko-
masácia. Šťastní sú a bu-
dú len tí čo majú poze-
mok v celku. V. Briš

TVÁRE a PODOBY

Všade počúvame, že svet je v čase krízy, že treba šetriť a míňať naozaj len na to najpotrebnejšie. Ale nie len z chleba žijeme, ale aj z dobrého slova, krásy umenia, ktoré pohladia nie len dušu. V súčasnej dobe to má mladý umelec naozaj veľmi ťažké. Ak má aspirácie presadiť sa, musí sa obrnúť trpezlivosťou a odvahou. Umenie sa totiž u nás veľmi necení.

Mladá študentka magisterského štúdia Výtvorného umenia na UMB v Banskej Bystrici sa rozhodla priniesť trochu „obyčajného oravského umenia“ aj do nášho regiónu. Mária Prisenžňáková v rámci svojej bakalárskej práce nakreslila svoju babku.

Portréty 80-ročnej Justíny Prisenžňákovovej z Rabče tvorila 3 mesiace a na vlastné oči ich môžete počas putovnej expozície vidieť aj vy. Jej kresby v nadživotnej veľkosti sú priamym kontrastom so súčasným trendom

vnímania krásy – vrásky starej mamy kontra dokonalá vyhladená krása photoshopu.

Prečo si si vybrala ako tému bakalárskej práce práve podobu svojej starej mamy?

• Nad témou som rozmýšľala veľmi dlho. Vedela som, že chcem robiť kresbu a možno portréty, ale nič viac. S tým mi pomohol môj konzultant doc. Jaroslav Uhel, s ktorým sme hľadali možnosti a hlavne, aby to nebolo len o zobrazení. Stará mama žije v Zariadení pre seniorov v Novoti a toto bola príležitosť, ako si nájsť k nej cestu inak... prostredníctvom kresby. Práca je veľmi osobná, každá tvár, výraz vo mne zanechal silné pocity a práve o tom, tá práca je. Sú to nadživotné portréty, ktoré ukazujú pominuteľnosť človeka a aj osobný vzťah.

Akou technikou a ako dlho si tento „nápad“ spracovávala?

• Je to kresba rudkou na papier. Pracovala som na tom viac ako šesť mesiacov. Na začiatku som len skicovala a fotila, až posledné 2 – 3 mesiace som kreslila výsledné obrazy.

Ako tvoju prácu hodnotili v škole? Čo na to konzultant s oponentom?

• V škole som sa stretla s veľmi pozitívnou reakciou. S konzultantom som na obrazoch pracovala po

TVÁRE A PODOBY – autorka Mária Prisenžňáková (vpravo), kresba rudkou

E-FOTO O. GLUŠTIKOVÁ

celý čas a bol aj na mojom hodnotení, takže som vedela, že je s prácou spokojný. Oponentovi sa výsledok tiež páčil, takže som bola spokojná aj ja.

Si teraz v magisterskom štúdiu a onedlho si budete vyberať témy diplomových prác, čo plánuješ tento krát?

• Chcela by som znovu robiť veľkorozmernú prácu, ale ešte mám čas rozmýšľať, tak si to nechám prejsť hlavou.

Kde a prečo vystavuješ tieto svoje práce?

• Práca už bola vystavená v Banskej Bystrici na výstave Diplom, kde boli najlepšie bakalárske a magisterské práce, no tento krát by som chcela vystavovať sama. Je to dobrá možnosť prezentovať svoju prácu. Prvá výstava bude v kaviarni Múza v Námestove od 1. – 10. 2. 2013 (bývalý bar FI-NO – pozn. red.). Je to veľmi príjemné prostredie, kde

je aj možnosť vystavovať. A druhá výstava bude v Zariadení pre seniorov v Novoti od 11. 2. – 11. 3. 2013.

Má mladý umelec na Slovensku šancu preraziť, keď kultúra je ustavične kladená v našej spoločnosti na posledné miesto? Ako?

• Na Slovensku to naozaj nie je také jednoduché, ale vo väčších mestách je viac možností. Napríklad galérie a múzea ponúkajú možnosť výstav a workshopov, kde sa môže aj mladý umelec zapojiť a možno sa zviditeľniť. Všetko je to o tom, či chceme alebo nie.

Aké máš plány po skončení školy? Chceš pokračovať v umeleckej oblasti?

• Určite by som v tom chcela pokračovať a naďalej sa zlepšovať, no čo bude po škole, to presne neviem. Možno ďalšie štúdium alebo ak sa podarí nejaká kreatívna práca, čo ma bude naplňať.

Mgr. V. Václavová

ZHODNOTENIE SAMOSPRÁVY ZA ROK 2012

Poprosili sme o zhodnotenie svojej práce starostu obce a poslancov obce Rabča. Z 11 zvolených obecných poslancov odpovedali šiesti.

S úderom polnoci sme sa na Silvestra rozlúčili s rokom 2012. Pre niekoho úspešný, iným tento rok veľa radosti nepriniesol.

Takto vníma predchádzajúci rok starosta obce **Dušan Ratica**: „Musím vyzdvihnúť prácu na meste na dolnom konci, ktorú sa nám podarilo zrea-

lizovať a dokončiť. Aj keď sme ho postavili za krátku dobu, čas príprav trval dosť dlho. Toto považujem za jednu z úspešných vecí, ktoré sme v roku 2012 úspešne zrealizovali. A čo sa týka ostatných vecí, skolaudovali sme Dom smútku, Zberný dvor a centrum obce, teda námestie a pribudlo aj 8 nových nájomných bytov na nadstavenej 24 bytovke. Čiže môžem zhodnotiť, že rok 2012 bol pre obec veľmi úspešný. A do roku 2013 si želim, aby mali všetci pevné zdravie a hlavne toleranciu medzi občanmi a spolupatričnosť. Aby susedské vzťahy a vzťahy medzi občanmi boli na dobrej úrovni. Nech občianskych sporov, ktoré obec rieši, bolo čo najmenej.“

Mgr. Pavol Revaj: „Poslancom OZ v obci Rabča som prvé volebné obdobie a spolupráca a rozhodovanie o dôležitých veciach, o základných otázkach života obce, to znamená všetky prospešné alebo neprospešné návrhy a rozhodnutia, o ktorých sme rokovali, si nemôžem osobne privlastňovať, že boli mojou zásluhou prijaté. Bolo by to neobjektívne a sebecké, lebo OZ je kolegiálny zbor, ktorý rozhoduje v zbere a na prijatie uznesenia musia hlasovať všetci ako napr. futbalová jedenástka nemôže vyhrať s piatimi hráčmi. Osobne som hlasoval za rozpočet obce, za územný plán obce, za zásady hospodárenia obce. Osobne som vykonal mimo OZ cez priateľa napr. mlieko-brejky zo spoloč. Rajo Bratisla-

va, ktoré je s častí dotované štátom pre zdravý vývin našich detí v školách ďalej, ako predseda PZ spolupracujem na najvýznamnejších kultúrnych akciách obce, podľa možnosti finančne a manažérsky pomáham športu v obci. Na rok 2013 plánujem v spolupráci s poslancami presadiť vysporiadanie a nákup pozemkov od spoluvlastníkov pre obec, aby mohla obec ako vlastníčka pokračovať vo výstavbe. Po dohode s prednostom zriadit v chýrniku právnu poradňu pre občanov obce. Zhodnotenie práce roku 2012 bolo pre našu obec historické. Boli dokončené najväčšie projekty a dané do užívania Zberný dvor, námestie centrum obce, požiarna zbrojnica, dom smútku, nový most na dolnom konci, 50. výročie ZŠ...

Naša obec patrí nielen medzi tri najväčšie na Orave, ale tiež medzi najvyspelejšie a najkrajšie vybudované. Za to treba poďakovať občanom obce, ktorí sa na nej priamo zúčastnili, zastupcom obce – poslancom, ale aj fundovaným zamestnancom obecného úradu za ich profesionálny prístup. Všetkým občanom prajem veľa šťastia a pevného zdravia v roku 2013.“

Bc. Lubomír Jagnešák: „Ako nový poslanec som sa v druhom roku pôsobenia v zastupiteľstve dostal do obrazu. Stav a situácia našej obce. V roku 2012

sa urobilo kus práce! Bytovka, Zberný dvor a pod. samozrejme je v obci veľa problémov, ktoré treba riešiť. Združovanie pozemkov, infraštruktúra, chodníky, podpora mladých a v neposlednom rade šport, kultúra a záujmová činnosť, ktorej ako poslanec pomáham. V Novom roku plánujem pomôcť novej koncepcii financovania športu v obci, chcem aby bol navýšený balík investovaný do športu v našej obci, konečne zaviesť voľne prístupný internet na námestí a zriadit CVC záujmovej činnosti pre naše deti.“

Mgr. Augustín Piták: Práci s ľuďmi sa už venujem niekoľko rokov a vždy som sa snažil každému pomôcť, poradiť alebo nejakú podporu či povzbudiť. Teraz, keď ste ma zvolili za poslanca, za čo sa Vám chcem všetkým srdečne poďakovať, mám väčšiu príležitosť prispieť k lepšej kvalite života v našej obci. Samozrejme sám by som to tak ľahko nedokázal. Preto aj od Vás očakávam rôzne podnety,

ktoré Vás v obci trápia, ale aj vylepšenia, ktoré pomôžu nám všetkým (pitak.g@gmail.com).

V obci sa za rok 2012 urobilo veľa dobrej práce. S odstupom času človek zistuje, že nie všetky riešenia sú tie najšťastnejšie. Ale myslím si, že úmysel bol vždy dobrý – zlepšiť kvalitu života a skrášliť obec. Mojm plánom do budúcnosti je dokončiť komasáciu Adamovky a v uvedenej časti v spolupráci so SSE a.s. umiestniť vysoké napätie do zeme. V neposlednej miere chcem aj naďalej podporovať deti, mládež, ale aj dôchodcov. Vždy sa budem snažiť byť nápomocný projektom a návrhom, ktoré nám všetkým pomôžu.

V roku 2013 Vám všetkým prajem veľa Božieho požehnania, zdravie a dobré susedské vzťahy.

Katarína Budželová: „Z každého zastupiteľstva sa píše zápisnica, ktorá je do týždňa daná na webovej stránke našej obce. V kolónke „uznese-

nie“ si ju môže každý občan nájsť, otvoriť a prečítať. Pravidelne kontrolujem a čítam túto zápisnicu a viem, že je tam všetko správne zaznamenané od „A po Z“ (vďaka zapisovateľke Eve Granovej). Takže občania môžu posúdiť a ohodnotiť moje pôsobenie vo funkcii poslancu OZ. Osobne ma teší, že sa konečne podarilo presadiť čiastočné bočné prekrytie autobusovej zastávky v Gaceli smerom na Or. Polhoru (dúfajme, že to bude hotové v čo najkratšom čase).“

Bc. Patrik Cubinek: „Vo funkcii poslanca v Rabči som pomerne krátky čas, ale aj napriek tomu sa snažím o dosiahnutie správneho smerovania obce. Som veľmi hrdý na to, že som poslancom obecného zastupiteľstva a týmto spôsobom by som sa chcel poďakovať občanom za dôveru, ktorú mi odovzdaním svojho hlasu prejavili a môžem tak spolupracovať o verejných záležitostiach. S množstvom skutočností sa len oboznamujem, ale napriek tomu som presvedčený, že veľa vecí sa dá vylepšiť a prispieť tak k lepšej kvalite života. Blízka mi je najmä agenda aktívneho využívania voľného času detí a mladých ľudí. Myslím si, že vzhľadom na celkový podiel týchto vekových skupín v našej obci by bolo potrebné im venovať väčšiu pozornosť, aby svoj voľný čas využívali zmysluplne. Deti a mládež sú našou budúcnosťou, mali by sme im preto venovať viac času a vytvárať im priaznivé podmienky. Mojm hlavným cieľom je preto podporiť výstavbu nového ihriska na nižnom konci a zachovanie a revitalizácia horného ihriska v Rabči. Myslím si, že by to ocenili všetci naši obyvatelia, ktorí by tu mohli aktívne tráviť svoj voľný čas. Mojm snom je dosiahnuť, aby sa ľudia viac zaujímal o dianie v našej obci. Tak tiež by som chcel priniesť väčšiu transparentnosť do rozhodovania o verejných záležitostiach. Prajem Vám všetko dobré do roku 2013 a ešte raz ďakujem za prejavenu dôveru! Je čas na zmenu, na zmenu k lepšiemu!“

Pokračovanie na str. 4

ZHODNOTENIE SAMOSPRÁVY V ROKU 2012

Dokončenie zo str. 3

Ing. Karol Sahul: „Smerovanie obce v čase môjho poslancovania od r. 1996 po dnešok viedlo k rozvoju obce. Najväčšiu zásluhu mali na tom vždy poslanci, ktorí boli v obecnom zastupiteľstve. Vždy to boli „osobnosti“ obce! Som rád, že som mohol byť s nimi pri tom a ako bývalý zástupca starostu (8 rokov) to

uto cestou ďakujem hlavne bývalým poslancom za to, čo dokázali a súčasným, aby sme niečo dokázali a pri práci mysleli viac na „obec“, menej na seba a známych.

Posledný rok: • chodník pre peších okolo p. Vorkovej, • zvýšenie sumy pri narodení dieťaťa na 100 €, • sociálna bytovka – napriek problémom s prevádzkou je pre obec stále

zisková, • reálny pohľad na riešenie problémov v obci aktívnym prístupom v diskusiách – hľadanie najlepšieho riešenia pre obec, • označenie vozidiel nálepku OBEC RABČA, aby všetci občania pocítovali hrdosť, že je to aj „ich“ majetok, a že hospodárime dobre.

Pokúsím sa tlačiť na vedenie obce, aby v obci bola aspoň jedna banka. Pre-

sadiť plán postupného robenia asfaltov ulíc – hneď po kanalizácii. Maximálne vychádzať v ústrety záujemcom o stavbu rodinných domov – pri schvaľovaní. Zvýšenie nájmu za obecné priestory – len v 1. A 2 – kategórii – lokalit. Výkup pozemkov okolo Rabčickej rieky – možnosť stavby ďalšej bytovky.“

**Spracovala
Mgr. V. Václavová**

ZAÚJÍMAVOSTI ZO ZASADNUTÍ OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

14. 12. 2012 Zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Rabča – schvaľovanie úsporného rozpočtu obce na rok 2013. Diskutuje zástupca starostu Ing. Jozef Kovalíček

E-FOTO V. BRIŠ

Dňa 30. novembra 2012 sa uskutočnilo 7. riadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Rabča (ďalej sa uvádza skratka OZ). Článok zachycuje len najdôležitejšie momenty z pohľadu celej obce. Odporúčam každému si prečítať na internetovej stránke obce Rabča www.rabca.sk v časti dokumenty – uznesenia celý text zápisnice aj s uznesením.

Na zasadnutí bolo prítomných 10 z 11 poslancov. Chýbal ospravedlnený poslanec Pavol Kobyliak.

Všeobecne záväzné nariadenie obce Rabča (ďalej sa uvádza len skratka VZN) č. 1/2012 o miestnych daniach a o miest-

nom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Rabča pre rok 2013

A. Dane
Bc. Ludmila Lubasová predniesla poslancom návrh VZN č. 1/2012 o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Rabča pre rok 2013 – navrhla na úrovni roku 2012.

Bc. Cubinek – navrhol znížiť daň za ostatné plochy, ľudia ich nevyužívajú.

JUDr. Kriško – informoval o nedoplatkoch. Dane zostali nezmenené na úrovni roku 2012.

B. Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
Bc. Lubasová informovala, že príjmy za miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej sa uvádza len skratka TKO) za rok 2012 sú stále nižšie ako výdavky za komunálny odpad, chýba cca 11 tisíc eur.

Budželová – rozniesť letáky občanom o zbernom dvore a informovať ich, že bude fungovať od 1. 1. 2013.

Ing. Briš – treba premyslieť celú ekonomiku zberného dvora, zmluvne je obec povinná dodržať množstvom ukazovateľa projektu.

Mgr. Piták – odpad pred odvezením na skládku vážiť, či náhodou nie je problém na váhe.

Ing. Sahul – tonáž je veľmi dôležitá a navrhuje to kontrolovať.

Mgr. Revaj – treba v obci zabezpečiť informovanosť občanov cez informačné tabule obce – práva a povinnosti občanov ohľadom TKO. Po diskusii poslanci hlasovaním rozhodli o zvýšení poplatku za TKO o 10%.

Aj po tomto zvýšení príjmy za TKO nevykryjú výdavky za odvoz a uloženie tuhého komunálneho odpadu. K tomu od 1. januára 2013 prídú výdavky za prevádzku zberného dvora, ktoré podľa projektu dosiahnu za rok cca 17 tisíc eur.

Ing. Kovalíček – treba stále zvyšovať osvetu – čím ťažší obsah nádoby – tým drahší poplatok!

Je naozaj dôležité nedávať do odpadu hlinu, stavebný odpad, biologický odpad, pretože to zvyšuje váhu odpadu a za každú tonu zbytočne ťažkého odpadu obec platí poplatok 50,77 eura!

Informácie starostu obce
• Informoval o výročíach ZŠ: 50 rokov novej budovy v Ga-

celi z r. 1962; 240 rokov od začiatku vyučovania v Rabči a 170 rokov od postavenia prvej budovy školy v Rabči, ktoré sa uskutočnili 22. 11. 2012 v ZŠ s MŠ Rabča. Podujatie bolo decentné aj keď bez hudby a s minimálnym programom. Hostom sa to veľmi páčilo hlavne učiteľom ktorí učili v našej obci. Poďakoval 4 poslancom, ktorí sa týchto osláv zúčastnili.

• Informoval o požehnaní nového domu smútku. Uviedol, že z 11. poslancov sa ho zúčastnili len dvaja poslanci.

• Dňa 12. 12. 2012 bude kolaudácia mostu – pozýval všetkých poslancov.

• Informoval o zistených skutočnostiach vo veci Centra voľného času.

14. 12. 2012 Zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Rabča. Najdlhšie pôsobiaci poslanci, Ing. Juraj Ratica a Ing. Karol Sahul, diskutujú o zriadení centra voľného času E-FOTO V. BRIŠ

• Informoval, že obec zasla-
la žiadosť na Správu ciest
ŽSK, Dolný Kubín, aby vy-
budovala bezpečnostnú
lávkku pre peších, nakoľko
k vydaniu stavebného po-
volenia, ktoré začala obec
vybavovať si SSC dalo pod-
mienku, aby lávka bola de-
montovateľná.

• Z obce sme zaslali na
Správu ciest ŽSK Dolný
Kubín písomnú žiadosť, aby
zabezpečila značenie pre-
chodu pre chodcov pri ZŠ
s MŠ pri kostole. Zatiaľ sme
odpoveď nedostali.

Z došlej pošty

Jozef Belkotiak – žiadal
o vydanie súhlasu na vý-
stavbu Bytového domu
a súhlas na vyňatie z poľ-
nohospodárskeho pôdne-
ho fondu (PPF) za účelom
realizácie jeho investičné-
ho zámeru – výstavby byto-
vého domu na parc. CKN č.:
5490/43 – 49, –80.

Poslanci žiadosť zatiaľ ne-
schválili s tým, že žiadateľ
musí zabezpečiť prevedenie
vlastníctva ulice Nad rie-
kou na obec Rabča a až po
predložení listu vlastníctva
sa budú poslanci zaoberať
predmetnou žiadosťou.

**COOP JEDNOTA Námesto-
to** – plánuje v roku 2013
rekonštrukciu Supermar-
ketu Rabča č. 432, Hlavná.
Ide o rozšírenie predajne
na úkor pohostinstva, ktoré
bude presunuté na poscho-
die aj s predajňou textilu.
Plánujú rozšíriť Supermar-
ket prístavbami z prednej
časti od hlavnej komuniká-
cie a vzadu od námestia.

Bc. Cubinek – uviedol, že
touto prístavbou sa môže
pokažiť vzhľad námestia.

Ing. Sahuľ – COOP Jedno-
ta sa zvýšia tržby a zväčšia
priestory, ale parkovacie
miesta vôbec neriešia.

Poslanci investičný zámer

schválili za podmienky, že
žiadateľia predložia na bu-
dúce zasadnutie OZ geo-
metrický plán, list vlastní-
ctva, parkovacie miesta a vi-
zualizáciu zadnej prístavby.

M-DOBAL, s.r.o.,

Námestovo

Starosta uviedol, že táto
firma žiada o vydanie sú-
hlasu na dodatočné sta-
vebné povolenie na stav-
bu – sklady na CKN parc.
č. 11377/2 – 4.

Ing. Jagnešák – opýtal sa,
či je vysporiadaná cesta
a hlavne, či stavbou nezasahujú
do cesty, pretože tam
bola plánovaná cesta v šír-
ke 11 m.

Poslanci žiadosť neschválili
z dôvodu, že žiadateľ si za-
bezpečí geodeta na vytýče-
nie bodov, aby sa dalo zistiť,
či stavbou a pozemkom ne-
zasahuje do cesty. Žiadateľ
zároveň prizve k vytýčeniu
zástupcov obce.

TJ Oravan Rabča – žia- dosť o dotáciu na rok 2013

Starosta predniesol žia-
dosť o dotáciu obce Rab-
ča na rok 2013 pre TJ
ORAVAN Rabča vo výš-
ke 27 000 € za účelom za-
bezpečenia športovej čin-
nosti oddielov TJ Oravan
Rabča v pravidelných dl-
hodobých súťažiach špor-
tových zväzov a organizo-
vanie krátkodobých špor-
tových akcií.

Budzelová – doporučuje
znížiť dotáciu o 15%.

Bc. Cubinek – má výhrady
voči financovaniu futbalu,
nechodia tam len naše deti.

Ing. Kovaliček – starosta –
futbal je druhá najnavštevova-
nejšia akcia v obci, preto-
že po kostole tam chodí naj-
viac ľudí. Dňa 16. 12. 2012
má TJ výročie 60 rokov –
môže sa prísť pozrieť ako
fungujú.

19. 11. 2012 Nadstavba na 24 b.j. – pribudlo 8 nových nájomných bytov

E-FOTO V. BRIS

Slovenský červený kríž v Rabči – žiadosť o dotáciu na rok 2013.

Starosta predniesol žia-
dosť o dotáciu obce Rabča
na rok 2013 pre SČK v Rab-
či vo výške 800 € za účelom
zvýšenia počtu darcov krvi,
podpory súčasných darcov,
poskytovania zdravotnej po-
moci pri športových a kul-
túrnych podujatiach obce
Rabča, zvýšiť počet návštev
starých a opustených ľudí
v obci a poskytovať darcom
transfúziu stanicu priamo
v obci. Poslanci zatiaľ žia-
dosť neschválili s tým, že sa
prejedať opätovne na budú-
com OZ, keď sa bude schva-
ľovať rozpočet na rok 2013.

Jozef Tvarožek

Starosta predniesol žiadosť
o dotáciu obce Rabča na rok
2013 pre Jozefa Tvarožka vo
výške 500 € za účelom roz-
voja volejbalu v Rabči.

Poslanci zatiaľ žiadosti
o dotácie neschválili s tým,
že sa prejednávajú opätovne
na budúcom OZ, keď sa bu-
de schvaľovať rozpočet na
rok 2013.

Súkromné školské stre- disko záujmovej činnosti (ďalej sa uvádza len skrat- ka SŠSZČ), Nižná

Starosta predniesol žia-
dosť o pridelenie dotá-
cie v súlade so zákonom
č. 352/2012 Z.z., ktorý je
platný od 1. 1. 2013. Týmto
zákonom sa mení a dopĺňa
zákon č. 597/2003 Z.z. o fi-
nancovaní škôl a školských
zariadení, o pridelenie dotá-
cie na záujmovú činnosť na
deti s trvalým pobytom v ob-
ci Rabča z výnosu dane ob-
ciam od januára 2013.

Informoval aj o vzniku
centra voľného času (ďa-
lej sa uvádza skratka CVČ)
a o všetkých potrebných
náležitostiach spojených
so založením CVČ.

Bc. Jagnešák – je škoda to
nevyužiť, doterajšie CVČ sa
budú postupne likvidovať.

Ing. Ratica – treba s tým
počkať ešte rok, uvidí sa ako
sa vyvinie situácia.

Budzelová – CVČ zastrešu-
je všetky súťaže.

Bc. Jagnešák – pracujú
predsa s deťmi, je to škoda
nevyužiť.

Poslanci schválili, aby obec
Rabča podala žiadosť o za-
radenie do siete školských
zariadení – CVČ. Žiadosť
z Nižnej sa prejedná na ďal-
šom zasadnutí.

Prenájmy nebytových priestorov

• **Miroslava Golčáková**
Žiada o prenájom obecných
priestorov v ObZS Rab-
ča nad lekárnou VIOLA za
účelom zriadenia kader-
níckeho salónu s termínom
otvorenia – február 2013.

• **Zdena Dominová**
Žiada o prenájom obecných
nebytových priestorov
v ObZS Rabča na prí-
zemí vedľa lekárně VIOLA
– miestnosť pre hasičov za
účelom zriadenia služby pre
obyvateľstvo s termínom
využitie od 1. 1. 2013.

• **Dušan Ratica, ml.**
Žiada o prenájom obecných
priestorov v ObZS Rabča
nad lekárnou pre podnika-
telské účely a to zriadenie
detského kútika na krátko-
dobú opateru detí v priesto-
roch zdravotného strediska.

Pokračovanie na str. 6

Plánované rozšírenie predajne COOP JEDNOTA v Gaceli na SUPERMARKET od námestia

AUTORI PROJEKTU ATELIER GAM, RUŽOMBEROK

ZAÚJÍMAVOSTI ZO ZASADNUTÍ OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

14. 12. 2012 Zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Rabča. Hlasovanie za úsporný rozpočet obce na rok 2013. Zľava Ing. Karol Sahuľ, Ján Domin, Ing. Jaroslav Jagnešák a Mgr. Pavol Revaj

E-FOTO V. BRIŠ

Dokončenie zo str. 5
Poslanci schválili všetky 3 zámery prenajať.

ÚRBÁR Rabča

– **pozemkové spoločenstvo**
Poslanci na základe platnej Zmluvy o nadstavbe Polyfunkčnej budovy – Dom služieb z 20. 8. 2008, kde v bode I. ods. C) obec zaviazala v zmysle uznesenia OZ z 6. 8. 2008 odpredať stavebníkovi spoluvlastnícky podiel zapísaný na LV č. 1283, tento podiel odpredať za podmienky, že zmluva bude podmienená tým, že v prípade predaja podielu pozemku

bude obec mať predkupné právo za rovnakú cenu.

Vyhlasenie o ručení obce Rabča

Starosta informoval poslancov, že je potrebné schváliť Vyhlásenie o ručení, že obec ručí za prípadný budúci záväzok Združenia BIELA ORAVA o poskytnutí prostriedkov z Rečyklačného fondu o poskytnutí účelovej dotácie na realizáciu projektu č. P 11506/2012 „Zvýšenie efektivity zberu triedenej separovaných zložiek“ vo výške 143 000 €.

Poslanci žiadosť posunuli do ďalšieho zastupiteľstva.

Diskusia – interpretácia

Riaditeľka ZŠ s MŠ Mgr. Kornhauserová – informovala o štrajku a forme ako prebiehal. Uviedla, že prevláda názor o vystúpení všetkých z odborového zväzu.

Starosta – informoval o lávke cez mostík (Solný potok) – sme ochotní ho demontovať na vlastné náklady, keď správa ciest bude rozširovať mostík.

JUDr. Kriško – informoval o nákladoch na nový most

t.j. koľko sa preinvestovalo, koľko ešte treba uhradiť; o nákladoch z návštevy z Nemecka; nákladoch na stretnutie dôchodcov.

Ing. Sahuľ – upozornil, že na ceste na Grúň sa zosypal trochu svah – treba ho spevniť (okolo mostu).

Riaditeľka ZŠ s MŠ – informovala o opatreniach z titulu smrteľného úrazu. Vytvorila sa komisia, zakúpili sa nové bezpečné bránky, školský areál sa uzavrel do doby zlegalizovania školského ihriska, zakúpili sa informačné a zákazové tabule pre využitie ihriska, systém využívania ihriska – strážnik?

Pri ZŠ sa už zrekonštruovali 2 cesty a opýtala sa čo s tým teraz? Ako to ošetriť, označiť areál školy – dať značky?

Ing. Ratica Juraj – ihriská musia byť bezpečné, každý mesiac ich treba kontrolovať, urobiť zápis o kontrole – nielen pri škole, ale všetky ihriská, ktoré sú v obci.

Starosta – nech to stojí čo koľko – bezpečné bránky sa musia kúpiť, bránky uzamknúť, ak sú prenosné a musia tam byť vždy ako dozor dospelí ľudia.

Bc. Cubinek, Budzelová – uviedli, že zastávka v Gaceli popri hlavnej ceste je problémová. Treba dorobiť zadnú stenu, lebo tam fúka, prší a sneží na ľudí, ktorí tam čakajú na autobus.

Domin – treba viac snímaj

okolie kamerou. Navrhujú vstúpiť do rokovania a informovať sa o novom kamerovom systéme, hlavne kvalitnom.

Dňa 14. novembra 2012 sa uskutočnilo 8. mimoriadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Rabča (ďalej sa uvádza skratka OZ). Článok zachytuje len najdôležitejšie momenty z pohľadu celej obce. Odpodúčam každému si prečítať na internetovej stránke obce Rabča www.rabca.sk v časti dokumenty – uznesenia celý text zápisnice aj s uznesením.

Na zasadnutí bolo prítomných 10 z 11 poslancov. Chýbal ospravedlnený poslanec Pavol Kobylak. Prítomní boli aj zástupcovia obecných podnikov, školy a hasičov.

Dodatok č. 3 k VZN Rabča č. 54/2008 o výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Rabča.

Poslanec návrh dodatku 3/5-tinovou väčšinou schválili.

Dodatkom sa zvýšil mesačný poplatok v materskej škole z 5 eur na 7 eur (netýka sa predškolákov) a mesačného poplatku za školský klub z 8 eur na 10 eur.

ROZPOČET OBCE RABČA 2013 S VÝHLADOM NA ROKY 2014 A 2015 – NÁVRH

Aktivita	Funkčná klasifikácia	Skutočné plnenie r. 2010		Skutočné plnenie r. 2011		ROZPOČET 2012		Očakávaná skutočnosť 2012		ROZPOČET 2013		ROZPOČET 2014		ROZPOČET 2015	
		Bežné výdavky	Kapitálové výdavky	Bežné výdavky	Kapitálové výdavky	Bežné výdavky	Kapitálové výdavky	Bežné výdavky	Kapitálové výdavky	Bežné výdavky	Kapitálové výdavky	Bežné výdavky	Kapitálové výdavky	Bežné výdavky	Kapitálové výdavky
PROGRAM 1: Plán, rozvoj, vedenie, kontrola		269 509	1 143 475	424 388	2 118 528	149 647	1 612 604	129 572	1 533 744	107 150	223 060	248 916	48 560	192 756	48 560
1	Strategické plánovanie				1 794	150				-	-	-	-	-	-
2	Nový územný plán		13 127		5 743			10 600		8 109	-	-	-	-	-
3	Výstavba obce	165 335	1 082 016	318 335	1 378 971	49 364	1 554 964	26 879	1 478 875	16 135	176 500	148 496	2 000	96 836	2 000
4	Starosta obce, obecné zastupiteľstvo	52 901		53 368		59 888		56 731		52 020	-	57 500	-	53 000	-
5	Bezpečnosť a ochrana majetku	6 054	10 382	7 022	27 500	6 060		6 800		5 780	-	6 200	-	6 200	-
6	Evidencia ulíc, ver. priestranstiev a budov	770		377		240		242		240	-	240	-	240	-
7	Právne služby	2 406		670		3 000		7 000		2 000	-	5 000	-	5 000	-
8	Členstvo obce v združeniach	8 222		9 628		4 000		6 000		5 100	-	5 500	-	5 500	-
9	Kontrola	14 438		11 912		11 945		10 920		10 875	-	10 980	-	10 980	-
9###	Úvery, úroky z úverov	19 383	37 950	23 076	704 520	15 000	47 040	15 000	46 760	15 000	46 560	15 000	46 560	15 000	46 560
PROGRAM 2: Služby obecného úradu		239 735		213 590		210 505		214 984		208 714		214 019		214 019	
1	Služby vedenia samosprávy obce a verejnosti	231 868		208 495		203 005		207 564		202 499	-	207 399	-	207 399	-
2	Obecný informačný systém	4 742		1 332		3 300		3 120		2 650	-	2 820	-	2 820	-
3	Obecné médiá	2 477		2 529		3 500		3 500		2 975	-	3 100	-	3 100	-
4	Autodoprava	85		546		100		200		80	-	100	-	100	-
5	Vzdelávanie zamestnancov obecného úradu	563		688		600		600		510	-	600	-	600	-
PROGRAM 3: Školstvo		1 199 445		1 167 367	7 383	1 160 808		1 195 709		1 211 610		1 231 610		1 284 700	
1	Základná škola	906 790		888 041		862 992		897 893		941 000	-	961 000	-	1 011 000	-
2	Materská škola	120 661		193 692		202 104		202 104		190 512	-	190 512	-	190 800	-
3	Školská jedáleň	59 346		65 844	7 383	72 838		72 838		59 098	-	59 098	-	59 200	-
4	Školský klub detí	22 648		19 790		22 874		22 874		21 000	-	21 000	-	23 700	-
PROGRAM 4: Služby občanom		202 833		162 551		227 549		204 550		224 000		224 000		224 000	
1	Prevádzka, správna režia	158 733		122 022		154 350		154 350		180 000	-	180 000	-	180 000	-
2		44 100		40 529		73 199		50 200		44 000	-	44 000	-	44 000	-
PROGRAM 5: Sociálne služby		35 345		29 850		19 520		20 320		20 350		20 100		20 100	
1	Pomoc občanom v hmotnej núdzi	8 880		1 153		2 400		1 540		1 000	-	1 500	-	1 500	-
2	Ďalšie sociálne služby (opatrn. služba)	23 768		26 815		15 420		16 300		16 850	-	16 100	-	16 100	-
3	Rodinná politika	2 697		1 882		1 700		2 480		2 500	-	2 500	-	2 500	-
PROGRAM 6: Kultúra a šport		135 715	11 950	110 529	191 338	112 250	40 000	120 760	35 506	147 500		151 290		151 290	
1	Miestne kultúrne stredisko	46 411		43 111	191 338	42 810	40 000	43 320	35 506	44 320	-	43 320	-	43 320	-
2	Obecná knižnica	28 118		20 622		22 140		21 940		19 880	-	20 970	-	20 970	-
3	Pamiatková starostlivosť							4 500			-		-		-
4	Ostatné kultúrne služby	28 364		21 792		19 600		22 000		18 700	-	19 000	-	19 000	-
5	Podpora športových podujatí+CVČ	32 822	11 950	25 004		27 700		29 000		64 600	-	68 000	-	68 000	-
VÝDAVKY SPOLU:		2 082 582	1 155 425	2 108 275	2 317 249	1 880 279	1 652 604	1 885 895	1 569 250	1 919 324	223 060	2 089 935	48 560	2 086 865	48 560

Aj po zvýšení, väčšina výdavkov za materskú školu, školský klub a školskú jedáleň uhrádza obec z rozpočtu obce, pretože ide o originálne kompetencie.

Programový rozpočet obce Rabča na rok 2013 a výhľadovo na roky 2014 – 15 Ing. Jagnešák odporučil poslancom, aby sa ušetrené finančné prostriedky ukládali na samostatný podúčet – poslanci návrh schválili.

Rozpočet predložila Ing. Dana Kvasniaková, ktorá je účtovníčkou a ekonómkou obecného úradu.

Uviedla, že pri tvorbe tohto rozpočtu sme museli na základe prijatého memoranda ZMOS s vládou SR šetriť na výdavkoch 15% pri porovnaní so schváleným rozpočtom obce – bežných výdavkov k 30. 6. 2012 čo tvorí úsporu 15% a v eurách ide o 101 tisíc eur. Bežný rozpočet na rok 2013, ale aj na roky 2014 a 2015 je navrhnutý ako prebytkový. Kapitálový rozpočet je navrhnutý ako schodkový, pričom schodok kapitálového rozpočtu je krytý prebytkom bežného rozpočtu. Návrhy rozpočtov 2014 a 2015 sú orientačné a OZ ich berie len na vedomie.

Podielová daň z príjmu fyzických osôb sa povýšila o sumu, ktorá má pribudnúť na centrá voľného času. Obci ešte majú prísť zostávajúce finančné prostriedky za zberný dvor.

Celkové príjmy spolu sú vo výške 2 262 213 €. Obec spláca 3 úvery: na telocvičňu, 12 b.j. a teraz na nadstavbu 8 b.j.. Úvery na bytovky kryjú príjmy z nájmu bytoviek.

Výdavková časť nemá veľké zmeny oproti minulému roku. Zmena je hlavne v položke zberný dvor, kde pre rok 2013 pribudli výdavky na jeho prevádz-

ku. Na konci roku sa budú uhrádzať faktúry za energiu, ktoré budú vyššie ako minulý rok. V kapitálových výdavkoch je len dolné ih-risko a most. Kapitálové výdavky, ktorými vlni boli 5%-ná spoluúčasť, tento rok už nebudú.

Následne každú výdavkovú položku prehľadnotili poslanci a rozpočet s pripomienkami schválili.

Ušetrené prostriedky odvádzajú na samostatný podúčet štvrťročne. Kontrolór obce má presne preveriť, aké boli náklady na nový dom smútku. Poslanci schválili opatrovateľkám zvýšenie miezd a odvody o 10% na 13 200 €. Vedúci kultúry Ján Adamčík má predložiť výdavky na kuchynku a kultúrny dom. Športová komisia v zložení: Bc. Ľubomír Jagnešák, Ján Bandík, Jozef Havlíček, Peter Adamčík, Ing. Jozef Kovalíček a Bc. Patrik Cubínek, do budúceho OZ prejde všetky žiadosti o dotácie a navrhne kľúč na pridelovanie finančných prostriedkov pre podporu športových aktivít.

Adamovka III

PhDr. Piták informoval poslancov o stave jednoduchých pozemkových úprav v lokalite Adamovka III. Vlastníci už uhradili cca 11 000 €; treba vybrať finančné prostriedky ešte do 22 000 €. Tí, čo nezaplatili, tak sa budú od nich finančné čiastky vymáhať exekúcie.

Ing. Jagnešák navrhol z tejto položky ubrať 8 000 € a presunúť na podúčet.

Rozpočet RABČAN, obecné služby – príspevková organizácia obce Rabča Prvýkrát po niekoľkých rokoch zvýšili bežné výdavky, lebo im pribudlo námestie a zberný dvor. Od obce budú mať len 170 000 € a zvyšok majú z vlastnej činnosti. Výdavok majú len s jedným voľ-

12. 12. 2012 UKONČENIE BEZPLATNÉHO NÁJMU DOČASNÉHO VOJENSKÉHO MOSTA. V ten istý deň bol skolaudovaný a daný do prevádzky nový široký most
E-FOTO V. BRIŠ

ným 1-izbovým bytom v 24 b.j., ktorý je teraz prázdny, plesnie a nikto kvôli tomu ho nechce prenajať – uviedla účtovníčka, ekonómka Mgr. Mária Jagnešáková.

Informácie starostu obce

- predniesol žiadosti o dotácie ale poslanci ich opäť posunuli do ďalšieho OZ;
- ručenie obce 143 000 € pre Združenie Biela Orava z minulého zastupiteľstva poslanci schválili;
- rovnako schválili záložné právo/záložnej zmluvy na nadstavbu 8 bytov v 24 b.j. v prospech Štátny fond rozvoja bývania.

Diskusia – interpelácia

- Katarína Budzelová – aby cez vianočné sviatky bol zabezpečený pre veriacich na omše obecný autobus. Ďalej žiadala zastávku v Gaceli – aspoň z jednej strany zastriešiť, je to naozaj potrebné.
- Ing. Sahuľ v obci máme asi najstaršiu kaplnku smerom na Rabčice, či by sa s ňou nedalo cez leto niečo urobiť. Je v našom katastri. Urobiť tam aj lavičku.
- Adamčík treba riešiť ozvučenie na cintoríne.

• Bc. Cubínek ako sa riešia problémy s tým, že počas adventu sú diskotéky v Laverne, vždy po týchto diskotékach je na námestí neporiadok.

• Starosta zamestnanci z Laverne sa snažia vandalizmu predchádzať, ale nedá sa všetko ustrážiť. Návštevníci už prídu pod vplyvom alkoholu.

• Ing. Ratica informoval o zákone, že ak sa zozbiera 30% podpisov do konca júna 2013, aby v obci neboli výherné hracie automaty, tak sa im v obci nedá súhlas na ich umiestnenie. Mohli by sme to skúsiť, aby sme v r. 2014 v obci nemali žiadne výherné hracie automaty. Treba to ale zákonne ošetriť.

• Bc. Cubínek navrhol zabezpečiť upozornenie, aby počas pôstu neboli diskotéky. Zaslal do všetkých barov v obci.

Úloha: možnosť zrušenia individuálnej licencie na výherné hracie automaty v pohostinstvách v obci Rabča v roku 2014.

• Štefan Ratica – most je už skolaudovaný, ale robili sa práce navyše, ktoré neboli v rozpočte mostu: úprava brehu, výstuže, asfaltovanie príjazdových ciest, celkom 9 870 €.

• Ing. Ratica – projektanta zaujímal len most, nie to, čo je pred mostom a za mostom. Príjazd aj výjazd na most musia byť predsa upravené.

• Bc. Jagnešák treba zväčšiť zvýšenie príspevku pri narodení dieťaťa zo 70 € na 100 €.

• Mgr. Kvasniaková nemôže sa to schváliť hneď teraz. Obec má na to vytvorené VZN, ak by to chceli poslanci riešiť, prípadne zvyšovať, tak sa to dá iba doplnkom. Úloha: poslanci uložili úlohu hlavnému kontrolárovi obce Rabča preveriť vyplácanie príspevkov pri narodení dieťaťa, či sú v súlade s prijatým VZN a pripraviť návrh možného zvýšenia za sprispenia podmienok.

Ing. V. Briš, prednosta OeÚ

CELKOVÝ ROZPOČET OBCE RABČA	2013	2014	2015
Bežné príjmy	2 182 213 €	2 138 495 €	2 135 425 €
Finančné operácie príjmové	80 000 €		
Bežné výdavky	1 919 324 €	2 089 935 €	2 086 865 €
Kapitálové výdavky	176 500 €	2 000 €	2 000 €
Finančné operácie výdavkové	46 560 €	46 560 €	46 560 €
PRÍJMY SPOLU	2 262 213 €	2 138 495 €	2 135 425 €
VÝDAVKY SPOLU	2 142 384 €	2 138 495 €	2 135 425 €
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA	119 829 €	0 €	0 €

POĽNOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO MAGURA

Farská 803, 029 44 Rabča

UVEREJNENIE ZOZNAMU ČLENOV PREDSTAVENSTVA

Mgr. Ludmila Mokošáková – predseda,
Ján Chromek – podpredseda, Helena Petrášová – člen, Jozef Pienčák – člen, Jozef Pilarčík – člen, Ludovít Jochim – člen, Roman Kudjak – člen.

Členovia revíznej komisie

Milan Vorčák – predseda, Pavol Kudjak – člen, Jolana Lašťáková – člen.

ZAÚJÍMAVOSTI Z FEBRUÁROVÉHO ZASADNUTIA POSLANCOV

1. 2. 2013 Riešenie petície „Stop výstavbe súkromnej bytovky“ nebolo sprevádzané vzájomnými útokmi a osočovaním – rozhodnúť musí obecné zastupiteľstvo E-FOTO V. BRIŠ

Dňa 1. februára 2013 sa uskutočnilo 1. riadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Rabča (ďalej sa uvádza skratka OZ). VIAC → na www.rabca.sk v časti dokumenty – uznesenia celý text zápisnice aj s uznesením.

Na zasadnutí bolo prítomných 8 z 11 poslancov. Chýbali ospravedlnení poslanci: Pavol Kobylíak, Ing. Juraj Ratica a Mgr. Pavol Revaj. Chýbal, aj ospravedlnený pre chorobu starosta obce Rabča Dušan Ratica.

Zasadnutia sa zúčastnila väčšina žiadateľov petície proti výstavbe súkromnej bytovky. Bola to doposiaľ najväčšia účasť Rabčanov v histórii samosprávy obce.

Náročné zasadnutie úspešne viedol zástupca starostu Ing. Jozef Kovalíček.

PETÍCIA PROTI VÝSTAVBE BYTOVKY

Kvôli veľkému počtu žiadateľov petície sa tento bod presunul na rokovanie ako prvý.

Zástupca starostu oboznámil poslancov s petíciou, ktorá bola doručená na obecný úrad 3. 1. 2013 občanmi obce Rabča proti postaveniu bytového domu na ulici Nad riekou. Podpísaní obyvatelia obce Rabča sú proti výstav-

be bytového domu na ulici Nad riekou preto, lebo sa jedná o lokalitu určenú na výstavbu rodinných domov a prístupová cesta neumožňuje prejazd a obrátenie nákladných áut. Na petícii je podpísaných 31 občanov. Jej obsah uvádza, že petíciu podávajú všetci podpísaní, a taktiež sú všetci podpísaní poverení na zastupovanie v styku s obcou Rabča. Na dnešné zasadnutie OZ boli prizvaní všetci podpísaní občania na petícii a tak isto aj žiadateľ o výstavbu bytového domu p. Jozef Belkotiak a manželka Katarína.

Z diskusie k problému

Jozef Belkotiak uviedol, že ide o dvojposchodovú budovu vrátane garáže. Nejde o veľkú stavbu. Ulicu na obec podpíše.

Ján Domin chce vedieť, či je dané na obec nejaké oficiálne stanovisko k výstavbe bytovky. Či bol niekto pozvaný zo stavebného úradu.

Jozef Belkotiak uviedol, že bol za Ing. Jozefom Pavlíkom a ten mu povedal, že problém nevidí, že všetko záleží na obci.

Ing. Kovalíček uviedol, že ak to nie je v územnom pláne, tak to riešiť nesmieme.

Ing. Briš – obec je pred schválením územného plánu, v tejto lokalite je mož-

né stavať rodinné domy. Výstavbu bytovky nerieši. Nový územný plán ešte obec schválený nemá. Ak obec nedá súhlas – kladné vyjadrenie, tak stavebný úrad nevydá stavebné povolenie.

Bc. Lubasová jej názor je, aby sa poslanci prišli pozrieť na tvar miesta.

Anna Vnenčáková nikto z poslancov nevie aká je tam úzka ulica a aký to má vplyv na jej dom. Jej syn Miroslav Vnenčák doplnil, že cesta tam nie je vôbec spevnená. Pán starosta im dal prísľub, že tam dá zákaz vstupu náklad-

ných motorových vozidiel. Dodnes nie je.

Ing. Kovalíček – ulica nie je obecná, tak sa tam nemôže dať značka.

Mária Fusková – z obecného úradu sme už raz vysporiadavali túto ulicu. Vtedy podpísalo cca 60% ľudí.

Bc. Lubasová prečo nepodpísal p. Belkotiak ulicu hneď na prvý krát, ale až teraz, keď sa mu dá súhlas s výstavbou bytovky.

Gabriela Zboňáková – má pozemok vedľa jeho pozemku. Chce stavať. Ak sused p. Belkotiak postaví bytovku, tak jej bude cloniť na dom. Oni sa chcú odsťahovať z bytovky do rodinného domu a znova tam budú mať bytovku.

František Piták – zákaz nákladných vozidiel nič nevyrieši, išli by sme len proti sebe. Je za to, aby obec urobila z tejto ulice poriadnu ulicu. Je dôležité, aby sa na ulicu dalo riadne dostať. Neprejde ani hasičské vozidlo. Ide aj o bezpečnosť ľudí na tejto ulici. Všetci tam stavali, tak nevidí dôvod, aby sa bránilo vo výstavbe vlastníkomu pozemku p. Jozefovi Belkotiakovi? Aj on by staval, keby mal peniaze. Zakázať výstavbu bytovky? Kvôli čomu? Tak si urobí dva dvojdomy a aj tak ich postaví a problém to nevyrieši.

Ing. Briš – v novom územnom pláne sa uvažuje so

spojením tejto cesty okolo družstva dostatočne dimenzovanou cestou, ale nebude to hneď. Najdôležitejšie je, aby vlastníctvo všetkých spoluvlastníkov ulice prešlo na obec a následne ju vyňať z PPF, pokračovať jej spevnením aspoň názvom štrku, riešiť odtok vody. Problém vidí hlavne vo výške bytovky voči susedným pozemkom. To by sa dalo vyriešiť jej posunutím bližšie k rieke, pretože rodinné domy sa stavajú okolo cesty.

Ing. Kovalíček – my tu dnes musíme dať stanovisko obce na došlú petíciu.

František Piták – podpísal petíciu, lebo mu bolo povedané, že mu vezmú 3 m z pozemku.

Ing. Jagnešák ulica sa nedá vyriešiť, keď nie je vôľa od spoluvlastníkov.

Bc. Cubineček, ak nebude cesta na obec, tak nebudeme za výstavbu bytovky. On je osobne proti.

Jozef Belkotiak, tak ak tam on nebude stavať, tak nikto.

p. Tisoňová – ona pustila až 200 m² pod ulicu.

František Piták – zišli sme sa tu, aby sme sa dohodli medzi sebou. V lokalite už stojí viacero nových domov a ešte ďalší chcú tam stavať. Tak tam nebude stavať už nikto?

Anna Vnenčáková – ulica tam nikdy nebola! Urobil

1. 2. 2013 Riešenie petície „Stop výstavbe súkromnej bytovky“ – z búrlivej diskusie účastníkov petície aj žiadateľa o výstavbu bytovky E-FOTO V. BRIŠ

1. 2. 2013 Na zasadnutie obecného zastupiteľstva prišlo doposiaľ v histórii samosprávy najviac občanov – títo občania boli v obci prví čo sa sami dohodli a vysporiadali si v šnúre stavebné pozemky. Nepodarilo sa im vyriešiť novú širšiu obecnú cestu.

E-FOTO V. BRIŠ

sa len prejazd, aby mohol stavať jej brat a potom postupne sa tam začalo s výstavbou.

Ing. Kovaliček navrhol požiadať stavebný úrad o stanovisko, resp. ho pozvať na ďalšie OZ.

UZNESENIE: požiadať o písomné stanovisko stavebný úrad resp. prizvať žiadateľov petície do zasadáčky obecného úradu.

Kontrola plnenia uznesenia zo zasadnutia OZ č. 8/2012

Kontrolu previedol kontrolór obce Rabča, JUDr. Dušan Kriško.

1. Ing. Kvasniakovej, účtovníčke – ekonómke obce Rabča zriadiť **podúčť obce Rabča, na ktorý bude z rozpočtu obce Rabča odvádzan štvrtročne ušetrené finančné prostriedky** do budúceho OZ. Úloha splnená, účet vytvorený.

2. Hlavnému kontrolórovi obce Rabča, JUDr. Dušanovi Kriškovi, **preveriť faktúru RABČAN, s.r.o., ktorá bola zaslaná obci Rabča za dom smútku a vyčíslit presne náklady**, už uhradené

finančné prostriedky a výšku finančných prostriedkov, ktoré má obec RABČAN, s.r.o. ešte uhradiť.

Úloha splnená – celkové rozpočtové náklady na výstavbu nového domu smútku boli vo výške 172 143 €, obec uhradila 41 666 € a treba ešte RABČAN, s.r.o. doplatiť 9 tis. eur.

3. Nákup ďalšieho nového bezpečnostného systému – úloha sa presúva na ďalšie zasadnutie po vykonaní súťaže.

4. Preveriť zmluvu na bezpečnostný systém Obecného úradu v Rabči s firmou ELMA. V. Briš odporučil ponechať naďalej v platnosti cez centrálny bezpečnostný pult ochrany. Po diskusii zostala naďalej doterajšia ochrana.

5. Prelustrovať všetky predložené zoznamy detí v centrách voľného času, ktoré boli predložené na obecný úrad za účelom dotácie z dôvodu, aby nedošlo k duplicite detí. Prelína sa 23 detí.

6. Upozorniť všetkých majiteľov barov a pohostinstiev v obci Rabča, aby počas pôstu neusporiadali diskotéky. Úloha splnená.

7. Hlavnému kontrolórovi obce Rabča, JUDr. Dušanovi Kriškovi, **PREVERIŤ MOŽNOSŤ ZRUŠENIA UMIESTNENIA VÝHERNÝCH HRACÍCH AUTOMATOV V POHOSTINSTVÁCH V OBCI RABČA PRE ROK 2014.** Úloha splnená. **ZRUŠIŤ SA DAJÚ, ALE MUSÍ BYŤ PETÍCIA, AK BY JU PODPÍSALO 30% OBČANOV OBCE RABČA NAD 18 ROKOV.**

Všeobecne záväzné nariadenie obce Rabča č. 1/2013 o poskytovaní jednorazového príspevku pri narodení dieťaťa

JUDr. Kriško na základe úlohy obecného zastupiteľstva predniesol poslancom návrh VZN č. 1/2013 o poskytovaní jednorazového príspevku pri narodení dieťaťa. Nariadením sa zvyšuje výška príspevku na dieťa z doterajších 70 eur na 100 eur a zároveň pribudli nové podmienky poskytnutia:

- trvalý pobyt matky dieťaťa v obci najmenej 12 mesiacov pred jeho narodením a trvalý pobyt otca v obci v čase narodenia dieťaťa,
- pri matkách žijúcich v partnerskom vzťahu bez uzatvorenia manželstva a osamelých matkách, trvalý pobyt matky na území obce najmenej 12 mesiacov pred jeho narodením.

Poslanci nariadenie schválili.

Schválenie koncepcie rozvoja športu a záujmových aktivít

Zástupca uviedol, že na minulom mimoriadnom zasadnutí bola schválená komisia v zložení: Bc. Ľubomír Jagnešák, Ján Bandík, Jozef Havlíček, Peter Adamčík, Ing. Kovaliček a Bc. Cubínek, ktorá prehodnotí všetky žiadosti o dotáciu na rok 2013 a pripraví návrh koncepcie pridelovania dotácií pre jednotlivých žiadateľov. Požiadal Bc. Ľubomíra Jagnešáka, aby predniesol poslancom návrh koncepcie. Bc. Ľubomír Jagnešák – zasadali 2x. Dospelí k názoru vytvoriť samostatnú kapitolu šport alebo šport, kto-

rý chceme podporiť. V Rabči je zaregistrované len združenie TJ Oravan Rabča. Ostatní, len o neregistrovanú záujmovú činnosť.

Ing. Kovaliček, registrovaní, tak by mali dostať tak ako vlni, o ostatných rozhodnúť či ich bude zastrešovať TJ.

Ján Domin mali by si zabezpečiť sponzorov. Obec nemôže zvyšovať rozpočet z 30 na 40 tis. eur.

Peter Adamčík, florbal – od obce vlni dostali 400 €, bolo im to málo, majú vlastnú internetovú stránku, musia si kupovať dresy, reprezentujú obec.

Ing. Kovaliček, úloha nie je splnená, keďže nie je schválená, pokračuje sa v postupe pridelovania dotácií, tak ako doteraz.

Následne poslanci rozhodli o pridelení dotácií na rok 2013 pre:

- **TJ Oravan Rabča** vo výške 27 600 € za účelom zabezpečenia športovej činnosti oddielov TJ Oravan Rabča v pravidelných dlhodobých súťažiach športových zväzov, organizovanie krátkodobých športových akcií zníženú o 1 145,14 €;
- **Slovenský červený kríž v Rabči (SČK):** 600 €; **voľbal:** 400 €; (požadovali 500 €); **basketbal:** 400 €; – proti boli: Katarína Budzelová a Bc. Ľubomír Jagnešák, ostatní ZA. Budzelová uviedla, že bola proti, lebo trvala na ponechaní dotácie pre SČK vo výške 800 €. Slovenský červený kríž v Rabči – požiadal o 800 € za účelom zvýšenia počtu darcov krvi, podpory súčasných darcov, poskytovania zdravotnej pomoci pri športových a kultúrnych podujatiach obce Rabča, zvýšenia poč-

1. 2. 2013 Mgr. Andrea Lubasová vysvetľuje koncepciu CVČ Rabča

E-FOTO V. BRIŠ

tu návštev starých a opustených ľudí v obci a poskytovania darcom krvi transfúznou stanicou priamo v obci.

O tieto schválené sumy povýšiť dotáciu TJ Oravan Rabča.

Centrá voľného času (CVČ)

Mgr. Kvasničáková informovala o zasadnutí starostov námestovského okresu. Odporúčenie zástupcu ZMOS-u je 4,75 € na 1 dieťa na mesiac. V minulosti mohlo dieťa navštevovať aj dva a viac CVČ. Od 1. septembra tohto roku už bude rodič podpisovať čestné vyhlásenie, že jeho dieťa navštevuje len jedno CVČ. Finančné prostriedky použiť na deti, ale nie je podmienka, len na CVČ. Mgr. Kvasničáková – ide o podporu detí od 5 do 15 rokov a nie staršie.

Obec požiadala o zriadenie CVČ pre obec Rabča od 1. 9. 2013, minister školstva nám túto výnimku môže dať. Je to na 99 % isté. Čakáme na súhlas so zaradením do siete. Kraj nám dovolil zriadiť CVČ len pre deti do 15 rokov. Ak ministerstvo

Pokračovanie na str. 10

1. 2. 2013 Mgr. Martin Cubínek vysvetľuje žiadosť CVČ Nižná

E-FOTO V. BRIŠ

ZAÚJÍMAVOSTI Z FEBRUÁROVÉHO ZASADNUTIA POSLANCOV

1. 2. 2013 Riešenie petície „Stop výstavbe súkromnej bytovky“ – výsledkom riešenia je ďalšie rokovanie za účasti zástupcu spoločného stavebného úradu E-FOTO V. BRIS

Dokončenie zo str. 9

Rabčania schválili zriadenie požadovaného CVC, tak by sa už nepodporovali iné CVC. **Mgr. Andrea Lubasová** predniesla poslancom OZ podrobnú koncepciu CVC v Rabči aj s výčíslením výdavkov. O pridelenie finančných prostriedkov požiadali obec dve doterajšie CVC z Námestova a z Nižnej s 7,5 eura/dieťa z Rabče.

Poslanci schválili prispieť doterajším CVC-čkám: Súkromnému školskému stredisku záujmovej činnosti – Nižná a CVC Majáku – Námestovo, podľa počtu detí z Rabče do mája 2013.

Prenájom obecných priestorov v ObZS Rabča nad lekárnou VIOLA

- **Miroslava Golčáková, Rabča** – bol jej schválený prenájom za účelom zriadenia kadernického salónu s termínom otvorenia – február 2013
- **Štefan Ratica** informoval, že menovaná telefonicky oznámila, že ruší žiadosť.
- **Zdena Dominová, Rabča** – za účelom zriadenia služby pre obyvateľstvo – čistiareň, šitie, ... s termínom využitia od 1. 1. 2013 (doterajšia miestnosť pre hasičov). Poslanci žiadosť schválili.

Schválenie záložného práva

Poslanci OZ schválili záložnú zmluvu v prospech Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR na 8 nových bytov.

COOP JEDNOTA

Námestovo

Zástupca predniesol žiadosť o vydanie súhlasu na stavbu: Prístavba a stavebné úpravy SUPERMARKET 1-25 Rabča v Gaceli. Žiadatelia si vytvoria vlastné parkovacie miesta na mieste doterajšej terasy Jednoty pri Hlavnej ceste. Poslanci žiadosť schválili.

Výstavbu Polyfunkčného objektu – Ing. Karol Sahul Poslanci schválili výstavbu Polyfunkčného objektu – prístavbu a nadstavbu.

Žiadosti na výstavbu

Poslanci schválili výstavbu rodinného domu pre:

- **Dávid Boldovjak** a manželka **Zdenka Boldovjaková**,
- **Ing. Miroslav Jurinec** a manželka **Mgr. Gabriela Jurincová**,
- **Miroslav Somsedík** a manželka **Marta Somsedíková**.

Kúpno-predajná zmluva na pozemky v ulici Nad riekou

Poslanci schválili kúpno-predajnú zmluvu, ktorou obci odpredajú manželia

Jozef Belkotiak a manželka **Katarína Belkotiaková**, **Ján Kozák** a manželka **Olga Kozáková** a **Mária Kvasňáková** za cenu 0,03 € s tým, že náklady spojené s prevodom uhradí p. **Jozef Belkotiak** a manželka **Katarína Belkotiaková**. Podpísaním tejto zmluvy sa dosiahne prevod do majetku obce Rabča v celku a vznikne obecná ulica.

Kúpno-predajná zmluva na pozemky v ulici Poľná

Poslanci schválili kúpno-predajnú zmluvu na pozemky v ulici Poľná, ktoré obci odpredajú dedičia po neb. **Márii Stašovej**, rodenej **Tyrolovej**, **Anton Sivka**, **Jana Tatíková**, **Mária Tatíková** a **Jozef Sučák**. Podpísaním tejto zmluvy sa taktiež dosiahne prevod do majetku obce Rabča v celku.

Kúpno-predajná zmluva na pozemky v ulici (Kudjak, Samek, ...)

Poslanci schválili kúpno-predajnú zmluvu na pozemky v ulici, ktoré obci odpredajú **Vendelín Samek**, **Ján Samek**, **Anna Kovalčíková**, **Justína Pilarčíková**, **Margita Bandíková**, **Lukáš Domin** a **Katarína Dominová**, **Jozef Labudjak**, **Miroslav Štefár**, **Ladislav Pidík**, **Pavol Kudjak**, **Ludovít Kvasniak**, **Jo-**

zef Budzeľ, **Mária Plevjáková**, **Mária Grobarčíková**.

Voľba kontrolóra

Z dôvodu konca funkčného obdobia hlavného kontrolóra obce Rabča je potrebné k 1. 4. 2013 vyhlásiť výberové konanie na voľbu hlavného kontrolóra a stanoviť kritéria výberu. Poslanci schválili 0,25 úväzku. Výberové konanie sa musí ukončiť do konca marca 2013. Nový kontrolór sa ujme funkcie od 1. 4. 2013 na dobu určitú 6 rokov od zvolenia.

Interpretácia

- **PhDr. Piták**, aby sa dal hlasnejšie obecný rozhlas na Ulici kožušníckej, alebo pridať.

Štefan Ratica uviedol, že sa nedá viac pridať.

- **Budzelová** ako je to riešené s RABČAN, s.r.o., keď je konateľ dlhodobý PN. Ak sa to dá takto zvládnuť aj bez neho, tak či nám je potrebný konateľ s.r.o.?

- **JUDr. Kriško** zatiaľ zastupuje starosta spolu s vedúcim RABČAN, obecné služby a peniaze za zastupovanie sa nevyplácajú.

- **Štefan Ratica s p. Adamčíkom** pripravili na základe úlohy obecného zastupiteľstva rozpočet úpravy kultúrneho domu.

Ján Adamčík – vo vestibule nové svetlá, elektrika, plastové dvere, nová povlaha, WC kultúrniť a odhlučňi, vylepšiť kuchynku, urobí sa umývadlo riadu, zväčši sa skladík, opravia sa lišty, steny – to by boli stavebné veci vo výške 29 400 eur; zariadenia: kuchynka, sklad, umývárka (dvojvres, odkvapovací stôl, pracovný stôl, regál,...) 9 000 €; žalúzie, šálky, pece, varnice, elektrické pece, madlá 27 500 € (aj vonku zábradlia) celkom 36 000 €.

Prednosta – treba dobre zvážiť aké investície idú poslanci schváliť. Obec ešte nemá zaplatený cca 50 000 eur za stavbu mostu v roku 2012. Obci ostáva nerozpočítaný, prebytok 119 000 € na celý rok,

za predpokladu, že sa neznížia podielové dane ako vlni. Musíme teda vychádzať len z tejto sumy. Nemôžeme robiť niečo, čo nemáme vykryté. **Ďalej požadoval prednostne riešiť ochranu pred padajúcimi ladmi z domu kultúry** – riešia to 7 rokov – je zázrak, že sa nikomu nič doposiaľ nestalo. Poslanci si musia určiť **priority a potom schváliť len to, na čo má obec peniaze.**

UZNESENIE – poslanci schválili stavebnú časť priamym zadáním cez RABČAN, Obecné služby za cenu 31 000 € ZA boli všetci okrem P. Cubinka, ktorý sa zdržal a 9 000 € na vybavenie kuchynky, sklad,...

Riaditeľka ZŠ s MŠ Ing. Anna Kornhauserová

- mali kontrolu na hygienu v hornej škole a majú problém s plesňou;
- potrebujú získať výrub na prestarnuté a opľnené stromy za školou s následným vysadením nových. **Eva Grancová** – žiadosť musí podať vlastník – cirkev;
- **riaditeľka** sa opýtala ako sa dotiahnu stavebné veci okolo ihrísk. Po úraze si inšpektor najskôr pýtal kolaudačné povolenie – M. Fusková ihriská riešime dotáčnym povolením a následne budeme žiadať vyňatie z pôdneho fondu;
- informačnú tabuľu s vyznačením prístupu k základnej škole.

Zastrešenie

autobusových zástaviek

Bc. Patrik Cubinek sa opýtal sa, či sa zastrešia autobusové zástavky v Gaceli.

Štefan Ratica uviedol, že sa pripravuje bočné zastrešenie.

Rôzne

Mgr. Kvasničáková – 19. 2. sa kolauduje dom smútku, most je skolaudovaný, vybavuje sa kolaudácia kotolne.

Zasadnutie skončilo po piatich hodinách nepretržitého rokovania.

Ing. V. Briš, prednosta OčÚ

DVADSAŤ ROKOV OSVETÁRA MKS

Zlaté hodinky, úsmevy, poďakovania a potrasenie rukou. Tak poznáme oslavy jubilejných zamestnancov z hollywoodských filmov.

14. 11. 2010 Vedúci 35. ročnej dychovej hudby Rabčanka Ján Adamčík hrá na trúbke

Na Orave sa však zlaté rolexky nerozdávajú. Vystračíme si s tým potrasením ruky a poďakovaním: „Ešte sme nemali ani čas si sadnúť a niečo osláviť. Takže bohvie ako ani nie. Možno za rok, keď oslávim aj svoje okrúhle.“

Aj keď ešte ani zďaleka na to nevyzerá, vedúci kultúry v obci Rabča, Ján Adamčík má už len rok do šesťdesiatky a presne 1. decembra 2012 uplynulo dvadsať rokov od jeho nástupu na miesto riaditeľa MKS. Tak sa jeho funkcia predtým volala. Teraz je vedúcim kultúry a ak sa opýtate školopovinných detí, tie vám vysvetlia kým je: „On je Osvetár.“

Dve desaťročia starý zápis z Obecného zastupiteľstva prezrádza aké boli jeho plány na začiatku: „Pán Adamčík oboznámil prítomných so svojimi zámermi. Uviedol, že svoju činnosť chce zamerať na tvorbu vlastnej kultúry, udržať a skvalitniť dychovú hudbu, podporovať mládež, talenty v oblasti kultúry, podporovať hudobné krúžky, pri usporiadaní tanečných zábav, pri ich organizovaní dbať na kultúru, aby viac chodili policajti na obhliadky, doplniť vybavenie kuchyne.“ Najskôr však musel presvedčiť obecné zastupiteľstvo: „Moje gro bolo udržať dychovku. Taká akú máme my už je málo na okolí.“ Po odchode bývalého vedúce-

8. 7. 2012 Dni Rabče. Vedúci kultúry Ján Adamčík dojednávava s vojtom družobnej Šwinnej Henrykom Juraszom a našim starostom, spôsob ponuky poľských špecialít

E-FOTO V. BRIŠ

ho kultúry p. Ganobjaka ostala Rabča bez kultúrneho osvetového pracovníka. Na konkurz sa prihlásili traja. Na konkurz sa dostavili len dvaja: Ján Adamčík a mladík z neďalekej obce. Možno práve to, že Ján Adamčík bol z Rabče a jeho záľuba v dychovej hudbe, ktorú aj viedol, mu nakoniec pomohli získať miesto kultúrneho pracovníka v Rabči.

Za tých čias bolo všetko iné. Ľudí viac lákala kultúra a spoločenská zábava v obci. Veľmi obľúbeným bolo aj kino. To je teraz mimo prevádzky, pre slabý záujem. „Pamätám si keď tam pracovali vedúci, účtovníčka, dve uvádzačky, pani, ktorá nosila filmy... dokopy asi

ho akcií už pre obec nepripravuje. Jedným z dôvodov je aj súčasná finančná situácia. Každoročne sa však podieľa na príprave už tradičných osláv obce: „Najväčšou akciou v obci, čo pripravujeme sú dni Rabče, tento rok to už bude 13-stý ročník. Chceme ich teraz spojiť aj s tradičnými remeslami, už aj u nás ich je málo. Máme šikovných remeselníkov, ale musíme ich aj zapájať do takýchto akcií.“

Dni Rabče sú naozaj jednou z mála akcií, ktoré sa v obci konajú. S lútosťou p. Osvetár spomína na časy minulé, keď sa v Rabči konali každý mesiac koncerty, veselice, zábavy, na preplnenú kinosálu, mnohých slovenských umelcov. „Okrem

o zachovanie a šírenie kultúry v obci: „Keď nebude kultúra, nebudú ani tradície, ani zvyky. Kultúru treba, lebo inak každý bude robiť, čo chce, lebo vidieť čo je kultúra a „kultúra“.“

Čo sa splnilo, a čo ostalo v zabudnutí vedľa Rabčania povedať sami. Činnosť takéhoto oddelenia sa počas rokov veľmi zmenila. V súčasnosti sa zaoberá prenájmom Kultúrneho domu, organizovaním alebo pomocou pri organizovaní mnohých kultúrnych ako aj športových akcií v obci. Najbližšie nás čaká obľúbené pochovávanie basy. Najväčším projektom v novom roku je rekonštrukcia vstupnej haly Kultúrneho domu. Ale to všetko až po plesovej sezóne.

Ján Adamčík plánuje aj naďalej udržať a omladiť Dychovku, čo sa mu čiastočne aj darí, a zlepšiť služby pre ľudí. Prispôbiť sa nárokom. Hlavne, aby boli ľudia spokojní: „Človek sám nič neurobí, potrebuje okolo seba dobrých a ochotných ľudí, ktorí mu pomôžu. Chcel by som sa aspoň takto poďakovať spolupracovníkom z Obecného úradu, hasičom, futbalistom, základnej a materskej škole, súboru Goralceki a všetkým, ktorí mi pomáhali. Verím, že naša dobrá spolupráca bude trvať aj naďalej. Ďakujem.“

(V. Václavová)

Gotta nás navštívil snáď každý,“ spomína. Ako sa však postupne scvrkával rozpočet a záujem, zmenšoval sa aj priestor pre kultúru. Teraz sú len spoluorganizátormi mnohých podujatí. Pomáhajú pri prípravách, kupujú odmeny, diplomy. Stále sa však ako kultúrny pracovník snaží

1999 Tradícia pochovania basy. Pozývajú na večerné pochovanie basy. Na pochovanie basy Vás pozývame aj tento rok 12. februára 2013

E-FOTO V. BRIŠ

Prvé súkromné Detské centrum Ovečka v Rabči

V Rabčianskom chýrniku sme sa nejdennokrát venovali financovaniu ako aj kapacitným priestorom Materskej školy. Polemika ako aj diskusie o možných riešeniach však neprinášali žiadne trvalé výsledky.

S vlastným už aj zrealizovaným nápadom prišiel Dušan Ratica ml. Od 9. januára 2013 po Námestove už aj v Rabči existuje súkromné zariadenie pre deti – Detské centrum Ovečka. „Sám mám malé

tvorivých dielní, výučby anglického jazyka, prípravy na školskú dochádzku a množstva edukačných aktivít, ktoré sú pre deti pripravené kladie na prvé miesto zriaďovateľ predovšetkým ich spôsob vzdelávania: „Kapacita priestorov je určená na 10 – 12 detí. Neuvažovali sme o rozširovaní priestorov, pretože čím je menej detí, tým je operater profesionálnejšia.“ Práve individuálny prístup v malom kolektíve je jedným z najväčších rozdielov medzi súkromným detským centrom a štátnou materskou školou.

Detské centrum – súkromná mini škôlka
Pre detičky od 2 do 6 rokov
ponúkame:
- stráženie na celý deň
- stráženie na pol dňa prípadne
- na hodinku, dve, tri... alebo podľa dohody

Prevádzka:
Rabčická 329, 039 54 Rabča Otvorené Pondelok – Piatok
Kontakt: tel. 0908 966 575 alebo na facebooku
e-mail: ovecka.detskecentrum@gmail.com, www.dcovecka.webnode.sk

dieťa a rozprával som sa aj s niekoľkými matkami, ktoré samy priznali, že majú problém s umiestnením detí do štátnych škôlok. Ľudia sú vyťažení a do škôlok berú deti až od 4 rokov. Preto my sme sa rozhodli prijímať deti od 2 rokov, resp. od roka a pol, ak je samostatné,“ priznáva svoj prvotný zámer zriaďovateľ Dušan Ratica ml. .

V novej nadstavbe budovy obvodného zdravotného strediska nad lekárnou v Gaceli je pre deti pripravený program pod dohľadom pedagogických pracovníkov. Záujemcovia si môžu vybrať, či zveria svoje dieťa do celodennej, pol dennej alebo niekoľko hodinovej starostlivosti. Okrem

Záujem o vznik takéhoto centra vyšiel aj zo strany mamičiek, ako však aj sám Ratica ml. uviedol, väčšinou zlyhal na otázke peňazí.

Celodenná starostlivosť so stravou v súkromnom centre stojí rodiča 240 €, ak podá prihlášku vopred cena je 200 €/mesiac. Pol-denný pobyt s desiatou 120 €/mesiac, prihláška vopred cena 100 €/mesiac. Za hodinu si zaplatí 2 €. Aj na tento problém má však zriaďovateľ riešenie: „Viem, že je to veľa, ale je teraz možná pomoc od štátu. Viem, že veľa mamičiek nemá problém s financiami, ale pokiaľ je taká možnosť získať peniaze od štátu, myslím, že by nemal byť problém využiť to. Pobyt Vám preplatí ÚPSVaR (po-

zn.: úrad práce ...) v mieste trvalého bydliska.“ Centrum má záujem zaregistrovať sa do Siete súkromných materských škôl. Bližšie informácie o vzniku ako aj službách si môžete nájsť na webovej stránke centra <http://dcovecka.webnode.sk/>.

Rodičovský príspevok 230 EUR

Zákon č. 513/2010 Z.z. (ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 571/2009 Z.z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov a o zmene a doplnení zákona č. 561/2008 Z.z. o príspevku na starostlivosť o dieťa) upravuje podmienky na získanie príspevku na starostlivosť o dieťa nasledovne: Rodičovský príspe-

vok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe (rodičovi) na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa. Rodičovský príspevok získava rodič, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť v období riadnej starostlivosti o dieťa do troch rokov (v prípade dieťaťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom až do 6. roku života dieťaťa) a má

trvalý alebo prechodný pobyt na území SR.

Nárok na rodičovský príspevok je splnený, keď oprávnená osoba zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa osobne, alebo inou fyzickou, alebo právnickou osobou a preukáže zaplatenie výdavkov za starostlivosť o dieťa poskytovateľovi starostlivosti.

(V. Václavová)

Šťastná 13-stka

Trstená – Rabča
Alexandra Pňačková
sa ešte len narodila a už o nej môžeme povedať, že je rekordmankou. Ak by sa viedli spoľahlivé svetové štatistiky, získala by zápis do Guinnessovej knihy rekordov. Narodila sa totiž presne sekundu, čo hodiny odbili polnoc – Prvé dieťa na Slovensku 1. 1. 2013.
V dátume narodenia tak bude mať šťastnú trinástku na konci.

Druhá dcéra 24-ročnej Lenky a 36-ročného Jozefa je už od narodenia doslova celebritou, o ktorej píšajú aj zahraničné médiá. V Hornooravskú nemocnicu s poliklinikou v Trstenej sú z jej narodenia veľmi nadšení, ako pre den-

nik Sme povedala službukonajúca zdravotná sestra z gynekologicko-pôrodnického oddelenia „sme radi, že sa prvé dieťa narodilo práve u nás. Nevie, či sme niekedy mali takého prvenstvo.“ Alexandra vážila 3200 gramov a merala 47 centimetrov. Doma na ňu už nedočkavo čakala jej o tri roky staršia sestra Sofia.

Na Nový rok bude svoje narodeniny oslavovať aj Matúš Lach, ktorý sa taktiež narodil v prvý deň roku 2013. V Rabči však nie sú jedinými. Svoje už 20 narodeniny oslavia v tento deň aj Simona, ktorá si patrí medzi prvé už v Slovenskej republike narodené deti. Celkovo v prvý januárový deň oslavuje narodeniny 22 obyvateľov Rabče. Najstaršia oslávenkyňa sfúkla tento rok až 81 sviečok. (V. Václavová)

ODKIAĽ POCHÁDZAM ?

Kedysi sa hovorievalo: „Povedz mi, čo čítaš a ja ti poviem akým si človekom.“ Dnes skôr platí: „Povedz mi svoje meno a aj ti poviem kto si.“ Od priezviska sa odvíja celá história každého z nás. Poveš mena znamenala v minulosti všetko. Pretože ak raz prídeš o dobrú povesť, už ju nezískaš späť.

Mnohých zaujíma ich vlastná história. Rodokmeň alebo genealógia rodu boli základom každého kráľovského rodu. Bohatý mešťania si dávali historikmi vypracovať celé rodokmene, ktoré v rôznych grafických či knižných podobách dodnes slúžia zaznamenávajú históriu nie len konkrétneho rodu, ale aj oblasti a krajiny, kde žili. Takéto zápisy sú často osobnými kronikami.

Sú zvláštnymi žánrami v žurnalistike a aj v súčasnosti sú veľmi populárne. Historické údaje si už nedávajú spracovávať len „páni“, ale aj „obyčajní ľudia“. Každý, kto má záujem si môže dať vypracovať svoj vlastný rodokmeň. Zistiť tak odkiaľ pochádza. Podobný zámer, zistiť všetko o svojom rode, bol aj podnetom pre vznik publikácie „Dve storočia v Rabči – Genealógia rodu Ratica“. Autorka Eva Kurjaková v nej opisuje vznik mena Ratica, jeho vývoj, od najstarších archívnych záznamov až po súčasnosť. Viac si už môžete prečítať v nasledujúcej ukážke z knihy – Dve storočia v Rabči – Genealógia rodu Ratica:

„Nevieme, či Raticovci žili v Rabči od jej vzniku, možno žili pod inými menami. Počas tvorby tohto rodokmeňa sa potvrdilo, že v Rabči podobne ako v okolitých, najmä goralských dedinách, dochádzalo k častým zmenám priezviska (Rabčanský – Jaššak, Rabčanský- Glejtak, Rabčanský – Potarany, Bartkovciak – Pitak, Briš – Želazko, Korman

alias Sika, Želazko alias Pons, Adamčík alias Potarany, Rabčanský – Ragul, atď.), dokonca niektoré rodiny súbežne, v tom istom čase používali viacero priezvisk (napríklad v Rabčiciach z vyšetrovania udalostí spôsobených

chádzajúcich sa v Štátnom oblastnom archíve v Bytči, pochádza väčšina údajov o našom rode. Aj tie sú však neúplné, pán farár Kecera, ktorý spravoval rabčiansku farnosť počas druhej svetovej vojny, v pohnutých časoch prechodu frontu za-

tiež dve osoby: Ludovít (László) Raticsak z Kendereske (v súčasnosti dedina na Ukrajine inak Kolcino v regióne Mukačevo) a Ondrej Ratičák zo Zubrohlavy. Ondrej Ratičák zo Zubrohlavy mal svoj pôvod v Rabči a jeho rodokmeň je s našim spoločný, ako sa uvádza v nasledujúcich kapitolách.

Neboli preto žiadne prekážky pri prechode cez hranice. Jedna z obcí Mszana sa nachádza neďaleko Nového Targu, ktorý bol od svojho vzniku známym a hojne navštevovaným trhovým mestom tak obyvateľmi Spiša, ako aj Oravy, leží na spojnicí ciest Bardejov – Krakov.

O obyvateľoch Beloveže sa uvádza, že nadobudli zručnosť v pletení košov z prútia, s ktorými obchodovali nielen vo svojom okolí, ale aj v Poľsku, Nemecku a ďalších západoeurópskych krajinách. Stali sa úspešnými obchodníkmi. Istotne svoje výrobky donášali aj na bližšie trhy, napríklad na trh v Novom Targu, kde sa schádzali trhovníci zo širokého okolia. Na Obecnom úrade v Beloveži nevedeli nič bližšie o tom, odkedy sa v obci vyskytuje priezvisko Ratica, ale odporučili mi obrátiť sa na miestneho pána kronikára. Pán kronikár obce Beloveža sa zhodou okolností menoval Ondrej Ratica. Ani on nemal bližšie informácie o svojom rode, pretože sa ním doteraz bližšie nezaoberal. Podľa neho je pravdepodobnejšie, že Raticovci prišli na Oravu z oblasti Bardejova a nie opačne, pretože ich dedina Beloveža je staršia, ako dedina na hornej Orave.“

(Uverejnené so súhlasom autorky p. Evy Kurjakovej)

Mgr. Veronika Václavová

Raticovci pokope: zľava vedúci RABČAN, obecné služby Štefan Ratica, dlhoročný poslanec obecného zastupiteľstva a konateľ ORAVING, s.r.o. Ing. Juraj Ratica a starosta obce Dušan Ratica

E-FOTO V. BRIŠ

Matejom Klinovským v roku 1659 sa vyskytlo priezvisko Vavrinca Marcipána, ktorého nazývali aj Drapalák a Mešťan, v Rabči sa priezvisko Rózy Raticovej rodenej Smolárovej uvádzalo s ďalšími takmer rovnocennými prírmenami Kovalíček a Otiepka, dokonca aj v tvare Oscepka). Taká situácia bola v priezviskách najmä koncom 18. storočia, neskôr sa pomery trochu zlepšili.

V listinách viazucich sa k Rabči sa Raticovci objavili, keď už mala dedina za sebou vyše 200 rokov svojej existencie, v druhej polovici 18. storočia. Prvá zmienka o rodine Ratica v Rabči pochádza z roku 1770. Staršie údaje sa zatiaľ nepodarilo o rodine Ratica nájsť. Matrika narodených, či skôr pokrstených (Matrica baptisatorum) obce Rabča sa zachovala až od roku 1766, matrika manželstiev (Matrica copulatorum) od roku 1787 a matrika zomrelých (Matrica defunctorum) od roku 1786. Z týchto matrík, za-

čiatkom apríla 1945 vo farskej kronike uviedol, že ruskí vojaci zobrali z fary okrem iných vecí aj matriku sobášnych.

Odkiaľ sme?

Zaujíma nás, odkiaľ naši predkovia do tejto hornoravskej obce blízko hraníc s Poľskom prišli a kedy. Pri zisťovaní boli využité aj najnovšie výdobytky našej doby, v ktorej táto práca vznikala, internet. Zaujímavé informácie sa nachádzali na internetovej stránke prisťahovalcov do USA koncom devätnásteho, ale najmä začiatkom 20. storočia. Najviac prisťahovalcov s priezviskom Ratica prišlo do USA z dediny Beloveža na východnom Slovensku (deväť) z okolia Bardejova, (Raslavice – dvaja) a z obce Mšana (Mszana) v Poľsku (dvaja). Z obce Anturovec na východnom Slovensku jedna osoba. S priezviskom Racica dvakrát prišiel do USA Eliáš Racica z Veľkého Šariša a Štefan Racica z Rabče. Ako Ratičákovci (Raticsak) prišli do USA

Pri lokalizácii obce Mszana som zistila, že v Poľsku sa nachádza niekoľko obcí s takým istým názvom: Mszana vo vojvodstve Malopolskom, druhá vo vojvodstve Sliezskom, okrem toho Horná a Dolná Mszana.

Táto časť dnešného Poľska až po Krakov bola od roku 1772 až do roku 1918 súčasťou Rakúsko-Uhor-

DANE A POPLATKY

Obecné zastupiteľstvo obce Rabča na svojom zasadnutí dňa 30. 11. 2012 prijalo všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2012 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na rok 2013. Dane za pozemky, stavby, byty ostávajú na úrovni hodnôt v roku 2012. Daň za psa taktiež ostáva na úrovni roku 2012.

Oproti roku 2012 je zmena na rozhodnutie za dane na pozemky, stav-

by, byty a daň za psa, ktoré budú vystavené jedným spoločným rozhodnutím, ktorých splatnosť je do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Daň za psa už nie je splatná do 31. januára bežného zdaňovacieho obdobia.

Mení sa miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady pre poplatníkov, a to 0,0396 eur/osoba/deň – čiže ročný poplatok na osobu je 14,45 eura.

Bc. Ľudmila Lubasová

Žurnalistická kronika i hlasná trúba obce

Rovnako ako bol rok 2012 významným v živote obce, aj začínajúci rok 2013 je významným rokom. Najdôležitejším bol práve prvý deň Nového roku. Slovenská republika oslávila 1. 1. 2013 dvadsiate výročie svojho vzniku. Z teenegera sa tak mladá krajina zmenila na mladú slečnu.

Možno to viete, možno nie, ale rovnaké výročie, presne dvadsať rokov v tomto roku oslávi aj obecný časopis Rabčiansky chýrnik. Hlasná trúba obce vychádzala najskôr pod názvom Chýrnik od 31. augusta 1993. V roku 2013 sa preto chceme trochu vrátiť v histórii a pripomenúť niektoré významné medzníky, ktoré časopis zachytil.

Presne v deň letnej rodnosti, na Jána bolo vydané prvé číslo Chýrnika distribuované zadarmo. Úvodné číslo predstavil vtedajší starosta Dušan Piták: „Vážení spoluobčania, v týchto dňoch sa Vám dostáva do rúk prvé číslo dvojmesačníka, ktorý by mal byť do budúcnosti novinami Vás všetkých. Redigovaním týchto novín je okrem snahy nadviazať na vydávanie „Rabčianskeho spravodaja“ z 70-tych rokov, ich aj pravidelné každé dva mesiace vydávať v novej podobe s novým názvom. Doterajšie informácie cestou miestneho rozhlasu a nástieniek sa nám pre dnešnú dobu zdajú trochu zastarané a málo všimane z Vašej strany. Rozhodnutie o začatí vydávania týchto novín bolo zdĺhavé preto, lebo sme zvažovali, či vynaložené náklady na vydávanie týchto novín budú adekvátne ich dôležitosti a potrebe pre našich občanov. Osobne si myslím, že plánovaným obsahovým zameraním a zložením redakčnej rady budú noviny spĺňať to, čo od nich ja ako starosta obce ako aj ostatní zainteresovaní očakávame. Viem, že to naraz nepôjde, ale postupom času by sme chceli, aby tieto noviny boli nevyhnutným čítaním v každej domácnosti.“

Druhé číslo rabčianskeho obecného dvojmesačníka vyšlo na sklonku leta. Za dve koruny slovenské si obyvatelia Rabče mohli prečítať čo sa za ostatný čas v obci udialo, najdôležitejšie body z roko-

vania zastupiteľstva, ale i niečo na oddych. Na štyroch stranách boli prezentované obecné oznámenie, duchovné slovo, správy zo školy a samozrejme špor-

nami všetkých občanov. To, či sa tak stalo, vedľa len občania Rabče. Ďalším predstavením bolo, aby príspevky boli najmä od obyvateľov Rabče a aby boli veno-

vané a často zámerne šírené klebety, nepravdy, ohováračky a chýry. Ako protiváhou tomu má byť objektívne spravodajstvo o udalostiach v obci. Okrem spravodajstva je podstatná časť Chýrnika venovaná osvete – boju proti spoločenským neduhom, alkoholizmu, drogám, vandalizmu, hádkam a občianskym sporom, poškodzovaniu životného prostredia; venuje sa pomoci, radí aj odporúča.

Za tých 10 rokov v mnohých článkoch som určite umožnil mnohým spoznať históriu obce Rabča, ale aj možnosti jej budúceho vývoja. Sme goralská obec, „gvaríme“ – a na to môžeme byť hrdí. Vždy som sta-

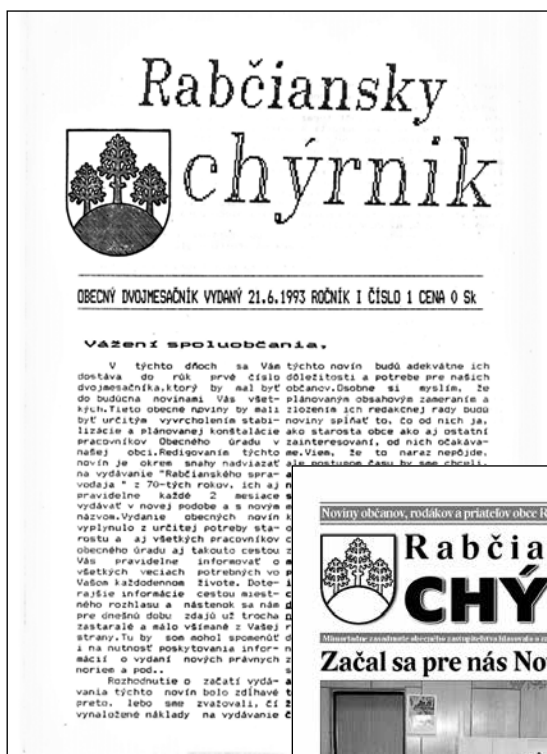
nosť. Medzi nami je veľa osobností, veľa z nás urobí v obci veľa užitočného, tomu chcem naďalej venovať miesto v Chýrniku.

Kvalitu Chýrnika sa snažím neustále zlepšovať – teraz je daná len finančnými možnosťami obce. Cena zaň vykrýva výdavky len čiastočne, jeho skutočná hodnota preyšuje dnešné výdavky. Ale nie výdavky určujú vydávanie Chýrnika. Vydávať Chýrnik budem chcieť len dovtedy, pokiaľ budem vidieť na základe Vašich čitateľských reakcií – či je pre Vás prínosom, či Vás obohacuje. Ak tak nie je, nemá zmysel ho vydávať. Veľmi pekne to v prvom čísle – duchovnom slove uviedol vdp. kaplán Alojz Chmelár: „Píše sa vždy kvôli službe. A našim spoločným cieľom, kvôli ktorému píšeme, je čo? Dobrý občiansky život, ale aj dobrý veriaci život“. Rabčiansky chýrnik by sa určite 10 rokov cestou obecného úradu nevydával, keby nemal podporu: bývalého starostu Dušana Pitáka, terajšieho starostu Dušana Raticu, poslancov obecného zastupiteľstva z troch volebných období. Zvlášť chcem poďakovať všetkým autorom článkov, ktorí svojimi príspevkami spestrili obsah Chýrnika.

Pre každé noviny sú najdôležitejší čitatelia. Milí čitatelia, dakujem Vám za doterajšiu priazeň. Chcem Vás ubezpečiť, že sa budem venovať aj naďalej zlepšovaniu obsahu a pútavosti Rabčianskeho chýrnika.“

Od roku 2005 je pre občanov okrem obecného časopisu prístupný aj ďalší mediálny kanál – internetový portál obce. Neustále aktualizovaná webová stránka prináša okrem správ z diaľky obce aj zaujímavú fotografériu, ktorá ešte bližšie približuje život v Rabči.

Na začiatku novej desaťročnice treba už len zaželať obecnému časopisu veľa úspešných čísel do budúcnosti, kvalitných redaktorov a dobrých čitateľov. (V. Václavová)

vané aktuálnemu dňu v Rabči. Žiaľ, tu som sa presvedčil o známom, že síce vie veľa ľudí čítať, ale málo píšeť. Príspevkov je stále málo. Stále očakávam viac tvorivých podnetných príspevkov. Názov Rabčiansky chýrnik som zvolil zámerne.

Počas prvých rokov práce v samospráve som sa presvedčil, čo dokážu spôsobovať rôzne skresle-

val na hrdosti a spolupatričnosti k našej obci. V žiadnom čísle nechýba článok o kultúre. Významnú úlohu som vždy videl v deťoch a mládeži: „ako si ich vychováme, tak sa budeme mať“; my zostaneme, oni budú pokračovať, preto aj Chýrnik im vždy venoval miesto. Už viac rokov vydávajú Rabconek – školský časopis pre žiakov, kde môžu rozvíjať tvorivú schop-

Novinári mali svoj sviatok

Baníci majú svätú Barboru, hasiči svätého Floriána, vodiči svätého Krištofa... a aj novinári a spisovatelia majú svojho patróna. Je ním svätý František Saleský.

Spomienku na neho sme slávili 24. januára. Mladý František Saleský, pochádzajúci z taliansko-švajčiarskeho pohraničia v Savojsku, vyštudoval právo a filozofiu v Paríži. Napriek nesúhlasu otca si ako dvadsaťštyriročný zvolil kňazské povolanie. Jeho prvé pôsobisko bolo úplne pod vplyvom kalvinizmu. František sa však nedal znechutiť a listami burcoval k návratu k plnému kresťanstvu. V roku 1602 ho pápež vymenoval za diecézneho biskupa v Ženeve. Aj ako biskup bol neúnavným pisateľom a šta-

tistiky hovoria, vraj ich napísal okolo 6000. Zomrel 28. decembra 1622. Býva zobrazovaný vedľa srdca ovinutého trníom. Trpel pre pravdu, bojoval za ňu a neúnavne ju šíril, z dnešného pohľadu môžeme povedať, že aj ako novinár.

V období, keď sv. František Saleský žil sa šírilo mnoho „nových“ náboženstiev – kalvinisti, luteráni, neskôr anglikánska cirkev Henricha VIII... Písať voľne v týchto časoch bez podpory cirkvi alebo panovníka, keď papier bol drahý a šírenie pamfletov zakázané, bolo veľmi ťažké. Aj mnohí novinári boli odsúdení a popravení za šírenie pravdy. Čo sa o súčasných tzv. novinároch nedá povedať. Povolanie, ktoré si taktiež vyžaduje štúdium nie je len o písaní článkov (teda príspevkov) má byť povolaním človeka s všeobecným rozhlá-

dom. Nie murára, ktorý píše o ekonomike. V dnešnej interaktívnej dobe preplnenej informáciami prevažuje na mediálnom trhu bulvár, ktorý aj napriek neustálemu spoločenskému odsudzovaniu je veľmi populárny. Nikto ho nečíta a predsa všetci vedia, čo sa v ňom písalo. Chyba však nie je len v redaktoroch alebo novinároch, ale aj v odberateľoch. Percipient, teda divák – čitateľ, si vystačí s ľahkými správami, ktoré ich „ohlupujú“.

A novinári pomaly zleňovali a zabudli na skutočný zmysel ich práce – prinášať pravdu a odkrývať krivdy. V minulosti cenené a náročné povolanie dnes vykonáva skoro každý a preto stráca svoj význam. Rovnako ako kuchár má svoje ingrediencie v recepte, novinár má svoj postup pri písaní. Každý máme svoje miesto v spoločnosti, je-

V Rabči sa v minulosti obyvatelia dozvedeli správy od vedenia obce tak, že po skončení hlavnej svätej omše sa obecný bubeník postavil na múrik pred kostolom, zabubnoval na bubon a prečítal oznamy

KRESBA JANA BRIŠOVÁ

den bez druhého by sme nemohli existovať. Preto by sme si mali vážiť prácu každého jedného z nás, pretože

nikto nevie, čo práca toho druhého obnáša. Či už fyzická alebo duševná.

Mgr. Veronika Václavová

Kronikári - 75. rokov vedenia kroník na Slovensku

Vedeli ste, že v roku 2012 slovenskí kronikári oslávili 75. Výročie vedenia kroník? Nielen o histórii obce či školy sa môžeme dozvedieť aj z miestnych kroník. Pripomenutie si tejto udalosti si kronikári zaslúžia predovšetkým preto, že zaznamenávajú dôležité udalosti a život obce či spoločnosti, pre ktorú je táto pamätná kniha pripravovaná.

Prvé kroniky sa objavili v antike, najväčší rozkvet však zažili počas stredoveku. Kronika je zvláštnym, no nie vedeckým literárnym útvarom, pretože je písaná osobným štýlom kronikára. Ten môže do kroniky vložiť aj vlastné postrehy. Zachytáva udalosti z minulosti v dlhšom časovom slede. Aj v Rabči sa mnohé udalosti zaznamenali až po rokoch, doplnené boli na základe výpovedí a spomienok svedkov, preto sú mnohé zápisy subjektívne.

Má zložitejšiu formu (široko sa opisujú príčiny a súvislosti, hodnotia sa udalosti a ich aktéri). Kronika je jeden z najdôležitejších naratívnych (opisných rozprávacích) historiografických prameňov.

Podľa obsahu a formy sa rozlišujú:

- svetové kroniky: opisujúce príbeh od stvorenia sveta po súčasnosť

- rišske kroniky: plynulý prechod zo svetovej kroniky
- národné kroniky: o počiatkoch národov
- biskupské, kláštorné, rádové kroniky: o založení a dejinách biskupstva, kláštora, rádu
- gesta (alebo činy): kroniky kráľovstiev, dejiny činov ich predstaviteľov
- dynastické, zemské kroniky, genealógie
- mestské kroniky: najmä o talianskych stredovekých mestách
- vojnové kroniky a kroniky križiackych výprav
- biografie a autobiografie
- cestovné správy
- zbierky exempier a kniežacie zrkadlá: poučenie o dobrej správe pre nasledovníkov aristokrata.

Najstaršou slovenskou kronikou je Fredegaraova kronika alebo Kronika takzvaného Fredegara alebo (najmä spolu s rozšírením pridaným v roku

751 zriedkavo aj) Historia Francorum alebo Chronicarum quae dicuntur Fredegarii Scholastici libri IV – je franská kronika spísaná v 7. storočí v Burgundsku. Má šesť častí. Nie je známe meno jej pôvodného autora, môže to byť Fredegar alebo Fredegart, počas niekoľkých storočí sa vystriedalo mnoho autorov tohto diela. Ako Fredegarova kronika sa označuje od 16. storočia. Je najstarším dôveryhodným zdrojom informácií o Slovanoch na území Strednej Európy v období Samovej ríše.

Kroniky z Rabče

Najstaršia farská kronika je „HISTORIA DOMUS“ Rabča, ktorú napísal kanonik a rabčiansky farár Vdp. Ján Kecera 1931 – 1952, kronika je majetkom rabčanskej fary.

Druhou najstaršou zachovalou kronikou je Kroni-

ka školy z roku 1944 – 1961, ktorú napísalo viacero autorov. Ďalšie školské kroniky sú Školské kroniky z rokov: 1957 – 1973, 1978 – 1995, 1995 – 2012. Okrem posledných dvoch, ktoré sa nachádzajú v základnej škole, všetky predchádzajúce školské kroniky sú v okresnom archíve v Dolnom Kubíne.

O obci Rabča nie je známe, že sa viedla obecná kronika do roku 1934.

Od 4. mája 1934 obecnú kroniku na základe uznesenia vtedajšieho Obecného zastupiteľstva obce Rabča písal už spomínaný kanonik a rabčiansky farár Vdp. Ján

Kecera. Či viedol okrem farskej kroniky aj zvlášť obecnú kroniku nie je známe. Na základe toho, že vo farskej kronike sú aj články týkajúce sa histórie obce predpokladám, že „HISTORIA DOMUS“ Rabča je zároveň aj obecná kronika Rabče 1931 – 1952.

Z tejto Kecerovej kroniky čerpal ďalší kronikár obce učiteľ Anton Brišák, ktorý kroniku napísal do roku 1963. Od roku 1963 do roku 1989 pre zaneprázdnenosť p. Brišák kroniku nepísal.

Od roku 5. 3. 1993 kroniku obce Rabča píše kronikár Ing. Vladimír Briš. (VV)

Na konci sveta

Z titulných strán novín a časopisov na nás kričali nápisy ako Blíži sa apokalypsa! Koniec sveta! Ako prežiť koniec sveta!... V roku 2013 si naozaj môžeme povedať: „Prežili sme.“
Ďalší, historicky zaručený, overený, pred tisíročiami predpovedaný koniec sa nekonal.

Hystéria mayského zániku sveta sa nezačala len s príchodom roku 2012. Rôzne diskusie na túto tému sa viedli už niekoľko desaťročí. Intenzívnejšie sa ním začali zaoberať od roku 2006.

Predpoveď sa zakladala na 5125 rokoch starom Mayskom kalendári. Posledným dátumom v tomto kalendári bol 21. december 2012. Mayovia verili, že na konci tohto obdobia sa ukončí akýsi tvoriaci sa cyklus a začne nový. Nikde sa však nespomína úplný koniec existencie sveta.

Prežiť sa vraj dalo na miestach, kde žije len 650 duší. Takých miest na svete je len niekoľko. Sci-fi spisovateľ z britských ostrovov Edward O'Toole sa už pred štrnástimi rokmi schoval na Slovensku. Neďaleko Svidníka si dokonca našiel aj manželku a vychoval tri deti. Na koniec sveta neverí, ale vraj treba byť pripravený na kolaps nášho spôsobu života. A Slovensko si vybral ako dokonalé miesto, kde sa bude dať aj po kolapse sveta prežiť. Asi na tom niečo bude, že naša malá krajina v srdci Európy je magická.

Ľudia sa sťahovali, hufne kupovali letenky na „posvätné miesta“, rezervovali si miesta v hoteloch, všetci hriešnici sa pokúšali zachrániť si holý život. V Rusku dokonca ponúkali úkryt v jednom z mnohých ochranných krytov či záchranné balíčky s vodkou. Povedzme si však úprimne, čo nás zachráni, aký záchranný balíček alebo úkryt? Keď príde koniec existencie sveta, tak sa skončí všetko.

Okrem „ochranných“ opatrní pred apokalypsou sa pripravovali aj aktivity pre „neveriacich“. Afterparty po konci sveta, davové diskotéky, zábavy a skúšobné pobyty v špeciálne upravených úkrytoch.

Či už ste verili, alebo nie, jedno môžeme teraz povedať. Šikovní na tejto fáme naozaj dobre zarobili. Najlepšie sa zarába na hlúposti a naivite ľudí. Na zneužití slabostí. Český egyptológ má na koniec sveta svoju vlastnú teóriu: „Naše štúdium kolapsu ukazuje, že vývojové všetkých spoločností, ich vzostupy a pády, majú svoju hlbinnú podstatu, ktorá je v zásade stále rovnaká. Je to tým, že ľudský mozog je už najmenej 150 tisíc let rovnaký. Dnes jazdíme v luxusných autách, máme internet, ale to, ako v spoločnosti fungujeme, je v podstate podobné. Je jasné, že sa predlžuje dĺžka života a zrýchľuje sa prenos informácií, ale to neznamená, že sa prehľbuje vedenie. Jedným zo základných parametrov našich spoločností je fakt, že sa informácie strácajú. Nie sme schopní ich uchovávať. Ide predovšetkým o remeslá, hovorí sa síce o tom, že máme nedostatok IT odborníkov, ale za chvíľu to tu bude vyzeráť ako Spojených štátoch, kde remeselník nie je schopný v dome niečo opraviť.“ Zároveň upozorňuje na niekoľko faktorov, ktoré priamo ukazujú na blížiaci sa koniec, ale našej spoločnosti: „veľmi typickým je fakt, že keď sa štáty začínajú dostávať do krízy, klesá úroveň vzdelanosti. No a potom sa pozriete na úroveň stredoškolských študentov v posledných rokoch a snahu odpúšťať im maturitu z matematiky aj na lepších gymnáziách. Zaujímavé je, že britskí vedci nedávno zistili, že sa stále zlepšujú naše rétorické schopnosti. Keď sa pozriete na úpadok Ríma, tak presne rétorika bola odborom, ktorý rozkviatal v treťom až štvrtom storočí, teda v dobe úpadku

tohto impéria. Ludovo povedané rastú naše schopnosti všetko okomentovať miesto toho, aby sme s tým niečo urobili.“

Nevieš dňa ani hodiny
Skôr ako sa začali šíriť fámy o nasledujúcom konci sveta, ktorý predpovedali staroveký Mayovia, sme prežili už mnoho iných taktiež zaručených koncov sveta. Určite si pamätáte na koniec roku 1999, magické tri deviatky sú obrátené číslo 666, teda diablovo číslo. Hollywood produkoval vo zvýšenom počte katastrofické a apokalyptické filmy. Svetom sa šírla panika z roku 2000. S úderom polnoci ako prví prežili vstup do tretieho tisícročia Austrálčania. Slovinci o pár hodín neskôr. A nič sa nestalo. Určite sa pamätáte aj na najnovší film 2012. Na jeho obsah s odvolávaním aj mnohé internetové portály podporujúce šírenie fám o konci.

V novom tisícročí žijeme už trinásty rok a koncov sveta sme odvtedy prežili niekoľko. Naposledy bol dlho a mediálne veľmi ohlasovaný 21. december 2012. Niektorí tvrdili, že príde o polnoci, ďalší, že nastane ráno o šiestej hodine, iní zase prišli s náporom, že skončíme našu existenciu presne naposludnie. Mnohí sme ho teda prežili ráno v posteli, iní na ceste do práce alebo z práce alebo na obednej prestávke. Pokojne piatkové dopoludnie sa na Orave nič nestalo. Ani hustá hmla v tento deň nezničila obyčajný piatkový zhon pre blížiacimi sa Vianocami.

Na čo prišli Mayovia

Mayský kalendár predstavoval cyklus 5126 rokov, jeho koniec bol stanovený na 12. decembra 2012, čo by mohlo spôsobiť návrat mayského boha menom Bolon Yokte, spojeného s vojnou a tvorením sveta. Autor José Arguelles v knihe z roku 1987 označil tento dátum za „koniec sveta, ako ho poznáme my“. Jeho dielo spôsobilo „zrod“ mnohých pseudo odborníkov na mayskú kultúru, ktorí rozšírili teóriu blížaceho sa konca sveta.

Počas stretnutia v starovekom mayskom meste na juhu Mexika Palenque odborníci vyhlásili, že dátum iba označuje koniec jednej éry sveta a začiatok ďalšej. Podľa Erika Velasqueza, odborníka z Mexickej národnej autonómnej univerzity je to marketingový podvod. Ako uviedol profesor Alfonso Ladena z Univerzity Complutense v Madride: „Mayovia nerozmýšľali nad ľudstvom, globálnym otepľovaním a nepredpovedali ani, že pôly sa spoja, my na nich prenášame naše vlastné obavy.“

Rovnako len finančný zisk videli v rozširovaní fámy o konci sveta aj súčasní potomkovia Mayov žijúci v Guatemale. Ich kalendárom oznamovaný koniec sveta pokladali za mýtus. „Ohradzujeme sa proti klamstvu, podvodu a prekrúcaniu pravdy a vŕhovaniam nás do folklóru pre zisky. Nehovoríme pravdu o časových cykloch,“ tvrdil vtedy Felipe Gomez, líder mayskej aliancie Oxlajuj Ajpop.

A čo v novom roku?

Pokojne, potichu sme sa prehupli do roku 2013. Prevešcov a numerológov bol predchádzajúci rok rokom plnosti a dokonalosti. Rok, ktorý mal priatť vzťahom a úspechom. Aký naozaj bol, už vieme. Teraz nás čaká ten nový. S šťastnou/nešťastnou trinástkou na konci. (V. Václavova)

VÝHERNÉ AUTOMATY

V Rabči máme od nového roku 2013 šesť herných automatov. Obec si na daniach z týchto automatov priliepa o cca 9 000 €. Zaujímavosťou je, že v okrese Námestovo mestský poslanci prijali VNŽ o zákaze prevádzkovania hracích automatov, na základe ktorého je v meste zakázaný hazard. Námestovo tak bude mať výpadok na daniach z hazardu cca 33 tisíc €. (VV)

WÖLFERSHEIM RABČA

– Tragická nehoda zasiahla 8. decembra 2012 našu družobnú partnerskú obec Wölfersheim. Podľa polície z Friedbergu osem osôb zomrelo v sobotu pri leteckej nehode dvoch malých lietadiel.

Dve ľahké lietadlá o 16.15 hodine sa zrazili vo vzduchu a potom narazili do poľa neďaleko Wölfersheim-Melbachu a Dorheim, severne od Frankfurtu. Okamžite na miesto nehody dorazili policajné zložky, hasiči a záchranné jednotky, trosky lietadiel boli roztrúsené v okolí 400 metrov.

Obe lietadlá vzlietli z Nemecka. Nie je však známe miesto štartu ani ich cieľová destinácia. Podľa polície na palube jedného lietadla boli traja pasažieri a na druhom päť pasažierov. Medzi obeťami boli aj štyri deti.

Podľa správy vyšetrovateľov pravdepodobnou príčinou nehody bolo zlyhanie ľudského faktoru. (VV)

Rok 2012 bol rokom výročí

12. 12. 2012

Posledný „magický“ dátum sme zažili 12. decembra 2012. Pre niekoho šťastný, pre iného nešťastný dátum 12. 12. 2012 bol posledným v tomto tisícročí. Nasledujúci rok 2013 už totiž nemôžeme spojiť so žiadnym mesiacom.

Číslo 13 je pre niektorých nešťastným číslom, známym je u nás pred-

všetkým nešťastný piatok 13. pre iných je to naopak šťastné číslo. Trinásť, pán Boh pri nás.

Či bude naozaj šťastný, alebo naopak nešťastným rokom, na to si budeme musieť počkať. Všetko však záleží od nás, či na veríme na poveru a mýty a skutočne sa nimi aj riadime. (VV)

UŽ 50 ROKOV V NOVEJ ŠKOLE

Zo štvrtkového dopoludnia, 22. novembra 2012 mali radosť malí i veľkí. V ZŠ s MŠ v Rabči sa neučilo ani neskúšalo, ale oslavovalo. Žiaci i pedagógovia si v tento deň pripomenuli už 50. výročie otvorenia novej školy v Gaceli.

Pripomenutie si tohto významného dňa v obci oslávili súčasní, ale aj bývalí pedagógovia, zástupcovia obce a regiónu. V Kultúrnom dome sa počas oficiálnej časti prítomným prihovoriť starosta obce Rabča Dušan Ratica, poslankyňa NR SR Ing. Viera Mazúrová, inšpektorka Štátnej školskej inšpekcie Žilina Mgr. Alžbeta Hacajová, poslanci VÚC Jozef Štraka a MuDr. Ján Škombár. Medzi pozvanými nechýbali ani zástupcovia družobnej školy z poľskej obce Świnna – riaditeľka školy Ewa Dybez-

ak a starosta obce Świnna Henryk Jurasz. Pedagogom pôsobiacim na škole viac ako 15 rokov Ing. Anny Kornhauserovej „Pri dnešnej príležitosti chcem vzdať hold tým pedagógom, kňazom a ostatným zamestnancom, ktorí sa pričínili o rozvoj vzdelávania, o výchovu detí, ktorí zveľadili školu a pracovali v prospech našich detí. Bez pomoci vás všetkých, vašej podpory by sme sa nezaobišli. Vám všetkým patrí moja vďaka. Vďaka a spomienky patria aj tým, ktorí pracovali v tejto škole a nie sú už medzi nami,“ takto sa so slovami vďaka prihovoriť zúčastneným starosta Dušan Ratica.

Pedagógovia aj žiaci mali pripravený bohatý program. Harmoniky, mažoretky, Goralecki, učiteľia mali spievať pesničku... Piesňami a recitáciami chceli osláviť túto významnú udalosť. Malú oslavu však ovplyvnila tragická nehoda z osudného štvrtku 15. novembra. Z úcty k nebohému Samkovi sa zrušil celý navrhovaný hudobný program. Ako nás informovala riaditeľka, rozhodli sa tak po dohode všetci učiteľia: „Mali to pripravené trochu inak. Pripravovali sa deti so svojim programom, pripravovali sa učiteľia, ktorí tak tiež chceli vystúpiť. Po tom osudnom štvrtku sme

22. 11. 2012 Výročie 50 rokov novej plnoorganizovanej deväťročnej školy z roku 1962. Riaditeľka školy Ing. Anna Kornhauserová a starosta obce Dušan Ratica odovzdávajú odmeneným hosťom a učiteľom pamätné plakety a ďakovné listy s kyticou kvetov E-FOTO V. BRIŠ

všetko nechali tak. Vzhľadom na to, čo sa stalo, sme sa rozhodli program zrušiť. Vedenie školy pre hostí pripravilo prehliadku priestorov súčasnej školy: „Bola som prekvapená, ako dlho sa v škole všetci pozvaní zdržali. Spomínali a porovnávali ako to bolo, keď tu oni chodili.“, spomína na prehliadku riaditeľka. Deň bol naplnený spomienkami.

Na ťažké pomery v minulosti, problémy s dochádzkou detí, ale i radosťnými spomienkami na úspechy školy, drobné každodenné radosti. Porovnávanie dnešnej situácie s minulosťou. Priestory, ktoré prešli modernou rekonštrukciou, však učiteľia stále vidia v rovnakom

22. 11. 2012 Odovzdanie ocenenia najstaršej prítomnej učiteľke p. Brigite Buznovej E-FOTO V. BRIŠ

svetle. Ako mieste, kde pred 50-timi rokmi odovzdávali svoje vedomosti nasledujúcim generáciám.

Okrem kytíc, ďakovných listov a pamätných plaket si odovzdali aj dary. Ako sama pani riaditeľka povedala, neželala si pre školu nič výnimočné: „chcela som niečo ozajstné.“ Obecny úrad v Rabči venoval škole zarámovanú fotokópiu budovy školy. Po dohode s ostatnými učiteľmi venovaný obraz visí pred dverami riaditeľne. Fotografia zachytáva súčasnú podobu modernej budovy základnej školy. Aby si aj o ďalších 50. rokoch budúcej generácie pripomenuli, ako to tu vyzeralo.

Podľa slov riaditeľky ZŠ a MŠ Ing. Anny Kornhauserovej má najväčšiu zásluhu na získaní mien a pozvaní všetkých významných hostí Mgr. Lýdia Mu-

rinová, zástupkyňa pre ročníky 5 – 9. V spolupráci s ostatnými zástupkyňami vypracovali menoslov predchádzajúcich učiteľov a zamestnancov školy.

Celú históriu školy, pôsobenia vzdelania v obci zachytiť aj pripravovaná publikácia, ktorá vznikne pod dohľadom školníka a predsedu Rady školy Miroslava Kovalíčka. Kniha by mala zachytiť aj atmosféru slávnostného pripomenutia.

Reportáž z pripomenutia si môžete pozrieť na internetovej stránke v archíve regionálnej televízie TV ORAVIA v relácii Orava DNES z dňa 26. novembra 2012 (<http://www.tvoravia.sk/category/broadcast/lang/sk/url/ORAVA-DNES/id/38636>). Fotogaléria je uverejnená na obecnej stránke obce www.rabca.sk v časti školstvo. V. Václavová

22. 11. 2012 Starosta obce Dušan Ratica, odovzdáva základnej škole pamätný obraz s komplexom rekonštruovaných školských budov a novou športovou halou E-FOTO V. BRIŠ

Rozprávkové SNEHOVÉ BYTOSTI oživili Gacel'

30. 1. 2013

Odporúčame fotogalériu 2013 na web stránke
www.zsrabca.sk. Autor e-FOTO M. KOVALÍČEK

Maškarný ples je vždy plný masiek, deti, mamičiek

Odporúčame fotogalériu 2013 na web stránke
www.zsrabca.sk. Autor e-FOTO M. KOVALÍČEK

3. 2. 2013

NEJDE NÁM LEN O PLATY...

aj o zmene vzdelávania

V to pondelkové ráno autobusy zivali prázdnotou. Do ešte šedého rána svietili svetlá zapnutých televízorov vykúkajúce z okien domov popri uliciach. Aj škola utíchla. Nebolo počuť detský krik ani smiech.

Základná škola s Materskou školou v Rabči sa totiž 26. novembra 2012 zapojila spolu s ďalšími školami po celom Slovensku do už druhého tohtoročného štrajku.

„Cieľom štrajku je obhajovať záujmy a práva svojich členov a zamestnancov škôl a školských zariadení v SR, aby sa naplnilo právo zamestnancov školstva garantované článkom 36 Ústavy SR, na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky a právo na odmenu za vykonanú prácu, dostatočnú na to, aby im umožnila dôstojnú životnú úroveň a zlepšila ich zlé sociálne – ekonomickú situáciu a pracovné podmienky.“ Znelo v oficiálnom prehlásení a rovnaké vyjadrenie sme dostali aj od vedúcej odborového zväzu pri ZŠ v Rabči Mgr. Vieri Tvarožkovej. A o čo bojovali štrajkujúci učiteľia? „Štrajkom chceme dosiahnuť ako prvé zvýšenie platových taríf všetkých pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov o 10% a zvýšenie platov nepedagogických zamestnancov o 10%, všetkým od 1. januára 2013. Žiadame plnenie Programového vyhlásenia vlády v oblasti školstva tak, aby hospodárske a sociálne postavenie zamestnancov školstva bolo na úrovni zamestnancov školstva vo vyspelých štátoch OECD (Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj).“ Viera Tvarožková sa ako zástupkyňa miestnych odborov zúčastnila protestného stretnutia učiteľov v Banskej Bystrici.

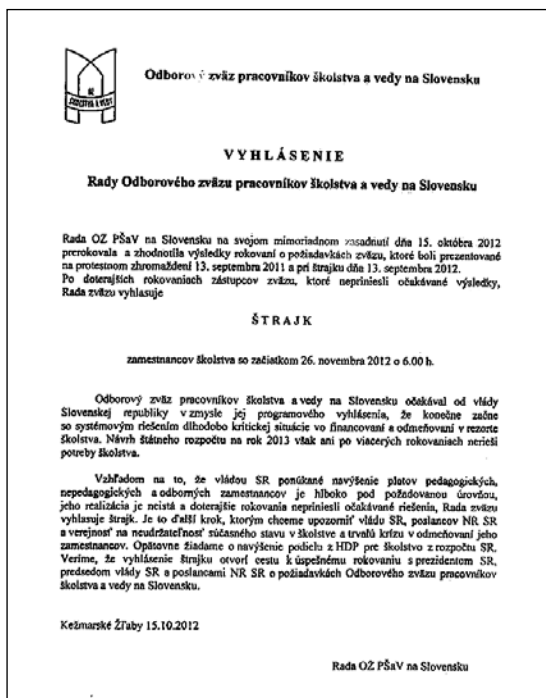
Ako nám potvrdila riaditeľka Základnej školy v Rabči Ing. Anna Kornhauserová, do štrajku sa dobrovoľne prihlásili všetci učiteľia už na štvrtročnej porade: „bez akéhokoľvek presvedčania sa prihlásili všetci učiteľia. Podľa mňa, každý z nás sleduje situáciu na Slovensku. V prvom

rade nám ide o zmenu systému v školstve. A tiež človek, ktorý má vysokú školu, rôzne vzdelávania, školenia po vysokej škole, by mal byť ohodnotený inak.“

PREŽIŤ!
Vydržať nemám problém.

Kariérny postup učiteľa nám predstavila z finančného hľadiska Ing. Terézia Tyrollová, mzdárka a ekonómka v ZŠ s MŠ Rabča: „Uvediem príklad „motivácie mladého učiteľa“, ktorý skončí pedagogic-

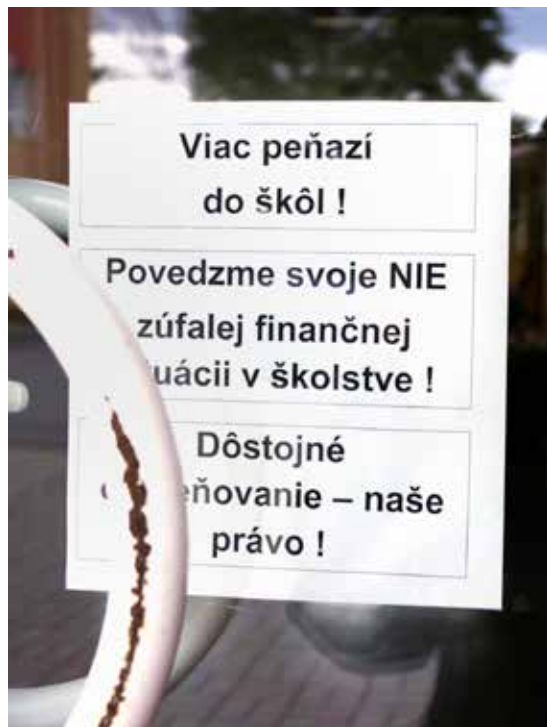
vatívnom vzdelávaní môže získať kredity, ktoré majú platnosť 7 rokov. Za získaných 30 kreditov môže mať 6% príplatok, ale najviac 12% za získaných 60 kreditov. Po troch rokoch praxe môže vzdelávaním získať I. atestáciu a tým postúpi o tarifu vyššie. To sa môže opakovať po 6 rokoch praxe, keď získa II. atestáciu. Kredity môže získavať vzdelávaním počas celej dĺžky praxe ale najviac mu zaplatia len 60 kreditov tzn. 12% z tarifného platu.“ Samozrejme tieto

kú fakultu a začne pracovať ako kvalifikovaný učiteľ v ZŠ. Zaradím ho do kariérovej pozície – začínajúci učiteľ do 9 platovej tarify s platom 508,50 €, môže byť triedny (ale nie všetci sú triedni) a dostane 5% príplatok k platu, a ak škola má financie tak aj osobný príplatok, ktorý je niekedy len 10 €. Po polroku alebo roku ho zaradím do kariérovej pozície – samostatný učiteľ do 10 platovej tarify s platom 508,50. Ak je veľmi snaživý a hneď sa rozhodne pokračovať v ino-

mzdy sú v tabuľkách uvádzané v hrubom.

Finančná motivácia viera mladých nádejných učiteľov odradila od tohto povolania. Radšej sa pokúsili o uplatnenie v zahraničí. Ani učiteľia muži sa v školách pre platy dlho „neohrejú“. Ako aj nám učiteľky povedali, z učiteľského platu sa dá vyžiť, ale pri poriadnom uskromnení. Bez niekoľkoročného šetrenia si nedovolíte kúpiť auto, niečo lepšie na seba, nie to ešte financovať študujúce deti. Učiteľka

– samoživiteľka by to vraj, podľa ich slov, bez pomoci blízkych nezvládla. Vydaté sa spoliehajú predovšetkým na finančnú pomoc od manžela.

Lebo nám záleží...

Vyhlásený neobmedzený štrajk sa začal v škole pokojne. Celý pedagogický zbor a časť nepedagogických pracovníkov sa rozhodli pre ostrú formu. To znamená žiadne vyučovanie, zatvorená základná škola, materská škola aj školský klub. V studenej zborovni sedeli všetci pri šálkach s kávou a diskutovali o tom, ako ďalej. Všetci sa zhodli na jednom: „Takto sa to ďalej nedá.“ Štrajk bol vyhlásený mesiac dopredu. Počas týchto dní mnohí čelili výčitkám a uštipačným poznámkam zo strany okolia. Najviac učiteľov trápi, že ich neposkykujú vzdelávaním. Aj oni predsa drelí lavice rovnako ako ostatní magistri či inžinieri. Podporu získavajú predovšetkým od známych, v rodine a od bývalých učiteľov.

Čo Chuck Norris nedokáže? ... Vyžiť z platu slovenského učiteľa.

Ministerstvo školstva uvádzalo údaj 840 € v hrubom. Taký je podľa nich priemerný mesačný zárobok učiteľa na Slovensku. Základné a stredné školy informovali naopak o číslach 720 – 760 € v hrubom mesačne. Školstvo je vyplácané podľa počtu žiakov. Z vyhlásenia ministra vyplýva, že na Slovensku máme najluxusnejšie školstvo. Na jedného učiteľa totiž, podľa ministerstva, priemerne vychádza 11 žiakov. Skúsime aplikovať tieto údaje na ZŠ v Rabči: škola má 638 žiakov (vrátane hornej školy) a zamestnáva 44 pedagogických pracovníkov a 4 asistentov. Na jedného učiteľa tak v Rabči vychádza 13,29 žiakov. Musíme však podotknúť, že medzi pedagogických pracovníkov sa rátajú pedagógovia, ktorí sa venujú individuálne deťom so špeciálnymi výchovnými potrebami. Jeden takýto žiak sa

Pokračovanie na str. 20

NEJDE NÁM LEN O PLATY...

aj o zmenu vzdelávania

**Nechceme to,
čo nám nepatrí –
žiadame iba to,
čo si zaslúžime !**

Dokončenie zo str. 19

ráta za 2 žiakov, v skutočnosti má tak škola 689 žiakov. Ak by sme zohľadnili aj toto kritérium, konečné číslo predstavuje 14,35 žiakov na učiteľa. V škole pracujú piati učitelia na skrátenej úvazok, riaditeľka školy učí 6 hodín týždenne a zástupkyňa 10 hodín týždenne a niektoré hodiny sa delia (napríklad cudzí jazyk). Takéto kritériá však ministerstvo pravdepodobne nebralo do úvahy. Ak by sme zohľadnili aj tieto údaje, počet žiakov na jedného učiteľa by v Rabči bol oveľa vyšší. Vyjadriť číslom starostlivosť učiteľa na žiaka je preto veľmi zložitá.

Takéto platové podmienky, podľa učiteľov, nedostatočne hodnotia ich multifunkčné povolanie, ktoré si nikto neváži. Nie sú totiž len učitelia, ale aj „psychológovia, policajti, vychovávateľia, organizátori, bankári, ekonómovia, sekretári, informační technici, diplomati... a to sme ešte neboli učiteľom. Zároveň musíme byť zábavní, asertívni, kreatívni...“, tvrdia pedagógovia. Aj z tohto dôvodu sa rozhodli nepriať „almužnu“ ministra školstva Dušana Čaploviča. Keby aspoň mesiac skúsil vyžiť z ich platu. Na jeho radu o omladení kolektívu mu odkazujú: „Nech začne sám, tiež je už v dôchodkovom veku.“ Práca učiteľa je učiť deti, ktoré ako mnohí hovoria, majú až priveľa voľna v tejto dobe. Aj preto sa mnohí rodi-

čia pohoršovali nad štrajkom. Veď učitelia majú dva mesiace prázdnin a voľné všetky sviatky, keď sú doma: „Ludia vidia len to voľno, ale to dáva vláda, keď sú deti doma, my si to musíme nahradiť. Každé voľno si musíme odpracovať. Našou úlohou je práca s deťmi, keď deti nie sú v škole, nemôžeme vykonávať hlavnú náplň svojej práce. Druhá časť našej práce zaplňa byrokracia a papierovanie. Neustále sa musíme vzdelávať, čo my robíme doma, to nikto nevidí.“ Dva mesiace prázdnin v povolani učiteľa predstavuje nahrádzanie si „voľna“ suplovaním chorých kolegov, papierovanie, príprava osnov a samostatná príprava na vyučovanie. Ich práca nie je fixne časovo určená.

Okrem vlastných plátov, bojujú učitelia aj za zvýšenie plátov nepedagogických pracovníkov škôl: „Bez nich by predsa škola nefungovala. Aj oni sú v každodennom kontakte s našimi deťmi.“ Okrem kuchárov, ktoré by pre ďalšie zníženie platu už finančnú situáciu nezvládli, sa všetci zapojili do oštrého štrajku.

A aká bola situácia v Rabči?

Bližšie informácie o financovaní v školstve nám priblížila Ing. Terézia Tyrollová: „Učiteľ základnej školy musí mať najmenej vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa s pedagogickým zameraním. Učiteľ v materskej škole a vychováva-

teľ v školskom klube musí mať najmenej strednú školu s pedagogickým zameraním. Tarifný plat (vždy v hrubom) sa im určuje podľa platovej tabuľky, ktorá je od 8. triedy až po 12. triedu (v eurách to je 8 = 454,50 €, 9 = 508,50 €, 10 = 555 €, 11 = 622 €, 12 = 697 €). K tarifnému platu sa pripočítavajú percentá za odpracované roky najviac však 24% za 32 a viac rokov praxe. Učiteľ podľa získaného ďalšieho vzdelávania je zaradovaný do jednotlivých kariérových pozícií nasledovne: 1. Začínajúci učiteľ, 2. Samostatný učiteľ, 3. Samostatný učiteľ s I. atestáciou a 4. Samostatný učiteľ s II. atestáciou. Tieto jednotlivé stupne sú postupom už v spomínanej platovej triede. Môže mať ďalšie príplatky za triednicstvo a kreditové príplatky za ďalšie vzdelávania.“ Priemerný mesačný plat v hrubom pedagogického zamestnanca základnej školy v Rabči za mesiac júl až september sa nevymyká slovenskému priemeru, predstavoval čiastku 760 € v hrubom. Nepedagogický zamestnanec ZŠ zarobil v tomto období za mesiac 478,20 €. Nezabúdajme, že do týchto údajov sú zahrnuté aj mzdy riaditeľa školy, zástupcov. V Materskej škole (MŠ) zarobili učiteľky v treťom kvartáli 584,70 €. Nepedagogickí pracovníci v MŠ mali na výplatnej páske len 381,70 €. Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa, teda bakalára, majú vy-

chovateľky v školskom klube (ŠDK). Ich výplata v sledovanom období bola priemerne 559,60 €. Zamestnanci školskej jedálne (ŠJ) zarobili 460,30 €. Tieto výplaty sú ešte znížené o odvody, v číslach to predstavuje od zníženie približne od 150 do 200 €. Počas troch dní štrajku za odvody zaplatili 4,75 €.

Na Slovensku je bezplatné trojročné bakalárske a dvojročné magisterské štúdium do 26 rokov. Ak študujete ďalšiu vysokú školu alebo máte viac rokov ako je určená hranica, toto nadštandardné štúdium si platíte. Zaujímavosťou je, že aj kredity, ktoré učitelia získavajú pri zvyšovaní vlastného vzdelania sú vlastne ďalším štúdiom a preto si ho platia. Poplatky za semester si určuje každá škola vlastné plus si platíte cestovné, ubytovanie, stravu, pomôcky... Za 3 roky, teda 6 semestrov získa učiteľ 60 kreditov platné 7 rokov. Po tomto období sa príspevok za ne učiteľovi odoberá. Ak by sa učiteľ nevzdelával, považujeme ho za „lenivého“. Stagnuje, nemodernizuje sa. Aj riaditeľ pri hodnotení toto kritérium berie do úvahy.

Presne určiť, koľko na výplatách po štrajku učitelia stratili, sa nedá určiť, pretože opäť musíme brať do úvahy ich triedne zaradenie a roky praxe. Ministerstvo nariadilo využiť tieto peniaze na prevádzkové účely školy. Nemôžu byť využité ako finančné ohodnotenie alebo odmeny pre pracovníkov školy. Celkové ušetrených 7 617,15 € ZŠ v Rabči použije na zaplatenie bránok v detskom ihrisku a na kúpu športových potrieb pre deti. Obraciam sa na vás listom

So štrajkom súvisí aj niekoľko opatrení. Napríklad kam s deťmi? S návrhom na vytvorenie kontaktného bodu, kde by bola počas štrajku zabezpečená nevyhnutná starostlivosť o deti a žiakov, sa

obrátil s listom minister školstva. Apeloval, že tak žiada v mene ustarostených rodičov a ak sa takýto bod v obci vytvorí, bude im veľmi vďačný. Za vďaka však nikoho nezaplatíte. Ani dobrovoľný kontaktný bod. Učiteľia na list, ktorý mimochodom obsahoval aj gramatickú chybu, majú svoj názor: „Kto by tam bol ako dozor, kto by zodpovedal za tieto deti?“ Opäť len nejaký pedagogický pracovník. V Rabči takéto miesto nebolo vytvorené: „Konzultoval som to s pani riaditeľkou, nakoľko nemali požiadavky od rodičov, aby sa také niečo zabezpečilo, nebolo potrebné zriadiť také miesto. Rodičia si zabezpečili starostlivosť o deti vo vlastných rodinách alebo u príbuzných,“ starosta obce Dušan Ratica.

Opýtali sme sa aj niekoľkých pracujúcich matiek v obci, ako ich ovplyvnil štrajk učiteľov a kde boli v tom čase ich deti: „Mňa štrajk veľmi neovplyvnil. Manžel prišiel domov, takže on sa postaral o deti.“ Podobne vyriešila situáciu aj druhá mamička: „Štrajk ma veľmi neovplyvnil. Deti, kým som bola v práci, boli u babky.“ V trochu zložitejšej situácii sa ocitla matka štyroch školákov z prvého stupňa: „V práci som sa snažila všetko postihnúť doobeda a pol dňa som potom riešila dovolenkou. Kým som pracovala, deti boli u starej mamy.“

V internetových diskusiách sa mnohí vyjadrovali, že takáto forma štrajku nie je veľmi účinná pre učiteľov, však rodičia si starostlivosť o deti musia zabezpečiť aj počas prázdnin, ktoré trvajú dva mesiace: „Ako inak učiteľia dajú najavo, že sú nespokojní? Každý občan má právo na štrjk, nielen my učiteľia.“ hovorí riaditeľka ZŠ s MŠ v Rabči.

Po troch dňoch sa štrajk skončil. Teda aspoň pre deti. Mnohí toto prerušenie považovali za zradu a zlyhanie. Nič predsa nedo-

NÁSTUPNÉ PLATOVÉ TARIFY (MZDY V EURÁCH – BRUTTO)							
Trieda	VO VEREJNOM ZÁUJME	ŠTÁTNI ZAMESTNANCI	ŠTÁTNA SLUŽBA	PEDAGOGICKÍ ZAMESTNANCI		ZDRAVOTNÍCTVO (3/4 2011)	
	Obecný úrad, ...	Obvodný/Daňový úrad, ...	Policiálny zbor	(od januára 2013) Zamestnanci		Zamestnanci	Tarifná mzda
1.	246,50 €	322,50 €	536,50 €	Pracovná skupina	Platová tarifa	Lekár	834,00 €
2.	252,50 €	348,00 €	569,50 €			Zubný lekár	816,00 €
3.	261,00 €	377,00 €	606,00 €			Farmaceut	901,00 €
4.	273,00 €	411,00 €	646,00 €			Sestra	499,00 €
5.	292,00 €	490,00 €	695,50 €			Pôrodný asistent	506,00 €
6.	315,00 €	520,50 €	762,50 €	1	388,50 €	Laborant	491,00 €
7.	341,00 €	588,50 €	802,00 €	2	415,50 €		
8.	369,00 €	631,50 €	841,50 €	1	430,50 €	Asistent I./sanitár	336,00 €
				2	461,00 €		
9.	405,50 €	719,50 €	881,50 €	1	477,50 €	Asistent II.	466,00 €
				2	510,00 €		
10.	429,00 €	820,50 €	+ a) funkčný plat, b) prídavok za výsluhu rokov, c) hodnotný príplatok, d) rizikový príplatok,	1	534,00 €	Technik	541,00 €
				2	570,50 €		
11.	455,50 €	935,50 €	e) príplatok za riadenie, f) príplatok za zastupovanie alebo za výkon dočasne neob- sadené riadiacej funkcie, g) osobný príplatok, h) príplatok za štátnu službu v sťaženom a zdraví škodli- vom pracovnom prostredí, i) príplatok za ovládanie a po- užívanie cudzieho jazyka, j) príplatok za starostlivosť o prideleného služobného psa, koňa, k) príplatok za starostlivosť a vedenie služobného cest- ného vozidla alebo motoro- vého člna, l) príplatok za výkon potá- pačskej činnosti, m) príplatok za nerovnomer- nosť času služby, n) príplatok za výkon štát- nej služby nad základný čas služby v týždni, o) príplatok členom posá- dok lietadiel a vrtuľníkov, p) odmena.	1	583,00 €	Iný zdrav. pra- covník	661,00 €
				2	622,50 €		
12.	483,00 €	+ a) funkčný plat, b) plat za štátnu službu nad- čas, c) plat za neaktívnu časť slu- žobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby, d) príplatok za štátnu služ- bu v noci, e) príplatok za štátnu službu v sobotu a v nedeľu, f) príplatok za štátnu službu vo sviatok, g) odmena.	+ a) funkčný plat, b) plat za štátnu službu nad- čas, c) plat za neaktívnu časť slu- žobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby, d) príplatok za štátnu služ- bu v noci, e) príplatok za štátnu službu v sobotu a v nedeľu, f) príplatok za štátnu službu vo sviatok, g) odmena.	1	653,50 €	THP I.	494,00 €
13.	516,00 €			2	697,50 €	THP II.	777,00 €
14.	554,50 €	+ a) tarifný plat, b) osobný plat, c) príplatok za riadenie, d) príplatok za zastupovanie, e) osobný príplatok, f) platová kompenzácia za sťažený výkon práce, g) príplatok za prácu v kríz- ovej oblasti, h) príplatok za zmenu, i) príplatok za výkon speciali- zov. činnosti, j) kreditový príplatok, k) výkonnostný príplatok, l) príplatok za starostlivosť a vedenie služobného moto- rového vozidla, m) príplatok za praktickú prí- pravu, n) príplatok za prácu v no- ci, v sobotu alebo v nedeľu, vo sviatok, r) plat za prácu nadčas, s) plat za neaktívnu časť pra- covnej pohotovosti na pra- covisku, t) odmena.	+ a) tarifný plat; b) osobný plat; c) príplatok za riadenie d) príplatok za zastupovanie e) osobný príplatok – f) platová kompenzácia za sťažený výkon práce g) príplatok za prácu v krízovej oblasti h) príplatok za zmenu i) príplatok za výkon špecializovanej činnosti	+ a) tarifný plat; b) osobný plat; c) príplatok za riadenie d) príplatok za zastupovanie e) osobný príplatok – f) platová kompenzácia za sťažený výkon práce g) príplatok za prácu v krízovej oblasti h) príplatok za zmenu i) príplatok za výkon špecializovanej činnosti	+ a) tarifný plat, dohodnutá základ- ná zložka mzdy, b) osobný plat, c) plat podľa zákona č. 120/1993 Z. z., d) paušálne náhrady podľa zákona č. 120/1993 Z. z., e) mzda za prácu nadčas (vrátane zvýšenia), f) mzda za neaktívnu časť pracov- nej pohotovosti na pracovisku, g) príplatky spolu, h) doplatok mzdy (funkčného pla- tu), i) ďalšia mzda, j) odmeny spolu, k) náhrada za neaktívnu časť pra- covnej pohotovosti mimo praco- viska, l) náhrada za pohotovosť pri zabez- pečovaní opatrení pre obdobie krí- zovej situácie (branná pohotovosť), m) náhrady mzdy.	Robotníci a prev. zamestnanci	325,00 €

siahli, len začiatok roko-
vania. Neustále v pohoto-
vosti a čakanie na výsled-
ky. Za zatvorenými dve-
rami hotela Bôrik sa stre-
tával s predstaviteľmi vlá-
dy zástupca odborov Ing.
Pavel Ondek. Po desiatich
dňoch, 6. decembra 2012
vláda schválila 5 % zvýše-
nie plátov učiteľov, to zna-
mená, že učители si tak
„prilepšia“ o 20 – 30 €.
Zároveň vládny kabinet
schválil nariadenie, pod-
ľa ktorého všetky penia-
ze posielané samosprá-
vam určené na platy uči-
teľov naozaj v plnej výške
školy aj dostanú. Aký je to
však návrh pre rabčianske
školské zariadenia, keď,

ako nám potvrdil aj staros-
ta Dušan Ratica, peniaze
z Ministerstva odovzdávali
školám v plnej výške: „Pe-
niaze sú účelovo viazané,
idú priamo z Ministerstva
a my nemáme kompeten-
cie zasahovať do nich, my
sme zriaďovateľ, ale čo sa
týka kompetencií delenia
peňazí to je riadené minis-
terstvom. My do nich ne-
zasahujeme. Ani sme ne-
zasahovali.“

Peniaze posielané z Mi-
nisterstva školstva sú takto
delené na základnej škole
a materskej škole v Rabči:
„Financovanie pre našu or-
ganizáciu sa delí na prene-
sené a originálne kompeten-
cie. Z prenesených sa finan-

cuje len základná škola tzn.
učitelia, nepedagogickí za-
mestnanci a prevádzka ško-
ly. Tieto financie prídu pro-
stredníctvom obce na mzdy
a prevádzku ZŠ. Originálne
kompetencie to sú podielo-
vé dane, ktoré dostáva zria-
ďovateľ, teda obec k svoj-
mu rozpočtu obce. Financie
sa počítajú podľa počtu de-
tí v materskej škole, v škol-
skom klube a počtu potenci-
álnych stravíkov v školskej
jedálni. Tieto financie sa
taktiež využívajú na mzdy
a prevádzku uvedených za-
riadení,“ informovala nás
Terezia Tyrolová.

S doterajším výsledkom
štrajku v decembri nie sú
veľmi spokojní ani v ZŠ

s MŠ v Rabči. Situáciu aká
vznikla po rokovaníach
odborov s predstaviteľ-
mi vlády považujú za zly-
hanie a zradu. S nadšením
sa pustili do boja, odhodla-
ní vzdať sa aj toho mála, čo
dostávajú. Dokonca plá-
novali pôžičky, aby vykry-
li vzniknuté straty. Štrajk
však bol po troch dňoch
prerušený a, aj napriek ro-
kovaniu s vládou, nespli-
nili ani jednu z ich požia-
davičiek.

V januári je situácia stá-
le rovnaká. Učители síce
získali 5 % prilepšenie pla-
tov, v odboroch to však sá-
le vrie a konzultuje sa aj
príprava ďalšieho štrajku.
Na ten si však budeme mu-

siť počkať až do marca.
„Vzdelanie má budúcnosť,
škola nie.“

Povedal riaditeľ spoloč-
nosti Socio Ondřej Štef-
fl. Jeho firma každoročne
testuje úroveň vedomostí
žiakov, ale i škôl, ktoré na-
vštevujú. V jeho výroku je
aj kus pravdy. Po diskusii
s učiteľmi môžem povedať,
vzdelanie má budúcnosť.
Nesmieme zabúdať, že je
prezentované ľuďmi, kto-
rí ho sprostredkovávajú
a nie budovou, kde prebie-
ha. Škola je inštitúcia, ka-
menná budova, ale vzde-
lanie je abstraktný pojem,
skrývajúci perspektívne
možnosti.

Mgr. Veronika Václavová

XI. ročník turnaja v roku 1984 „O pohár SNP“ – nabitá atmosféra – bude gól?!

60 ROKOV UČINKOVANIA TJ (SOKOL) ORAVAN RABČA

„Robíme to nie pre slávu ale pre udržanie a rozvoj športu v našej obci“ – Jozef Havlíček, predseda TJ ORAVAN Rabča
„Malí sme lásku k futbalu tak ako ju máte aj Vy, takže keď budete s chuťou hrať, radi hrať, budete vyhrať.“ – zo spomienok futbalistu Karola Sučáka

Športovci TJ ORAVAN Rabča (TJ) si na výročnej schôdzi TJ 15. 12. 2012 pripomenuli 60. výročie založenia organizovaného futbalu v obci. Vysoká účasť športovcov, voľba výboru TJ, výborný program v kultúrnom dome a dobre zorganizovaná schôdza, ktorú moderoval Miroslav Adamčík ml.. Ako hostia sa na slávnostnej schôdzi zúčastnili: predseda OFZ V. Mušák, Dagmar Ružičková OFZ, František Grobarčík, Jozef Pečarka, Karol Sučák, Jozef Zboňák, poslanec SNR Anton Martvoň, Bc. Lubomír Jagnešák – majster sveta a Európy v pretlačaní rukou, ktorí zaželeli futbalistom a ostatným športovcom Rabče veľa úspechov v ďalších rokoch ich činnosti. Ďalší hostia: Najúspešnejších športovcov a funkcionárov ocenili diplomami a plaketaami.

Jozef Havlíček, predseda TJ ORAVAN Rabča

S históriou futbalu od založenia TJ SOKOL Rabča oboznámil predsedu TJ Oravan Rabča (TJ) Jozef Havlíček a doplnil ju pamätný futbalista p. Karol Sučák.

Predseda TJ Jozef Havlíček: „Každý po vstupe do miestnosti dostal do rúk knihu 50 rokov TJ ORAVAN Rabča, vydanú k 50. výročiu organizovaného futbalu v Rabči, ktoré sa konalo v roku 2002. V knihe sú

podrobne rozpísané všetky udalosti, všetky zápasy, ktoré naši futbalisti a nielen futbalisti odohrali – sú tam spomenuté aj iné športy, pretože v Rabči neexistoval iba futbal, hoci bol takým nosným športom, ale aj iné športy, s tým sa hlavne Vy mladší oboznámte, ktorí ste vtedy ešte nežili.“

1949 Futbalové začiatky

Bolo to ešte pred začiatkom plno organizovaného futbalu a založenia TJ SOKOL Rabča. Vtedy na hornom konci Rabče si nadšenci futbalu vybudovali prvé futbalové ihrisko malých rozmerov. Jedným z budovateľov ihriska bol vdp. kaplán František Irha so žiakmi z meštianky. V tom istom roku sa na tomto ihrisku začali hrať aj prvé priateľské futbalové zápasy s Námestovom, Zubrohlovou a Or. Jasenicou. Po zatknutí a väznení vdp. kaplána Irhu sa zápasy prerušili.

1951

V roku 1951 skupinka futbalistov z Rabče a z okolitých obcí začala trénovať a pripravovať sa na vstup do prvej súťaže. Ihrisko na súťaž pripravovali na gacelových boroch – sú to lúky z ľavej strany cesty, keď ideme z Rabče do Rabčíc. Tam bola najrovnejšia plocha, kde sa dalo urobiť ihrisko bez terénnych úprav.

1952 Prvých 50 rokov TJ

Rok 1952 bol začiatok toho všetkého – nadšenci založili telovýchovnú jednotu SOKOL Rabča a zvolili si prvý výbor, ktorý prihlásil futbalistov do súťaže v rámci námestovského okresu. V súťaži obstali naši futbalisti veľmi dobre, lebo ju vyhrali, ale nakoľko ihrisko nebolo na stálo, tak postup do vyššej súťaže prepustili Bobrovu.

1953

Futbal v Rabči sa nehral súťažne, len rekreačne na menších ihriskách po obci.

1954

V roku 1954 si svojpomocne vybudovali futbalisti ihrisko na dolnom konci, povýše dnešného, ale nie normálnych rozmerov – prihlášku podali do súťaže, no letná povodeň ihrisko zničila.

1955 – 1956

Futbal sa nehral, iba rekreačne. Nebolo na čom hrať.

1957

Futbaloví priaznivci začali stavať futbalové ihrisko na mieste dnešného futbalového štadióna. Vyrovnali plochu a vysiali trávu. Zápasy sa ešte nehrali.

1958

Ihrisko slávnostne otvorili a futbalistov – mužov prihlásili do súťaže, ale opäť 29. júna v tomto roku prišla veľká povodeň, ktorá odplavila štvrtinu ihriska a tak vstup do súťaže museli zase odložiť.

1959

Rok 1959 prerušil predchádzajúce neúrodné roky a naši futbalisti sa ko-

nečne zapojili do súťaže okresu Námestovo – muži aj dorast a odvtedy už pravidelne v súťaži hrali. Za mužov vtedy najčastejšie hrali: Rudolf Jagnešák, Jozef Balúšik, Štefan Kudják, Jozef Korman, Ján Brišák, Jozef Iskierka, Štefan Zboňák, Adolf Gužík, Jozef Joštiak, Jozef Domin, Jozef Lubas, Ján Jagnešák, Alojz Letoštiak, Ignác Miklušák, Jozef a Emil Žitniak, Karol Sivoň a Emil Kopačka.

1960

V roku 1960 došlo k reorganizácii futbalových súťaží, pretože zrušili okres Námestovo a vytvorili iba jeden okres Dolný Kubín. V rámci tohto okresu sa zapojili naši muži do III. triedy Sever. Na ihrisku v Gaceli pristavili drevené šatne.

1961 – 62

Po získaní 1. miesta v tabuľke roku 1961 – 62 postúpili muži do celooravskej druhej triedy, dnes je to I. trieda.

1984 Prvé miesto v skupine je najväčší úspech mužov v doterajšom štarte v II. triede. V súťaži slušnosti boli tiež prví. Mužstvo malo výborného brankára Stanislava Wartiaka a vynikajúcich strelcov Jána a Jozefa Kovalička, F. Budzeľa.

Horný rad zľava: J. Iskierka – ved. FO, J. Garaj, nez., L. Kvasniak, J. Gužík, F. Budzeľ, I. Bolibruch, J. Kovaliček, V. Somsedík, F. Jagelka, J. Havlíček – tréner, Š. Žboňák; dolný rad zľava: P. Gužík, A. Piták, J. Prisenžňák, M. Adamčík, S. Wartiak, V. Klenčák, Ján Romaňák a R. Zborož.

1963 – 64

Pokračovali v súťaži – obsadili len 13. miesto, ale zostali v súťaži – ďalšia reorganizácia to skazila.

1965 – 70

Muži v roku 1965 vstúpili do III. triedy, čo bola vtedy najnižšia súťaž a hrali v nej až do roku 1970.

1971

V tomto roku boli na ihrisku vybudované železné brány, dovtedy boli drevené. Stalo sa, že jedná drevená brána odspodu prihnala, bol zápas a naraz sa brána vykoprcala. Vtedy existoval krátky čas v rámci ktorého sa musela brána opraviť, inak by bola kontumácia. Bránu sa nám podarilo načas opraviť.

1976

Ďalší futbalisti na čele s Milanom Štefaniakom futbalu vybudovali futbalové ihrisko na hornom konci za riekou Polhorankou poníže kostola. V tom istom roku TJ zakúpila autobus. Muži znova postúpili do druhej triedy.

1977

Muži obsadili v celoravskej súťaži 4. miesto čo bolo dovtedy najlepšie umiestnenie mužov a 1. miesto v slušnosti. Dorast získal 2. miesto v II. triede – čo bolo tiež ich dovtedajšie najlepšie umiestnenie.

1980

Bol ďalším významným rokom. Došlo k zmene názvu zo SOKOL a na ORAVAN. Začali výstavbu murovaných šatní s tribúnou

na dnešnom futbalovom ihrisku v Gaceli. Drevenú bídu po ich dokončení odstránili. Muži obsadili 7. miesto v II. triede.

1981

Dali do prevádzky nové šatne. Dorast vyhral II. triedu a prvýkrát postúpil do krajskej I. triedy – terajšej V. ligy.

1982

Dorastenci skončili v prvej triede na 8. mieste a žiaci sa stali majstrami Oravy – postúpila ale Nižná, lebo nespĺňali všetky podmienky pre postup do kraja.

1983

Od jesene celooravskú II. triedu rozdelili na dve súťažné skupiny: Sever a Juh. Muži hrali v skupine Sever a v jesennej časti 1983 – 84 sa umiestnili na 1. mieste.

1984

Muživ II. triede Sever 1983 – 84 vybojovali 1. miesto. Prvé miesto v skupine je najväčší úspech v doterajšom štarte mužov v II. triede. V súťaži slušnosti boli tiež prví. Mali výborného brankára Stanislava Wartiaka a vynikajúcich strelcov Jána a Jozefa Kovalička, F. Budzeľa. V kvalifikácii o postup do I. triedy naši prehrali s Trstenou 0:3, 2:1, a tak postúpila Trstená.

1986

Žiaci pod vedením Jozefa Ratičáka druhýkrát postúpili do krajskej súťaže I. triedy.

1987

Rekonštrukcia futbalového ihriska v Gaceli. Vy-

budovali dnešný trávnik. Zväčšili aj rozmery ihriska. „Mužom nové ihrisko nepasovalo“ a zostúpili do III. triedy. Pretože bolo potrebné niekoľko rokov, aby sa trávnik dobre zakorenil, ďalšie zápasy hrali na hornom ihrisku.

1987

V roku 1988 dorastenci postúpili do I. triedy.

1989

Muži postúpili do II. triedy.

1990

Žiaci zostúpili z kraja po 4-ročnom účinkovaní.

1991

Slávnostným otvorením obnoveného ihriska bol zápas s ligovou Banskou Bystricou, ktorý naši futbalisti prehrali 6 : 1. V tom roku odhlásili dorast z I. triedy pre nedostatok financií.

1992

Oslavy 40. výročia organizovaného futbalu v Rabči. Z podnetu vtedajšieho starostu Dušana Pitáka sa začala hrať liga internacionálov.

1993

Muži znova postúpili do II. triedy.

1994

Vyfasaltovali ihrisko pri základnej škole v Gaceli. Zorganizovali sme X. ročník futbalového turnaja „O pohár SNP“. Tento turnaj pravidelne organizujeme od roku 1974. Organizujeme ho každý rok a patrí medzi najstaršie, možno je aj najstarší na celej Orave.

1996

Žiaci hrali kvalifikáciu o I. triedu.

1997

Žiaci postúpili do IV. ligy, teraz je to III. liga a zapojení boli aj mladší žiaci. Pri škole pod vedením riaditeľa ZŠ bolo vybudované hádzanárske ihrisko a atletická dráha.

1999

Pri základnej škole začalo fungovať hokejové ihrisko s osvetlením.

2000

Obnovil sa hádzanársky oddiel a prihlásili sme žiackych do súťaže krajov Žilina a Trenčín.

2002

Žiaci postúpili do III. ligy čo je najvyššia súťaž aká sa v Rabči hrala v žiackej kategórii.

Kniha 50 rokov TJ (SOKOL) ORAVAN Rabča 1952 – 2002, farebné fotografie, videá sú zverejnené aj na web stránke obce Rabča www.rabca.sk v časti šport.

Okrem futbalu v knihe je spracovaná aj činnosť oddielov TJ, ktoré mala: šachistov, spartakiády, lyžiarske preteky v behu a slalome, hokej, stolný tenis, ktorý sa hráva podnes súťažne, turistiku, atletiku hlavne žiakov, hádzanú dievčat, ktoré hrali v krajskej súťaži, volejbal, basketbal a pretláčanie rukou.

Funkcionári TJ

Úspechy alebo aj neúspechy našich športovcov sme

dosiahli preto, že bolo viacero funkcionárov, ktorí sa starali o športovcov, zabezpečovali im podmienky, aby mohli čo najlepšie obec reprezentovať, aby mali podmienky pre svoj šport.

Dosiahnuté výsledky tých 50. rokov mohli byť aj väčšie, keby činnosť TJ nebrzdili materiálne a finančné ťažkosti, ihriská, šatne a podobne. To bolo vždy najväčším problémom funkcionárov. Za prvých 50. rokov funkcionári viedli, pretože bez funkcionárov by sa nedalo športovať, nebolo by na koho ani nadávať, ak sa niečo nepodarí. Vystriedalo sa niekoľko desiatok funkcionárov a väčšina z nich si svoju funkciu vykonávala zodpovedne. Väčšinu z nich tvorili bývalí športovci. Funkciu vykonávali vo voľnom čase, často na úkor vlastnej rodiny. Za svoju činnosť boli mnohokrát ocenení tým, že sú zodpovední za neúspechy a úspechy sa pripisovali niekomu inému.

Od roku 1959 do roku 2002 sa vystriedalo na čele výboru viacero funkcionárov – spolu ich bolo okolo 60.

Najdlhšie pôsobili: Jozef Jagnešák (už nie je medzi nami), Jozef Havlíček, Jozef Iskierka, Štefan Zboňák, Jozef Ratičák (tiež už nežije), Dušan Piták, Ivan Krivánka, Ján Pienčák a ďalší členovia výboru.

Pokračovanie na str. 24

2003 Dorast hral od jesene doposiaľ najvyššiu súťaž IV. ligu. Zadný rad zľava: Jozef Kovalíček – tréner, Juraj Kovalíček, Tomáš Brišák, Miloš Korman, Martin Skurčák, Peter Herud, Ján Domin, Ján Kovalíček, Tomáš Revaj, Rudolf Ratulovský, Peter Iskierka, Jozef Bugeľ – vedúci družstva. Predný rad: Michal Turac, Ján Kvasňák, Lukáš Gužík, Štefan Revaj, Matúš Jendreas, Lukáš Kudjak. Vpredu: Michal Chutniak

E-FOTO V. BRIŠ

60 ROKOV UČINKOVANIA TJ (SOKOL) ORAVAN RABČA

Dokončenie zo str. 23

Mali sme aj trénerov, spočiatku boli nekvalifikovaní, ale postupne si získavali kvalifikáciu a viedli od žiakov až po dospelých.

Futbalisti

Futbalisti, ktorí dlhoročne hrávali sa vystriedalo okolo 200. V 60–rokoch to boli: Letoštiak, Jozef Iskierka, Adolf Gužík, Štefan Zboňák, Rudolf Jagnešák, Emanuel Slovák, Ján Brišák, Milan Branický, Jozef Ratičák, Jozef Havlíček, Augustín Miklušák, Rudolf Piták, Jozef a Ján Jaššák, Jozef Mordel.

V 70. rokoch sa zapojili: Dušan Piták, František Ratica, Vendelín Lubas, Jozef Randják, Miroslav Žitňák, Dušan Ratica, Ján Kudjak, Anton Piták, Jozef Gužík, Stanislav Wartiak, Ludovít Kvasniak, Ľudovít Ferletiak už nebohý, Ignác Bolibruch, Štefan Sivka, Štefan Revaj.

V 80. rokoch základ mužstva tvorili: Jozef Prisenžňák, Ján Romaňák, Ferdinand Budzeľ, Emil Garaj, Ján Kovalíček st., Jozef Iskierka ml., Ján Iskierka, Vladimír Kekeliak, František Vnenčák, Jozef Kovalíček,

Štefan Šurin, Ján Ratica, Peter Brišák, Ján Gužík.

Posledná generácia čo to dotiahla do 50–tky bola: Jozef Mihaliak, František Grobarčík, Jozef Kudjak, František Kovalíček, Peter Krivánka, Jozef Skutka, Milan Tropek, Peter Kovalíček, Ľubomír Košút, Milan Žuفا, Dušan Jagnešák, Jozef Kutlák, Pavol Harbut, Jozef Brezoňák. Možno som niekoho nemenoval, nech prepáči, ale je to veľa mien.

Mali sme aj futbalistov, ktorí hrávali aj vo vyšších súťažiach v iných kluboch a v Námestove sme mali najviac futbalistov, lebo Námestovo vždy hralo vyššiu súťaž: Vnenčákovci, Gužíkovci, Jagelkovci, Ferletiakovci, Mihaliakovci, Raticovci, Lubasovci.

Posledných 10 rokov 2002 – 2012

Futbal pokračoval v tomto desaťročí naďalej. Niekedy úspešnejšie, niekedy menej úspešne.

Najúspešnejší boli žiaci, ktorí najväčší úspech, zaznamenali postupom do II. ligy – to bola liga v ktorej hrali terajšie mužstva zo Žilinského kraja.

U dorastencov najväčším úspechom bola účasť v IV. lige od jesene 2003, v ktorej odohrali 4. ročníky.

Muži najďalej dotiahli I. triedu v ktorej hrajú aj doteraz, hoci v tom období 10-tich rokov vypadli, ale vždy po roku sa im podarilo znova postúpiť do I. celooravskej triedy.

Tieto výsledky futbalistov a našich športovcov sa zverejňovali v našich novinách Rabčiansky chýrnik.

Stolných tenisov považujem za druhých najúspešnejších. Ich najväčším úspechom bolo, že hrávali II. ligu, ktorá bola súťažou v rámci celého stredného Slovenska – Žilinský a Banskobystrický kraj.

Úspešné boli aj hádzanáry, hrali tiež v týchto rokoch, po roku 2000 krajskú súťaž trenčianskeho a žilinského kraja, ktoré viedla Helena Fricová.

Ešte spomeniem volejbalistov, ktorí pravidelne hrávajú a zúčastňujú sa aj na turnajoch v Námestove a vidím, že popularita tohto športu stúpa.

Plánujem, ak sa mi to podarí, spracovať týchto posledných 10 rokov, aby

sa kniha o 50-tich rokoch doplnila o ďalších 10 rokov.

Za tých posledných 10 rokov boli aktívni pri našich športovcoch mnohí naši bývalí športovci ako funkcionári a obetavo zostali pri svojich mančaftoch, nielen v dobrých chvíľach, ale aj tých zlých. Najmä, keď to vyzeralo na vypadnutie alebo diváci proti nim niekedy sa búрили a žiadali ich odvolanie, ale to si netreba brať príliš k srdcu. **Funkcionári robia nie preto, aby boli slávni, ale aby sme mohli udržať a rozvíjať šport v našej obci.**

Na záver ďakujem tu prítomným našim najstarším futbalistom, ktorí v 52-roku začali hrať futbal – je to p. Karol Sučák z Oravskej Polhory a p. Jozef Zboňák (prítomní potleskom poďakovali). **Z tejto najstaršej generácie ešte žije Rudolf Slovák, ale neprišiel. Ostatní už nie sú medzi nami.**

Ďakujem aj tým mladším, ktorí v ďalších rokoch už v lepších podmienkach sa venovali futbalu a dosiaľ sa mu venu-

jú. Vieme, že budúcnosť je v mládeži a máme dobre zastúpenú mládež, veríme že budú pokračovať v stopách svojich úspešných predchodcov.

Voľba nového výboru TJ

Po prejave nasledovala tajná voľba nového výboru. Prítomní z odovzdaných 90 hlasovacích lístkov zvolili 12-členný výbor TJ: Jozef Mihaliak, Jozef Kovalíček, Pavol Jendreas, Miroslav Adamčík st., Jozef Havlíček, Ján Bandík, Ján Iskierka, Dušan Ratica st., Štefan Zboňák, Poláček, Dušan Ratica ml., Dávid Vojtech.

Ocenenia za aktívnu činnosť v prospech TJ ORAVAN Rabča za obdobie 2002 – 2012

Jozef Havlíček uviedol, že pred 10. rokmi ocenili 50 rokov záslužnej činnosti v prospech TJ ORAVAN Rabča. Teraz oceňujú aktívnych hráčov, funkcionárov a ďalších, ktorí sa zaslúžili o aktívnu činnosť TJ za posledných 10 rokov.

Ocenenia s blahopránim odovzdali predse-
da TJ ORAVAN Rabča Jozef Havlíček, Dušan Ra-

2008 Postup žiakov do II. ligy č. 10 je najvyššia súťaž aká sa v Rabči hrala v žiackej kategórii. Starší žiaci: zadný rad zľava: Jozef Brišák – tréner, Partik Kolčák, Denis Baranyai, Martin Bartkovjak, Miro Pilarčík, Matúš Kekeliak, Erik Briliak, Jozef Gura, Dominik Lach, Matúš Brišák, Jozef Havlíček – predseda TJ. Vpredu: Mário Grobarčík, Peter Kolčák, Patrik Brišák, Matúš Jašák, Milan Bajčíčák, Jozef Gluch, Patrik Kvasňák

E-FOTO J. ADAMČÍK

tica, starosta obce Rabča a čestný hosť Vladimír Mušák predseda oravského futbalového zväzu.

Ocenení

Prvé ocenenie si zaslúžia tí najstarší futbalisti Rabče p. Karol Sučák a p. Jozef Zboňák. Prajem veľa zdravia najstarším futbalistom.

K ďalším zaslúžilým funkcionárom patrí **Dušan Ratica st.** – ktorý hrával ako hráč, ako tréner aj ako funkcionár terajšej TJ, dnešný starosta obce.

Štefan Zboňák – jeden z najlepších a zodpovedných futbalistov, chodil hrať až z Ostravy, hrával na trávnikoch v Rabči, zostal futbalu verný, po skončení futbalovej kariéry pôsobil ako futbalový rozhodca a poznáme ho ako veľmi šporovlivého pokladníka našej TJ.

Jozef Kovalíček – výborný hráč, hrával aj v Námestove a v súčasnosti je predsedom futbalového oddielu, veľkú radosť mu robia muži, o ktorých sa stará (neraz ich musí osobne zháňať a zväzovať), a preto z tej radosti dakedy sa aj vzdáva tej funkcie, ale mi ho stále chceme, aby v tej funkcii pôsobil – takže futbalisti snažte sa mu robiť radosť.

Ján Bandík – nefutbalista, ale je predseda stolnoteniseového oddielu, ktorý doviedol stolných tenisov až do II. ligy.

Ján Domin – dlhoročný hráč, roky trénoval žiakov,

bol predsedom futbalového oddielu, sponzor. Ďakujeme mu za jeho činnosť a dúfame, že nás neopustí.

Ján Pienčák, známy ako doterajší riaditeľ školy, sa stará o žiakov atletiku, volejbal, basketbal a samozrejme aj futbalisti majú uňho zabezpečené, že môžu v školskej športovej hale cez zimu trénovať.

Ján Iskierka – výborný futbalista, tréner žiakov, teraz trénuje prípravku.

Jozef Mihaliak – známy od najmladších po najstarších pretože prešiel všetkými trénerskými funkciami, dnešný tréner mužov a aj keď má blízko k 50-tke nastúpi hrať za mužov nie preto, že chce hrať ale preto, že nemá kto hrať. Taká veľká obec akou je Rabča a ťažko sa naberá 11 hráčov.

Ján Kovalíček – vynikajúci hráč, tréner, ktorý už ako vyše 50-ročný nastupoval za mužov, lebo nemal kto hrať a aj tak neraz ukazoval ako sa má hrať a ako sa dávajú góly oveľa mladším spoluhráčom.

Ďalší funkcionár je **Miroslav Adamčík starší** – v súčasnosti opäť tréner nášho dorastu, v minulosti bol výborným brankárom, prajem mu veľa zdravia.

Ján Števo Kozák – ďalší ocenený, jeden z najobetavnejších funkcionárov, v súčasnosti pracuje mimo obce a tak mu čas nedovoľuje sa venovať tejto práci.

Ivan Krivánka – pôsobí v našej TJ ako funkcionár,

hospodár na ihrisku v súčasnosti trochu hendikovaný ale v posledných rokoch je to náš najvernejší priaznivec a fanúšik nášho futbalu. Keď nie je chorý, tak nevynechá ani jeden majstrovský zápas od žiakov cez dorast až po mužov (potlesk).

Vladimír Briš, prednosta nášho úradu – fotograf všetkých športov v našej obci, v poslednej dobe pôsobí ako kameraman futbalových zápasov, a takisto do chýrnik zverejňuje správy nielen zo športu ale aj fotografie, ktoré tu všetky vidíme sú jeho prácou, ktorú vykonal v prospech TJ.

Štefan Ďubek – náš rozhodca, takisto dlhšiu dobu trénoval mladších žiakov a učil ich ako sa majú správať, že majú zakaždým poďakovať.

František Štrbák – rozhodca s Tvrdošína a už 14 rokov ako Štefan Ďubek pískajú za náš klub.

Hela Fricová – podnikateľka, trénerka, ktorá dotiahla naše dievčatá v hádzanej do krajskej súťaže.

Pavol Jendreas – nepromovaný doktor a dúfame, že bude aj promovaný. Stará sa o zdravie našich futbalistov a keď zle hrajú tak sem tam na nich aj pokričí.

Jozef Brezoňák – bývalý výborný futbalista, po skončení futbalovej činnosti sa venuje trénerstvu hlavne tým mladším, ktorí dosahujú veľmi dobré výsledky.

Ing. Juraj Ratica – fy ORAVING mnohokrát pomohol našim futbalistom v ťažkých časoch.

Miroslav Náčin ml. – ide v stopách Náčina st. pomáha nám trénovať našich mužov a dorastencov.

Ocenení hráči, ktorí sa podieľali na úspechoch futbalistov v poslednom desaťročí – niektorí už skončili aktívnu činnosť iní pokračujú – **za to čo urobili pre náš futbal im patrí poďakovanie formou ďakovného listu:**

Jozef Skutka – útočník, akrobatické hádzanie autu;

Pavol Harbut – výborný a obetavý hráč a keby mu dovolilo zdravie ešte teraz by patril medzi opory nášho mužstva – dúfajme, že do jari sa vylieči;

Michal Adamčík – brankár, tretí ocenený z rodiny Adamčíkov;

Jozef Kudják – výborný futbalista;

Miloš Porvich – spoľahlivý pravý obranca, je vždy oporou družstva, ktorý nevynechá ani 1 zápas;

Jozef Gužík – teraz hosťuje vo Vavrečke ale čakáme, že na jar sa vráti k nám;

Martin Kozák – pracuje ďaleko, škoda, že nemôže stále hrať;

Tomáš Sivka – jeden z najlepších strelcov nášho mužstva;

Jozef Galis – ďalší vynikajúci hráč, strelec...;

Dušan Jagnešák – dlhoročný hráč mužov;

Tomáš Pajta – brankár a hráč;

Rastislav Slovák – radi by ste Ťa znova privítali na ihrisku.

„To by bolo zatiaľ všetko – o 10 rokov môžeme gratulovať ďalším.“ – zakončil komentár Jozef Havlíček.

Slovo čestného hosťa predsedu Oravského futbalového zväzu p. Vladimíra Mušáka

Vážení športoví priatelia, dovoľte, aby som pozdravil toto krásne stretnutie a prebiehajúce rokovanie.

Nestihol som prezrieť, pretože som prišiel dosť presne, tieto fotografie, ktoré naozaj reprezentujú obec Rabča a nestretol som sa s ničím takým, ktoré by tak bolo krásne vytvorené ako to je tu. Skláňam pred tým svoju hlavu.

Považoval som za dôležité sa tohto stretnutia zúčastniť, aj keď zdravotne nie som fit, pretože nielen futbalovému klubu Rabča ale aj obci Rabča som vďačný. Rabča sa stavia k veci ľudsky a pomáha aj nám a preto bola moja snaha maximálna, aby som sa stretol s Vami. Obec Rabča bola jedná z mála obcí, ktorá pochopila, keď aj Oravský futbalový zväz zažil veľkú tragédiu – požiari a v septembri roku 2010 sme zostali nie našou vinou bez miestnosti, bez stola, bez stoličiek, bez akéhokoľvek zariadenia.

Pokračovanie na str. 26

60 ROKOV UČINKOVANIA TJ (SOKOL) ORAVAN RABČA

p. Karol Sučák

Karol Sučák – ako sa hralo kedysi a ako je to teraz

„Chcem Vás pozdraviť, popriať Vám ďalšie úspechy. Mali sme lásku k futbalu tak ako ju máte aj Vy, takže keď budete s chuťou hrať, radi hrať, budete vyhrať.“

V tom 52-om keď sme začínali za Rabču sme tiež mali problémy. Okrem mňa za Rabču hral aj Rudo Slovák a Štefan Tyrol.

Začali sme hrať. Na tých gacelovských boroch sme hrávali. Ľudí na zápas vtedy chodilo veľmi veľa.

Najvýraznejšie súperenie bolo s Námestovom. Námestovo malo 2 mužstva v súťaži. Obe sme prvýkrát porazili. Preto sa na nás nachystali a do Rabče prišlo na odvetu prvé mužstvo Námestova, ktoré hralo vyššiu súťaž. Na ten zápas si veľmi dobre spomínam, pretože bol to práve Rudo Slovák, ja a Štefan Tyrol – vtedy sme boli gymnazisti a poznali sme, že prišlo prvé družstvo, tak sme to oznámili rozhodcovi, ktorý si ich všetkých pozapisoval. Išli sme sa umyť, keďže zápas sme mali vyhrať kontumačne. Na to sa slova ujal Vinco Horváth, ktorý nás poriadne spucoval, že o čo nám vlastne ide, keď nechceme hrať. To, že prišlo lepšie mužstvo, tak máme byť radi, že si môžeme zahrať s takým silným mužstvom, veď Námestovci vtedy patrili medzi oravskú elitu.

A tak sme hrali. Z Námestova prišlo na prekvapenie veľmi veľa fanúšikov. Asi preto, že sa šírila povest, že Rabča má futbalistov zažratých do futbalu.

Po Horvátovej výzve sme nastúpili a hralo sa. Útok striedal útok. Námestovci sa išli potrať od snahy. Po 15 minútach vravím Horváthovi: „Ja už nevládzem“. Horváth hovorí: „Výdrž! Aj oni odpadnú“. A tak aj bolo. No po 15-tých minútach sa Námestovcom podarilo dať gól. Tri – štyri minúty pred koncom polčasu, sa už Námestovci začali troška usmievať na Rabčanov a bol tam Milan Tarčák ktorého to nahnevalo. On predtým hrával za Ružomberok za ligu. Bol v strede ihriska a hneď na to sa stredom ihriska preklúčkoval do 16-čky a bolo 1:1. Takže Námestovci znova začínali ale keďže my sme sa veľmi dobre poznali, vedel som, že prvá prihrávka pôjde na moju stranu. Ja som si hráča dobre obsadil, prihrávku zachytil, za-centroval do 16-čky a Rudo Slovák z Rabčíc nožníkami ponad hlavu dal nádherný druhý gól. Tak počas Rabče vyhrala 2:1.

V druhom polčase sme ovládli hru. Strelili sme ešte 3 góly a až 15 minút pred koncom Námestovci dali druhý, takže zápas skončil 5:2. Po Orave sa o Rabčič začalo rozprávať. Istebné Podbieľ, Trstená, Tvrdošín nám ponúkali priateľské zápasy. A nielen kvôli ihrisku sme sa potom rozišli – vplyv malo aj to, že išli hráčov z Rabče doslova rozkúpiť. Viem, že Horvátha hneď prebral Podzámkok.

Hrali sme aj so Slanicou. Vtedy sa hralo ešte pod kosťolom, priehrada nebola, no tí nás tam dokopali a keď prišli tu tak dostali 13 gólov! Jasenica sa doma voči

nám zachovala tiež zle, tak tá dostala u nás 8 gólov do polčasu a na druhý polčas už nenastúpili – tak sme hrávali. Potom sa všetko skončilo, nepostúpili sme.

Takže hovorím – mali sme chuť, odvahu, radi sme hrali a Vám prajem, aby ste tiež dosiahli také dobré výsledky, aby sa o Rabčič hovorilo v superlatívoch.“

A ešte jednu poznámku – veľmi má mrzí:

„V 49-tom sa stal ten incident, keď pán kaplán Irha prečítal list a bol tam žandár. V knihe som sa dočítal, že bol žandár z Jasenice – nie správne má byť, že bol to žandár z Rabčíc a hrával futbal. Ten prvý zápas s tou Jasenicou sa mi zdá, že sme tam vyhrali 1:0, 1:1 v Námestove, kde sme hrali a toho góla dával Rímsky ten dotýčny žandár ktorého potom o 2 týždne v tej Rabčici zbil.“

A tak ako je písané vo farskej kronike, že jedna žena povedala, že ten žandár tu bol pred dvoma týždňami... Áno bol tu pred dvoma týždňami, pretože pred tými dvoma týždňami sa hralo proti tej Jasenici. Bol to Rímsky z Rabčíc a vtedy neboli mobily, takže sa prišiel opýtať, lebo sme mali ísť na odvetu do Oravskej Jasenice. Ale stal sa ten incident a tak na odvetu sme už nešli a takto pán kaplán Irha, viem, že sa futbalu venoval, futbal mal veľmi rád, tak na to veľmi doplatil, bol odsúdený na 16 rokov, z toho polovicu odsedel.

Ja len toľko, ďakujem za pozornosť.“ – uviedol p. Karol Sučák

Vdp. František Irha

Poznámka: vysvetlenie čo bolo obsahom listu za prečítanie ktorého dostal od vtedajšieho komunistického režimu toľké roky väzenia ako najhorší zločinec a ktoré ho na celý život zlomilo: kaplán František Irha prečítal z kazateľnice na svätej omši pastiersky list napísaný Zborom katolíckych biskupov ČSR, ktorý zaslal biskup vdp. Ján Vojtaššák. Obsah listu sa týkal vysvetlenia škodlivosti rozkolníckej tzv. „Katolíckej akcie“, účelom ktorej bolo vnieť rozkol do radov rímsko-katolíckej cirkvi. Národná bezpečnosť – žandári mali rozkaz tieto pastierske listy pred prečítaním v nedeľu ráno zhabať. Pastiersky list prišiel do Rabče na poštu vo štvrtok a štátna bezpečnosť ho zhabala. Irha ako mladý aktívny kňaz od biskupa Vojtaššáka list osobne doniesol novému pastierskemu listu, ktorý aj nebojácne prečítal. „Obsah listu rozhorčil viacerých veriacich pravdepodobne preto, že sa dozvedeli, že za prečítanie listu idú žandári kňazov zatvárať a tak došlo niektorými chlapmi z kostola mimo kostol k zbitiu spomínaného žandára. Následne

15. 12. 2011 Ocenenie najlepších futbalistov – Pavol Harbut je jeden z nich. E-FOTO V. BRIŠ

prišli 2 autobusy žandárov, ktorí pozbierali všetkých chlapcov, ktorí boli v okolí fary, alebo ktorí šli ku farske pozrieť sa, čo sa tam robí – údajne brániť vdp. kaplána Irhu. Vdp. kaplán Irha ušiel poza kostol a 2 mesiace sa skrýval po domoch v Sihelnom a Oravskej Polhore. Potom sa išiel v sprievode vdp. kaplána Doranského vydať vyšetrovateľom do Žiliny. Zatkli ho, týrali a psychicky zničili. Od súdili ho na 16 rokov za to, že poburoval ľud a popudil ho k vzbure, z čoho polovicu do roku 1957 si odsedel vo väzení“.

– Taká bola vtedy sloboda prejavu.

Tolko z knihy 50 rokov TJ (SOKOL) ORAVAN Rabča 1952 – 2002.

Bola to jedná z najhorších udalostí, ktoré sa v histórii Rabče odohrali, preto si zaslúži bližšie vysvetlenie.

Dušan Ratica, starosta obce Rabča

Vážení športoví priatelia. Dovoľte aj mne, aby som Vás čo najsrdečnejšie pozdravil v mene mojom a v mene poslancov obecného zastupiteľstva pri tejto príležitosti 60. výročia založenia futbalu v Rabči. Obci a zastupiteľstvu nie je osud futbalu ľahostajný a ani šport. Športom sa zaoberáme pravidelne na zasadnutiach hlavne kvôli tomu, že najväčšia ťarcha – financovanie je na obci.

Poslanci a obec robíme všetko preto, aby tie finančné prostriedky boli na to, aby sa naša mládež, naši športovci mohli aktívne zapojiť do telovýchovy. Výsledkom toho je, že máme krásne športové ihriská a zariadenia, kde skutočne sa môžu naše deti, naša mládež zaoberať alebo venovať ktorémukolvek športu v obci. Ja by som pri

tejto príležitosti chcel poďakovať výboru TJ, všetkým funkcionárom, ktorí sa starajú či o mládež, či o starších žiakov, či o dorast, poďakovať im za to, že vo voľnom čase za málo peňazí alebo aj za žiadne sa starajú o šport, lebo keď si povieme a pozrieme sa, tak šport v Rabči je druhou najväčšou kultúrou po kostole. Čiže najviac ľudí nám chodí do kostola a potom na futbal. A aj to, že aktívne zapojených do futbalu je najviac detí a mládeže.

Chcem ešte povedať toľko, že predseda TJ Jozef Havlíček, sa skutočne stará o šport v Rabči, o jeho propagáciu a výsledky. Je dlhodobým funkcionárom a skutočne si zaslúži ocenenie a poďakovanie za to čo robí pre našu obec.

Prajem Vám veľa úspechov v osobnom aj športovom živote. **V. Briš**

15. 12. 2011 Výstava fotografií a multimediálna prezentácia vyvolala spomienky. E-FOTO V. BRIŠ

FUTBALOVÁ JESEŇ

Najlepšie sa v jeseni 2012 darilo mladším a starším žiakom ktorí štartujú v 3. lige. Menej úspešní boli dorastenci, ktorí štartujú v 5. lige a najmenej sa darilo mužom a prípravkárom.

Vyhodnotenie jednotlivcov podľa štartu v zápasoch, najviac gólov a najlepších výkonov:

Bandík, Bodorík a Sivka 12, T. Mihaliak 10, L. Kudjak a J. Kvasňák 9, Chutniak, Bajčičák, Pajta a Gábor 7, ostatní odohrali menej ako polovicu zápasov; **celkové štartovalo 24 hráčov**; **• strelci gólov – najviac:** Galis 7, Sivka 5, Bajčičák 3 (celkovo 24); **• najlepšie výkony:** Porvich, Galis, Sivka, Bajčičák; **• karty:** červené 5x, žlté 25x – **veľa**.

Dorast

• štart v zápasoch: 13 – Krivanka a Bajčičák (hral aj za mužov); 1 – D. Miklušák, T. Piták, M. Gluch, 10 – M. Mihaliak, F. Masničák, P. Brezoňák, 9 – M. Gallik, A. Kolčák, 8 – P. Havlíček, P. Gužík, M. Adamčík; **• celkove nastúpilo 21 hráčov**; **• najlepši hráči** – Milan Bajčičák, Patrik Krivanka, Patrik Brezoňák, Dávid Miklušák a František Masničák; **• odohraté zápasy 13**; **• strelci gólov** – najviac Krivanka 8, Bajčičák 7, Masničák 5 (celkovo 30); **• karty:** červené – 0, žlté 14.

Starší žiaci

• zápasy: 13, najviac: Brezoňák M. Majerčík, Tješ, S. Kudjak, P. Garaj, P. Jagelka, L. Vnenčák – všetky, M. Zboron, Grobarčík, Bajza, I. Zboron – 12, V. Pikoš, Budzel a Klinovský 11; **• góly:** najviac Marcel Zboron 24 (druhý najlepší strelec 3. ligy), Tješ 5, Jagelka P 3 (spolu 36); **• najlepšie výkony:** Zboron M, Brezoňák, Majerčík, Tješ a Bajza; **• karty:** 0.

Mladší žiaci

• zápasy 13, najviac: Bango D. a Boldovjak O., všetky Skurčák a Mucha 11, M. Pikoš, Vargončík, P. Kovaliček, Brezoňáková 10, Kekeliak S, Iskierka P, Kubasák J. Ferneza 8; **• góly:** najviac D. Mucha 17, Kovaliček 9, Vargončík 4;

• najlepšie výkony: Mucha, Kovaliček, M. Pikoš a Bango; karty: 0.

Prípravka

• odohrala 3 turnaje, zvíťazila 1x, prehrala 5x;
• najlepši hráči: P. Iskierka, Kubasák M, S. Kekeliak a A. Hanko.

Chválim jednotlivcov, ktorí hrali aj za starších hráčov.

Od začiatku februára sa začínú futbalisti pripravovať na jarnú časť súťaží.

VÝSLEDNÉ TABULKY

Dospelí – 1. trieda

1. Vavrečka	26 13 9 4	61:29 48
2. Breza	26 14 6 6	44:36 48
3. Zubrohľava	26 13 310	64:39 42
4. Sihelné	26 12 6 8	45:46 42
5. Dlhá	26 10 8 8	37:30 38
6. Nižná	26 10 8 8	36:35 38
7. Žaškov	26 10 7 9	51:38 37
8. O.Podzám.	26 9 8 9	39:50 35
9. Zuberec	26 9 710	59:56 34
10. Lokca	26 810 8	49:49 34
11. Rabča	26 9 611	52:49 33
12. Novot	26 8 414	43:60 28
13. O.B.Potok	26 5 714	41:60 22
14. O.Poruba	26 5 516	42:86 20

tabuľka pravdy: – 6 bodov

Dorast – 5. liga

1. Lisková	24 17 4 3	81:36 55
2. Vrútky	24 14 3 7	62:34 45
3. Turany	24 13 2 9	69:42 41
4. Zákamenné	24 12 4 8	55:44 40
5. Dlhá	24 12 111	55:49 37
6. O. Veselá	24 11 112	54:57 34
7. Biely Potok	24 10 311	46:36 33
8. Zuberec	24 10 311	30:56 33
9. Bešeňová	24 9 312	45:64 30
10. Likavka	24 7 611	35:50 27
11. Rabča	24 8 214	35:68 26
12. Trstená	24 8 115	36:58 25
13. Liesek	24 7 314	48:57 24

– 10 bodov

Starší žiaci – 3. liga

1. Zákamenné	22 17 2 3	75:35 53
2. Liesek	22 14 4 4	71:30 46
3. Breza	22 13 1 8	59:58 40
4. Klin	22 12 3 7	67:35 39
5. O. Polhora	22 11 4 7	73:43 37
6. O. Lesná	22 11 3 8	52:43 36
7. Rabča	22 11 110	57:55 34
8. L. Hrádok	22 10 210	52:46 32
9. Istebné	22 5 215	22:54 17
10. Zav. Poruba	22 5 215	29:79 17
11. Blatnica	22 2 812	15:49 14
12. Sučany	22 3 415	31:81 13

+ 1 bod starší, + 14 bodov mladší

mladší: 22 15 2 5 80:27 47

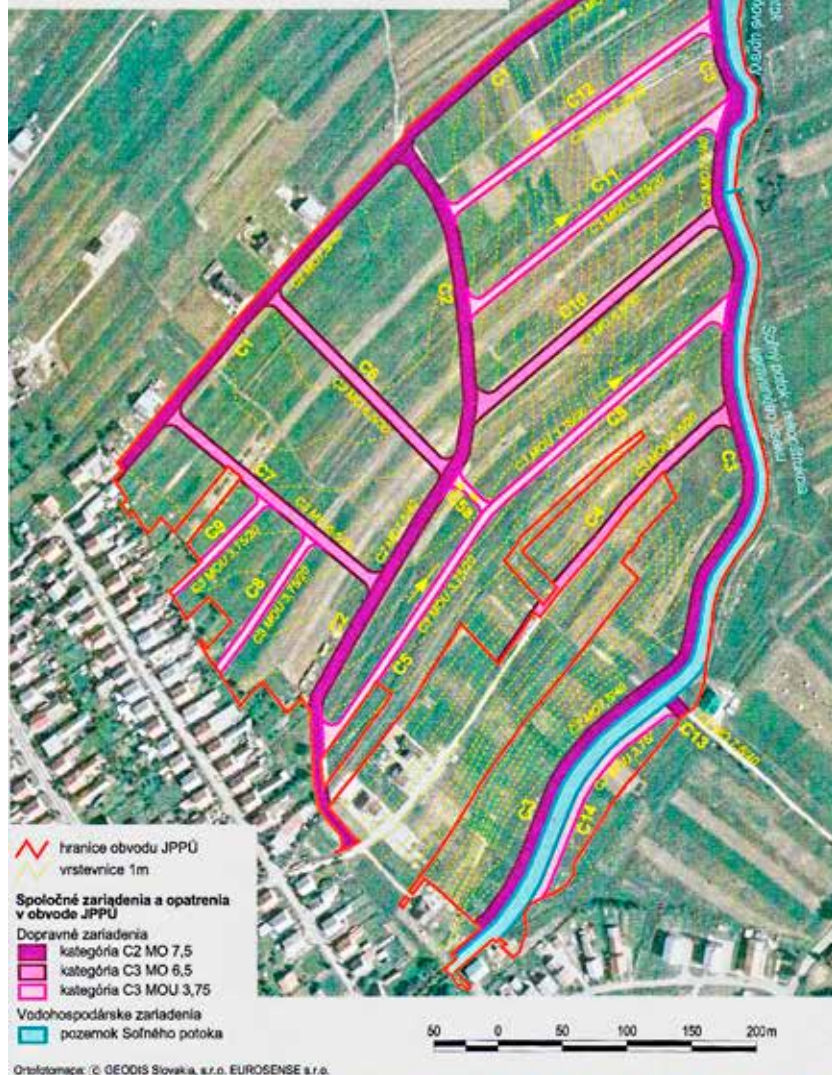
Jozef Havlíček,
predseda TJ ORAVAN

Názor odborníkov je –odborne riešiť čo najskôr protipovodňovú ochranu celého Gacela

PROJEKT JEDNODUCHÝCH POZEMKOVÝCH ÚPRAV
k.ú. RABČA - lokalita Adamovka III.
VŠEOBECNÉ ZÁSADY FUNKČNÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

4. Mapa návrhov VZFUÚ

M 1 : 3 500

13. 12. 2013 Jednoduché pozemkové úpravy v lokalite Adamovka III. Prejednanie projektu všeobecných zásad funkčného usporiadania územia. Na fotografii zľava hlavní autori projektu RNDr. Peter Mederly, PhD. a Ing. Jozef Krautschneider

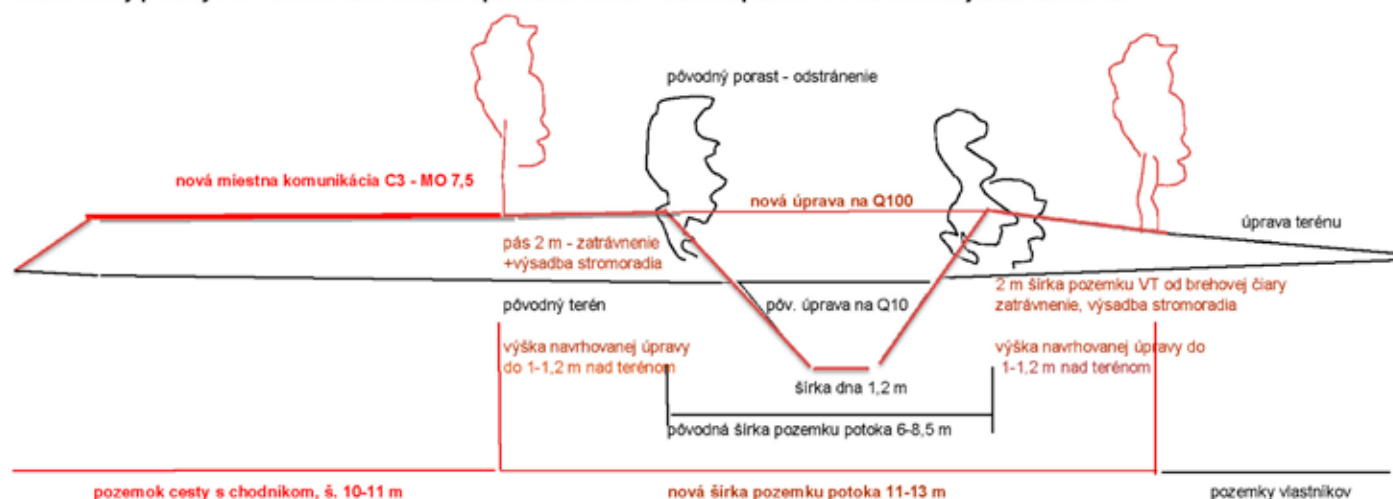
Jednoduché pozemkové úpravy v lokalite Adamovka III pokračujú. V decembri sa prejednal projekt všeobecných zásad funkčného usporiadania územia (VZFU). Autori projektu uviedli, že vzhľadom na veľký počet spoluvlastníkov s malou výmerou ako aj susediaci Solný potok tieto jednoduché pozemkové úpravy vôbec nie sú jednoduché. Na základe výpočtu prietoku Solného potoka pri 100-ročnej vode, uviedli, že okrem dokončenia dvoch hrádzok (zatravnenie, vysadenie vrbín a vyriešenie odtoku), je treba urobiť ďalšie malé hrádzky. O zastavanom území v Gaceli uviedli, že obec musí odborne pristúpiť k vyriešeniu protipovodňových opatrení lebo terajší stav je nevyhovujúci.

Obsahom VZFU je prehodnotenie alebo určenie regulatívu priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, návrhy spôsobu ďalšieho využívania územia a štruktúra krajiny v obvode JPPÚ s cieľom, aby v nej dochádzalo k vzájomnému zosúlada-

kami územia. RPS je uložený na verejné nahliadnutie na Obecnom úrade v Rabči, ako aj na Obvodnom pozemkovom úrade v Námestove. Vyhláška o VZFU je vyvešená na úradnej tabuli OcÚ v Rabči a web stránke www.rabca.sk v časti úradná tabuľa od 21. 1. 2013 na 30 dní.

V januári 2013 spracovatelia prejednali s účastníkmi prvé predbežné návrhy územia. **V. Briš**

Schematický priečný rez – návrh rekonštrukcie upraveného úseku Solného potoka a návrh miestnej komunikácie C3

AKCIE 2013

9. 2. Ples poľovníkov
12. 2. Pochovanie basy
18. 2. Odber krvi
11. 5. Rabčiansky okruh
12. 5. Deň matiek
2. 6. Deň tanca
16. 6. .. Deň plný prekvapení
17. 6. Odber krvi
29. 6. Dni Rabče
30. 6. Dni Rabče
2. 7. Odpustová slávnosť
21. 7. ... Futbalový turnaj SNP
17. 8. Hasičský deň
9. 10. . Stretnutie dôchodcov
21. 10. Odber krvi
6. 12. Svätý Mikuláš
31. 12. Silvestr. prechod

KULTÚRNY DOM

2. 2. Svadba
3. 2. Maškarný ples ZŠ
6. 2. ... Predaj LANTASTIK
7. 2. ... Predaj LANTASTIK
9. 2. Ples poľovníkov
12. 2. Pochovanie basy

KULTÚRNY DOM

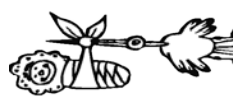
18. 2. Odber krvi
17. 3. . Vystúp. Spievankovo
4. 4. Predaj JUMATEX
10. 4. Predaj MITEK
12. 4. Svadba
15. 4. Predaj MASNICA
16. 4. Predaj BLAŽEK
20. 4. Svadba
22. 4. Predaj MITEK
23. 4. . Predaj LANTASTIK
24. 4. . Predaj LANTASTIK
25. 4. Predaj ALADÍN
27. 4. Svadba
4. 5. Svadba
13. 5. Predaj MASNICA
18. 5. Svadba
20. 5. Predaj MITEK
22. 5. Predaj JUMATEX
25. 5. Svadba
27. 5. Predaj ALADÍN
28. 5. . Predaj LANTASTIK
29. 5. . Predaj LANTASTIK
1. 6. Svadba
6. 6. Predaj JUMATEX
8. 6. Svadba
10. 6. Predaj MASNICA
13. 6. Predaj MITEK

KULTÚRNY DOM

15. 6. Svadba
17. 6. Odber krvi
18. 6. Predaj BLAŽEK
24. 6. Predaj ALADÍN
25. 6. . Predaj LANTASTIK
26. 6. . Predaj LANTASTIK
29. 6. Dni Rabče
30. 6. Dni Rabče

**ODPOČINUTIE
VEČNÉ****DAJ IM, PANE ...**

Jozef Korman
*13. 4. 1958
† 26. 8. 2012
Jozef Piták
*16. 9. 1939
† 22. 12. 2012
Anna Tvarožková
*2. 9. 1939
† 26. 12. 2012,
Milan Kutlák
*18. 12. 1943
† 2. 1. 2013

**VITAJTE MEDZI
NAMI – narodení**

Dominik Huceľ, Patrik
Kosmeľ, Mária Tomčí-
ková, Alžbeta Kvasňá-
ková, Karin Domiňá-
ková, Tobias Cubinek,
Marianna Taraníková,
Aneta Sivoňová, Vane-
sa Čorňáková, Alexan-
dra Kvasňáková, Vane-
sa Bieláková, Jozef Sta-
ňo, Kiara Sivková, Te-
rezka Kudjáková, Ale-
xandra Pňáčková, Ma-
túš Lach, Kristián Ko-
valiček

**Š T A T I S T I K A
OBYVATELSTVA****Počet obyvateľov**

k 25. 1. 2013 4753
muži od 18 do 60 ro-
kov 1516
ženy do 55 rokov 1398
deti do 18 rokov 1385
deti do 15 rokov 1152
ostatní 454
za december 2012 4745
za december 2011 4674
za december 2010 4604

Štruktúra obyvateľstva

do 6 mesiacov 44
do 12 mesiacov 78
od 6 do 12 mesiacov 34
do 6 rokov 497
do 15 rokov 1152
od 1 do 15 rokov 1074
od 6 do 15 rokov 655
do 18 rokov 1385
od 1 do 18 rokov 1307
od 15 do 18 rokov 3601
od 18 rokov 3368
Sobáše, rozvody a ovdove-
nia za obdobie od 1. 1. 2012
až 31. 12. 2012
rozvody 10
vdovec/vdova 12
ženatý/vydatá v obci 48
ženatý/vydatá mimo ob-
ce 18
siroty a polosiroty pod 18
rokov 20

Štatistické prehľady narodených

Najviac je občanov naro-
dených v roku: **1.** 1993 –
117, **2.** 1992 – 109, **3.** 1989

– 101. Najviac sa narodi-
lo občanov v mesiaci: **sep-**
tember a najmenej v me-

siaci: **október**. Najviac ob-
čanov sa narodilo v **14. deň**
– 197 a najmenej v **31. deň**

– 80 ľudí. Najviac obča-
nov sa narodilo: **18. 5.** – 26
a najmenej **29. 2.** – 2.

POČET OBČANOV NARODENÝCH V TEN ISTÝ DEŇ A MESIAC

	Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Okóber	November	December
1.	20	11	19	11	12	19	11	13	16	14	11	12
2.	15	17	10	19	18	16	14	13	15	14	11	11
3.	15	10	11	18	15	13	10	15	13	8	12	8
4.	8	11	13	15	9	12	16	9	16	14	12	11
5.	12	14	11	9	10	14	11	19	15	14	16	11
6.	10	9	11	11	14	14	23	8	11	13	10	12
7.	10	12	7	14	9	18	12	5	10	12	17	13
8.	12	18	9	11	8	8	10	12	14	11	11	9
9.	13	8	13	19	17	19	6	15	13	12	13	16
10.	12	14	23	12	15	11	10	14	16	6	10	13
11.	22	14	11	12	9	13	12	11	12	5	11	8
12.	6	9	11	17	11	13	9	9	25	11	10	8
13.	11	15	12	9	16	17	16	15	16	15	15	11
14.	14	19	21	18	24	14	19	12	20	9	16	11
15.	18	8	13	10	11	24	10	9	14	9	5	9
16.	17	15	11	14	11	12	15	10	23	11	15	12
17.	13	12	15	12	11	9	16	12	18	11	16	11
18.	16	11	11	14	26	15	12	10	17	12	10	18
19.	10	12	14	12	16	13	16	6	23	11	11	21
20.	14	13	12	10	15	15	19	12	14	9	13	11
21.	16	18	13	14	11	11	7	15	19	6	12	10
22.	22	11	19	15	7	12	16	11	9	6	14	15
23.	16	13	12	12	14	11	8	9	10	12	10	15
24.	19	12	8	14	13	12	13	11	18	11	12	14
25.	18	12	14	11	14	14	13	14	12	9	11	5
26.	11	10	10	13	8	11	15	14	15	14	9	17
27.	16	16	19	9	15	16	12	8	9	14	16	8
28.	17	14	13	14	16	12	10	12	17	10	7	7
29.	19	2	12	16	9	12	13	17	9	9	12	7
30.	9		11	10	9	10	15	17	10	13	19	18
31.	18		8		8		13	8		16		9

(Vypracovala: Mgr. Eva Grancová, stav je aktuálny k 20. 2. 2012)

**JUBILANTOM
BLAHOŽELÁME****85 rokov života**

☞ Terézia Fernezová

80 rokov života

☞ Mária Bandíková

☞ Emil Garaj

☞ Ján Miklušák

☞ Jozef Piták

☞ Anton Zboňák

75 rokov života

☞ Anna Belkoťáková

☞ Ignác Garaj

☞ Jozef Iskierka

☞ Terézia Jagelková

☞ Štefan Kudjak

☞ Anna Tatíková

70 rokov života

☞ Margita Bartkovjaková

☞ Anton Belkoťák

☞ Paulína Jagnešáková

☞ Ľudovít Kekelák

☞ Janka Pacholská

☞ Justína Pienčáková

☞ Jozef Pikoš

☞ Margita Pilarčíková

☞ Terézia Randíková

☞ Anna Skurčáková

☞ Albína Turacová

☞ Małgorzata Zboroňová

Nový rok 2013

Počítali sme posledné minúty uplynulého roku a zároveň sme očakávali príchod Nového roku 2013. Niekto ho privítal doma uprostred rodiny. Tradičná oslava Nového roka sa konala prvýkrát na novom námestí v Gaceli. Zišlo sa tu okolo 500 obyvateľov spoločne sa zabavili a pozreli si farebné ohňostroje. Bolo potom čo upratavať.

– red

Mikuláš potešil

Očká detí a mládeže zdravotne postihnutých, sirôt a polosirôt sa veselo rozžiarili, keď prišiel 9. decembra 2012 do tanečnej sály Kultúrneho domu v Rabči

s dobrotkami sv. Mikuláš so svojou družinou.

Toto milé každoročné spoločenské podujatie zorganizovala Farská charita v Rabči. Na podujatí sa zúčastnili pán farár vdp. Pe-

ter Bolibruch, pán kaplán vdp. Lubomír Cvenegroš a

starosta obce Rabča Dušan Ratica. Pre prítomných bol pripravený pekný kultúrny program. Až nastala tá očakávaná chvíľa, keď sa im prihovril Mi-

kuláš a obdaroval ich darčekom.

„Deti zvlášť Bohu milé ďakujú Mikulášskym sponzorom“
– red

Svätý Mikuláš na námestí

Obec zorganizovala sv. Mikuláša 6. decembra 2012 na novom námestí. Napriek zime prišli privítať sv. Mikuláša cca 100 detí s rodičmi. Po krátkom kultúrnom programe sv. Mikuláš s anjelmi obdarovali deti lízatkami.

E-FOTO V. BRIŠ

Svätý Mikuláš prekvapil

Aj tento rok sme sa rozhodli, že svojou návštevou a malým darčekom potešíme chorých a nevládných ľudí, ktorých chodia spondať kňazi na prvé piatky.

Stretli sme sa 8. decembra 2012, na sviatok Nepoškvrneného počatia Panny Márie, v „pimpoške“ o 10³⁰ h. Potom sme sa prezliekli za „anjelov a čertov“, rozdelili sa do štyroch skupín a vybrali sa k ľuďom, ktorým zdravie neslúži práve najlepšie, no napriek tomu

II. Volejbalová miniliga

Prišli, videli, zvíťazili.

Dňa 5. 1. 2013 sa v športovej hale v Rabči uskutočnil tradičný volejbalový turnaj zmiešaných družstiev. Bol to 7. ročník O putovný pohár obce Rabča a zároveň 5. ročník Memoriálu Jozefa Djubeka.

Turnaja sa zúčastnilo 8 družstiev v dvoch skupinách. Po odohratí v skupinách nasledovalo semifinále a finále. Víťazom tohto turnaja sa stali všetci zúčastnení, veď niekto vyhral nad niekým, a niekto sám nad sebou. Potešiteľné je že turnaja sa zúčastnilo aj druž-

stvo mladých (Kocky) a fanatikom tohto športu družstvá z Rabče sú: Vidiek A, Vidiek B, Bugy, Severáci a zo susedných obcí Or. Polhora a Zubrohlava, ako hostia Ropice.

Zaslúženým víťazom a držiteľom „Putovného pohára“ sa, minimálne na 1 rok stalo družstvo Ropice.

Podakovanie patrí sponzorom: obci Rabča, Vidieku Rabča, p. Djubekovej, p. Fricovi, p. Kovaličkovej, p. Bugelovi, p. Tvarožkovi, M.O.L.O. Polhore a všetkým, ktorí pomohli k úspešnému priebehu turnaja.

Športu zdar! Juraj Maxa

IV. Silvestrovský prechod

Dňa 31. 12. 2012 sa uskutočnil 4. ročník Silvestrovského prechodu Slaným potokom, ktorý bol zároveň 2. ročníkom Memoriálu Jána Maťugu.

Keďže tohtoročná nádieľka snehu meškala, tento prechod sa konal peši. Prechodu sa zúčastnilo 61 účastníkov. O tento prechod je stúpajúci záujem.

Tieto Silvestrovské prechody sa uskutočňujú za pl-

nej podpory obce Rabča, za čo jej patrí podakovanie. Ďakujem aj všetkým, ktorý akýmkoľvek spôsobom prispeli k zdarnému priebehu – od občerstvenia až po vyznačenie trasy.

Juraj Maxa

stále neprestávajú veriť, dúfať a milovať Krista. Milo nás privítali, pohostili a poďakovali. A my sme prežili ďalší krásny deň, pretože vďačné a povzbudivé slová ľudí nám vyčarili úsmev na tvári. Podakovanie patrí mamičkam a ich ratolestiam, že ochotne prišli pomôcť piecť medovníčky pre týchto ľudí. Veľké poďakovanie patrí aj pánu starostovi a obecnému

zastupiteľstvu za finančnú podporu na nákup darčiek. A neposlednom rade ďakujem všetkým deťom a mladým, ktorý si našli čas a chuť spríjemniť deň sebe aj iným. Ďakujeme!

ZMM (Združenie mariánskej mládeže)

Darovanie krvi

Miestny spolok v Rabči
Vás pozýva na odber krvi,
ktorý sa bude konať
od 8:00 do 11:30 h. v tanečnej sále
kultúrneho domu v Rabči.

Odber vykoná Martinská transfúzna stanica

18.2.2013

Info na tel. číslach: 0904 591 522 a 0903 255 348

Trojkráľová muška

Zastrieľať si na terč je snom nejedného chlapca. Poľovníci z poľovníckeho združenia v našej obci na čele s vedúcim streleckého oddielu Alojzom Spuchlákom už od roku 2006 organizujú 6. januára súťaž Trojkráľovú mušku o najlepšího strelca obce.

Záujem o streľbu bol aj tento rok. Výsledky – muži: 1. Juraj Spuchlák, 2. Alojz Spuchlák, 3. Dávid Brišák; ženy: 1. Nikola Vnenčáková, 2. Patrícia Baranyaiová, 3. Gabriela Floreková; žiaci: 1. Matej Florek, 2. Alexander Spuchlák. Alojz Spuchlák

VII. Zimná halová futbalová liga

Liga prebiehala v rabčianskej športovej hale od 15. decembra 2012 do 2. februára 2013. V 12. družstvách: 4 z Rabče, 3 z Námestova, po jednom z Or. Veselého, Vavrečky, Zubrohľavy, Klína a Or. Polhory, nastúpilo 145 hráčov, z toho 37 ligových a hralo sa na 11 kôl. Cieľom bolo vyplniť zimnú prestávku a pripraviť sa na jarňú časť súťaží. Rabčianske družstvá boli štyri a najlepším bola Stará Pošta – najlepší strelci: Jozef Galis a Milan Bajčičák.

Dobrá úroveň zápasov a veľa gólov pritiahli divákov.

KONEČNÁ TABUĽKA

1. Junior	1111 0 0 85:12 33
2. Waikiki	11 9 1 1 77:20 28
3. FC Barón	11 8 1 2 61:37 25
4. PS Parkety	11 8 0 3 85:28 24
5. Zubrohľava	11 5 2 4 42:50 17
6. Stará Pošta	11 5 0 6 49:47 15
7. Kolotoč Klin	11 5 0 6 33:68 15
8. Vavrečka	11 4 1 6 25:45 13
9. Vonzovec	11 3 0 8 46:59 9
10. ORAVAN	11 3 0 8 23:68 9
11. Polhora	11 2 1 8 24:49 7
12. Lusciky	11 0 0 11 30:89 0

Najlepší strelci: Martin Pisarčík (Parkety) 28 gólov, Milan Ferenčík (Junior) 25 gólov, Peter Babnič (Parkety) 19, Patrik Jagnešák (Waikiki) 18, J. Galis (Vonzovec) 17, L. Kupčík (Waikiki) 16, L. Brišák (Barón) 16, T. Trabalík (Waikiki) 14, L. Vnenčák (SP) 12, T. Zbo-roň (Junior) 11, M. Bajčičák (SP) 11, T. Svetlák (Kolotoč) 11, S. Kurtulík (Junior) 10, D. Jendrol (Zubrohľava) 10, D. Mordel (Oravan) 10.

E-FOTO M. KOVALÍČEK

Najlepší hráči: Marián Čiernik – Junior, Patrik Jagnešák – Waikiki, Michal Mišek – Barón, Peter Babnič – Parkety, Dominik Jendrol –

Zubrohľava, Milan Bajčičák – Stará Pošta, Adam Úradník – Kolotoč, Juraj Kurtulík – Vavrečka, Dávid Kolčák – Vonzovec, Daniel Mordel

– Oravan, Ján Juritka – Or. Polhora, Lukáš Garaj Lusciky. **Najlepším brankár** bol Jozef Poništiak z Junior Námestovo. **Jozef Havlíček**

Stolný tenis

V súťažiach ročníka 2012–13 je zapojené družstvo mužov, ktoré štartuje v 5. lige a po prvej časti súťaže je na 10. mieste.

Žiaci štartujú v oravskej súťaži jednotlivcov, ktorá sa hrá turnajovým spôsobom.

Družstvo A, ktoré štartovalo v minulom ročníku v druhej lige sa rozpadlo. Príčinou bol odchod hráčov na štúdium a do zamestnania.

RABČA „A“ 5. LIGA

1. Lokca B	1411 2 1 163:89 38
2. Nižná B	1410 3 1 171:81 37

3. Zubrec A	14 8 5 1 147:105 35
4. Hruštín A	14 9 1 4 153:99 33
5. O. Lesná B	14 6 4 4 130:122 30
6. Bziny A	14 6 3 5 128:124 29
7. S. Dubová A	14 7 0 7 131:121 28
8. Mútne A	14 4 4 6 121:131 26
9. O. Poruba	14 5 1 8 116:136 25
10. Rabča A	14 2 4 8 98:154 22
11. O. B. Potok	14 0 3 11 81:171 17
12. D. Kubín B	14 1 0 13 73:179 16

Jozef Havlíček

PODNIKATELIA - FO - SZČO DARUJTE 2% Z DANE A TAK PODPORTE ŠPORTOVCOV TJ ORAVAN RABČA

Obchodné meno (názov): **Telovýchovná jednota ORAVAN Rabča**; sídlo: Ulica Hlavná 426, 029 44 Rabča, IČO/SID: 15 1 4 2 2 0 1 5 6, Právna forma: **Občianske združenie**

Jednotlivci aj firmy môžu darovať športovcom TJ ORAVAN RABČA časť zo svojich daní z roku 2012, ktoré zaplatili štátu. Potrebné je vyplniť tlačivo a odovzdať ho na obecnom, alebo na daňovom úrade do konca marca 2013. Získané peniaze budú použité na podporu rozvoja športu v našej obci. JH

Vianočný pohár 2012 v basketbale

1. Námestovo, 2. Adamovka, BK Rabča, 5. Bugelovci, 3. Oravská Polhora, 4. 6. Žiaci ZŠ. – red

POĎAKOVANIE

Obec Rabča ďakuje sponzorom, ktorí prispeli na sv. Mikuláša a na uvítanie Nového roka. SÚ TO: AUTO KOL – Marián a Maja Kolčáková, VITAMÍN – Ivan a Eva Slovikovci, SUPER MARKET MARGOT – Ernest Galčík, Piceria – Monika Adamčíková, Jozef Kovalíček, Ľubomír Jagnešák

Vianočný florbalový turnaj

Dňa 28. decembra 2012 sa uskutočnil Vianočný florbalový turnaj.

Najlepším hráčom turnaja bol Matej Novák, najlepším strelcom Martin Tomaga a najlepším bran-

károm Milan Javorek. Viac informácií o turnaji je uverejnené na web stránke fbkrabca.sk

Florbal. Na fotografii sú družstvá: Krčma u Koca (TS), Mšk Trstená, Modeli Rabča.